FOLKETINGET

Folketingstidende
Tillæg A

Lovforslag nr. **L 89** Folketinget 2026-27

Fremsat den 5. november 2026 af socialministeren (Monika Rubin)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

(Styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud, afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Socialministeriet

§ 1

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. januar 2026, som ændret ved § 3 i lov nr. 1703 af 30. december 2024 og § 19 i lov nr. 729 af 1. september 2026, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 1, 1. pkt.,* indsættes efter »barnets lov«: », lov om friplejeboliger«.

2. I *§ 2 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 1, nr. 2, og stk. 2 og 3, § 5, stk. 2, § 7, stk. 6, 1. pkt., § 11 a, stk. 1, § 12, stk. 3 og 5, § 12 a, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., og § 18, stk. 1, 1. pkt.,* ændres »nr. 2-4« til: »nr. 2-5«.

3. I *§ 3, stk. 1, nr. 2,* ændres »§ 148 a, stk. 4« til: »§ 148 a, stk. 3«.

4. I *§ 4, stk. 1,* indsættes som *nr. 5:*

»5) Friplejeboligbebyggelser, jf. lov om friplejeboliger, som ikke er registreret i plejeoversigten, jf. § 27, stk. 2 og 3, i ældreloven.«

5. I *§ 5, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»For friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, er det desuden en forudsætning for godkendelse, at friplejeboligleverandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter lov om social service efter reglerne i kapitel 3 i lov om friplejeboliger.«

6. *§ 5, stk. 6,* ophæves.

Stk. 7-11 bliver herefter stk. 6-10.

7. I *§ 5, stk. 7,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 1, 8 og 9« til: »stk. 1, 7 og 8«.

8. I *§ 5, stk. 8, 1. pkt.,* der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »og 7« til: »og 6«, og i *2. pkt.* ændres »stk. 9« til: »stk. 8«.

9. Efter *§ 5, stk. 11,* der bliver stk. 10, indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 11.* For friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, bortfalder godkendelsen, hvis Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter lov om social service er tilbagekaldt eller bortfaldet, jf. §§ 93-95 i lov om friplejeboliger.«

10. I *§ 5, stk. 12,* udgår »og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6«.

11. *§ 5 b, stk. 1, nr. 1,* ophæves.

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 1-3.

12. I *§ 5 b, stk. 2,* ændres »nr. 1-4« til: »nr. 1-3«.

13. I *§ 5 b, stk. 5,* udgår », samtidig med orienteringen af socialtilsynet om anvendelse af den ikkegodkendte plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov«.

14. Efter § 5 b indsættes før overskriften før § 6:

»Forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger

§ 5 c. Socialtilsynet kan efter ansøgning fra tilbud og plejefamilier omfattet af § 4, stk. 1, som er godkendt eller som søger om godkendelse, jf. § 5, stk. 1, træffe afgørelse om, at tilbuddet eller plejefamilien forhåndsgodkendes til at varetage akutforanstaltninger, jf. § 4 a i lov om social service og § 12 a i barnets lov, uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, jf. § 5, stk. 2 og 3. Forhåndsgodkendelse, jf. 1. pkt., forudsætter, at socialtilsynet henset til tilbuddets eller plejefamiliens generelle kvalitet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien vil kunne varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde. Socialtilsynet kan fastsætte betin-

Socialmin., j.nr. 2025-642

gelser for godkendelsen, herunder at den kun gælder for et nærmere fastsat antal borgere ad gangen, for en nærmere fastsat periode eller så længe visse kompetencer er til stede i tilbuddet.

Stk. 2. Når der iværksættes akutforanstaltninger inden for rammerne af forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, bliver akutforanstaltningerne omfattet af socialtilsynets tilsyn med det godkendte tilbud eller den godkendte plejefamilie, jf. § 7, stk. 1.

Stk. 3. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, jf. stk. 1, 2. pkt., eller konstaterer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke har overholdt betingelserne fastsat i medfør af stk. 1, 3. pkt., kan socialtilsynet træffe afgørelse om, at forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, ophører.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1-3, herunder om socialtilsynets og tilbuddets eller plejefamiliens forpligtelser i forbindelse med forhåndsgodkendelsen, om ophør af forhåndsgodkendelsen og om tilsynet med iværksatte akutforanstaltninger.«

15. I *§ 7, stk. 3, nr. 3, § 10, stk. 1,* og *§ 12, stk. 2, nr. 2,* indsættes efter »nr. 1-3«: »og 5«.

16. I *§ 7, stk. 3,* indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) indhente oplysninger fra Sundhedsstyrelsen om friplejeboligbebyggelser omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5,«

Nr. 5 og 6 bliver herefter nr. 6 og 7.

17. I *§ 12, stk. 2, nr. 5,* ændres »og om, « til: », som har betydning for socialtilsynets risikovurdering, herunder om«.

18. I *§ 12, stk. 3, nr. 1,* ændres »forhold og« til: »forhold,«.

19. I *§ 12, stk. 3, nr. 2,* ændres »forhold.« til: »forhold,«.

20. I *§ 12, stk. 3,* indsættes som *nr. 3-5:*

»3) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om fratrædelse af en leder med ansvar for den daglige drift,

4) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale, som er i familie med eller i øvrigt er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og

5) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale i et tilbud, som også er ansat i en eller flere andre virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion.«

21. *Overskriften* til § 12 a affattes således:

»Indhentelse af straffeattester m.v.«

22. I *§ 12 a, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »ledere«: »eller udpeger medlemmer af bestyrelsen«.

23. I *§ 12 a, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »ledere af tilbuddet«: »samt allerede udpegede medlemmer af bestyrelsen«.

24. I *§ 12 a* indsættes som *stk. 4 og 5:*

»Stk. 4. Det er en betingelse for, at tilbud og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, kan godkendes eller opretholde deres godkendelse, jf. § 5, stk. 1, at ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen i et tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens §§ 81 a, 81 b, 98 eller 99, § 100, stk. 1, §§ 101-102 eller 104-108, § 109, stk. 1, § 110, stk. 1, §§ 110 a eller 110 b, § 110 c, stk. 1, § 110 c, stk. 3-5, §§ 110 d, 111-113, 114-114 j eller kapitel 13 a, §§ 122, 125 a, 128, 132 a, 144, 180 eller 181, § 183, stk. 1-2, §§ 183 a eller 191, § 191 b, stk. 1, §§ 192 a, 210 eller 213, § 215, jf. § 261, §§ 216-220, eller 222-243, § 244, stk. 2, §§ 245-246, 249-254, 260, 262 a, 262 b eller 266, § 276, jf. § 286, stk.1, § 276 a, jf. § 286, stk. 1, § 278, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 279, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 280, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 281, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, §282, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, § 283, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, §§ 288 eller 289, § 290, stk. 2, §§ 290 a, 299, 300 a, 300 b, 301 eller 302.

Stk. 5. Tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan som led i oplysningspligten efter § 12 videregive straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a, stk. 1, på ansat personale, ledere, vikarer og medlemmer af bestyrelsen, til socialtilsynet uden samtykke fra disse personer. Socialtilsynet kan, til brug for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1, af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, og tilsynet, jf. § 7, med allerede godkendte tilbud, anmode tilbuddet om at få udleveret straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter stk. 1 på ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen uden samtykke fra disse personer.«

25. I *§ 12 b* indsættes som *2. pkt.:*

»Dette gælder dog ikke for friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5.«

26. I *§ 14, stk. 2,* indsættes efter »tilbuddets leder«: »og en fysisk person, som direkte eller indirekte ejer en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder«.

27. I *§ 14, stk. 3,* ændres »tilsammen udgøre flertallet« til: »indgå«.

28. I *§ 14, stk. 4,* indsættes før 3. pkt. som nyt punktum*:*

»1. pkt. gælder kun, hvis der er mindst en ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.«

29. Før § 14 a indsættes:

»Karantæne og rettighedsfrakendelse«

30. *§ 14 a* affattes således:

»§ 14 a. Socialtilsynet kan i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 9, træffe afgørelse om karantæne over for fysiske personer, der har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse, og som på tids-

punktet for afgørelsen om ophør er eller i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør var

1) direkte eller indirekte ejer af en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5,
2) bestyrelsesmedlem i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, eller
3) ansat som leder af et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5.

Stk. 2. Afgørelse om karantæne efter stk. 1 medfører, at personen i en periode på 5 år fra afgørelsen om ophør, jf. § 5, stk. 9, ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.

Stk. 3. Det er en betingelse for, at et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at tilbuddet ikke er direkte eller indirekte ejet af fysiske personer eller har bestyrelsesmedlemmer eller en leder, som har fået en afgørelse om karantæne, jf. stk. 1.

Stk. 4. Når der er truffet afgørelse om karantæne, jf. stk. 1, skal det socialtilsyn, som har truffet afgørelsen om karantæne, orientere de øvrige socialtilsyn om afgørelsen.

Stk. 5. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, videregive oplysninger om afgørelser om karantæne, jf. stk. 1, af hensyn til tilbuddets godkendelse eller fortsatte godkendelse, jf. stk. 3.«

31. Efter *§ 14 a* indsættes før overskriften før § 15:

»**§ 14 b.** Den, der som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelsen af opgaven som plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, overtræder en af de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt i § 12 a, stk. 4, kan ved dom frakendes retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie.

Stk. 2. Straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse ved frakendelse efter stk. 1.«

32. I *§ 15, stk. 6,* ændres »§§ 16-18« til: »§§ 14 a, 16-18 i denne lov, § 89 a i lov om friplejeboliger«.

33. I *§ 19, stk. 2, 1.pkt.,* ændres »stk. 10« til: »stk. 9«.

34. I *§ 23 a, stk. 1, 1. pkt.,* indsættes efter »socialministeren«: », der endvidere fastsætter nærmere regler om regulering af den økonomiske ramme«, og 2. pkt. ophæves.

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

1. *§ 4, stk. 4,* ophæves.

2. Efter § 4 indsættes:

»**§ 4 a.** Hvis der er et akut behov for at placere en borger i døgnophold, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, hvis tilbuddet er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn. En akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og må maksimalt vare 12 uger.

Stk. 2. Handlekommunen skal straks orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Stk. 3. Akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet og handlekommunen under hensyn til tilbuddets udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.«

3. Efter kapitel 25 indsættes:

»Kapitel 25 a

Indhentelse af straffeattester

§ 142 a. Leverandører, der efter aftale med borgerens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Stk. 2. Handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.«

§ 3

I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

1. *§ 12, stk. 3,* ophæves.

2. Efter § 12 indsættes før overskriften før § 13:

»**§ 12 a.** Hvis der er akut behov for at anbringe et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt anbringelsessted eller en egnet godkendt plejefamilie, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud eller en godkendt plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning uden for rammerne af tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse, hvis tilbuddet eller plejefamilien er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn. En akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og må maksimalt vare 12 uger.

Stk. 2. Handlekommunen skal straks orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Stk. 3. Akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet eller plejefamilien og handlekommunen under hensyn til tilbuddets eller plejefamiliens udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.«

3. I *§ 124, stk. 1,* udgår »i regionerne«, og »et børnehus i hver region« ændres til: »børnehuse«.

4. I *§ 124, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »nærmere regler om«: », hvilke kommunalbestyrelser der skal indgå i samarbejde om oprettelse af et børnehus, og«.

5. Efter kapitel 19 indsættes:

»Kapitel 19 a

Indhentelse af straffeattester

§ 156 a. Leverandører, der efter aftale med barnets eller den unges handlekommune, jf. § 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Stk. 2. Handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.«

6. *§ 210* affattes således:

»§ 210. Med bøde straffes den, der forsætligt og i strid med reglerne i denne lov

anbringer eller modtager et barn eller en ung på et anbringelsessted, jf. § 43, stk. 1,

placerer eller modtager et barn eller en ung i privat familiepleje, jf. § 42, stk. 1 og 3, eller

fjerner et barn eller en ung fra privat familiepleje, jf. § 42, stk. 4

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar, jf. stk. 1, efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 4

I lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), jf. lovbekendtgørelse nr. 1078 af 11. august 2023, som ændret ved § 5 i lov nr. 1687 af 30. december 2024 og § 25 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 3, stk. 1, nr. 3,* indsættes efter »øvrigt«: », denne lov og § 27 i forældreansvarsloven«.

2. I *§ 3* indsættes som *stk. 3:*

»Stk. 3. Centralmyndighedens afgørelser efter denne lov, jf. de konventioner, der er nævnt i § 2, stk. 1 og 2, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

3. I *§ 18 a, stk. 1* og *3, § 20 a, stk. 1* og *3,* og *§ 20 d, stk. 1* og *3,* ændres »Socialministeren« til: »Centralmyndigheden«.

4. I *§ 20, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, der bemyndiges dertil,« til: »centralmyndigheden«.

5. I *§ 20 a, stk. 5, 1.* og *2. pkt.,* ændres »Socialministeriet« til: »centralmyndigheden«.

§ 5

I lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, jf. lovbekendtgørelse nr. 777 af 7. august 2019, som ændret ved § 26 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I *§ 2* indsættes som *2. pkt.:*

»Centralmyndighedens afgørelser efter konventionen og forskrifter udstedt i medfør af 1. pkt. kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 6

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 27, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil« til: centralmyndigheden, jf. § 3 i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser).

2. I *§ 27, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»Centralmyndighedens afgørelser efter 1. pkt. kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Børne-, Ældre- og Boligministeriet

§ 7

I lov om friplejeboliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1254 af 28. oktober 2025, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 3, stk. 2* og *3,* ændres »opholdskommunen« til: »handlekommunen, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,«.

2. I *§ 3* indsættes som *stk. 4:*

»Stk. 4. For friplejeboligbebyggelser omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5, i lov om socialtilsyn, er retten desuden betinget af, at friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

3. I *§ 4, 1. pkt.,* ændres »betingelsen i § 3, stk. 3« til: »betingelserne i § 3, stk. 3 og 4«.

4. I *§ 7, stk. 2,* indsættes efter » profil,«: »krav om socialtilsynets godkendelse, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn,«.

5. Efter § 89 indsættes:

»§ 89 a. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn, jf. § 7, stk. 1, i lov om socialtilsyn, med friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, og stk. 2, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

6. Efter *§ 93, stk. 2,* indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. For en friplejeboligleverandør, hvor friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn, kan certifikationen til at levere ydelser efter lov om social service tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af den meddelte godkendelse, jf. § 5, stk. 8, i lov om socialtilsyn, eller godkendelsen bortfalder, jf. § 5, stk. 10.««

Stk. 3 til 5 bliver herefter stk. 4 til 6.

7. I *§ 93, stk. 5,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

8. Efter § 96 indsættes før overskriften før § 97:

»**§ 96 a.** Sundhedsstyrelsen orienterer socialtilsynet, hvis certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven tilbagekaldes eller bortfalder, jf. §§ 93-95, for en friplejeboligleverandør, og friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

Justitsministeriet

§ 8

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, § 2 i lov nr. 358 af 3. marts 2026, § 17 i lov nr. 764 af 8. september 2026 og § 6 i lov nr. 766 af 8. september 2026, foretages følgende ændring:

1. I *§ 81, nr. 8,* ændres »i udførelsen« til: »under udførelsen«.

Ikrafttrædelse

§ 9

Loven træder i kraft den 1. januar 2027.

Overgangsbestemmelser

§ 10

Stk. 1. Friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, som ved lovens ikrafttræden er certificeret af Sundhedsstyrelsen, jf. § 5 i lov om friplejeboliger, skal være godkendt af socialtilsynet efter reglerne i lov om socialtilsyn senest den 1. januar 2029, for fortsat at kunne vælges af borgere, jf. § 3 i lov om friplejeboliger. Godkendelsen sker efter ansøgning fra friplejeboligleverandøren.

Stk. 2. Reglerne om anvendelse af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og processen herfor, jf. § 5, stk. 6, og § 5 b, stk. 5, i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. januar 2026, § 4, stk. 4, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 1. juli 2026, og § 12, stk. 3, i barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 1. juli 2026, finder fortsat anvendelse til og med den 31. december 2027.

Stk. 3. Ændring af reglerne om betingelse for godkendelse af sociale tilbud og om sociale tilbuds videregivelse af straffeattester til socialtilsynet, jf. § 12 a, stk. 4 og 5, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 24, finder ikke anvendelse på tilbud og plejefamilier, hvis ansat personale, ledere, vikarer eller bestyrelsesmedlemmer i tilbuddet eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, dømmes for et strafbart forhold begået før lovens ikrafttræden, uanset om dommen afsiges før eller efter lovens ikrafttræden. For sådanne tilbud og plejefamilier finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Skærpelse af kravene til private tilbuds bestyrelser, jf. § 14, stk. 2 og 3, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 26 og 27, finder ikke anvendelse for medlemmer af bestyrelsen for private tilbud, som er udpeget før lovens ikrafttræden. For sådanne medlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse. Fra den 1. januar 2029 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 26 og 27.

Stk. 5. Skærpelse af reglerne om karantæne, jf. § 14 a i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 30, finder ikke anvendelse for personer, der ved lovens ikrafttræden har afhændet deres ejerandele og stemmerettigheder eller er fratrådt deres stilling som leder eller bestyrelsesmedlem i tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn. For disse personer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. Reglerne om rettighedsfrakendelse, jf. § 14 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, finder ikke anvendelse for personer, som dømmes for et strafbart forhold begået før lovens ikrafttræden, uanset om dommen afsiges før eller efter lovens ikrafttræden.

Stk. 7. Kravet om indhentelse af straffeattester, jf. § 142 a i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, finder ikke anvendelse for personer, der før lovens ikrafttræden er ansat af leverandøren til at levere enkeltydelser efter §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 i lov om social service til borgere i sociale tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn.

Stk. 8. Kravet om indhentelse af straffeattester, jf. § 156 a i barnets lov, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 5, finder ikke anvendelse for personer, der før lovens ikrafttræden er ansat af leverandøren til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om socialtilsyn.

Stk. 9. Reglerne om begrænsning af klageadgang, jf. § 3, stk. 3, i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), § 2, 2. pkt., i lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og § 27, stk. 1, 2. pkt., i forældreansvarsloven, som affattet henholdsvis ved denne lovs § 4, nr. 2, § 5 og § 6, nr. 2, finder ikke anvendelse for afgørelser, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Territorialbestemmelse

§ 11

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 4-6 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
3.1. Afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet
3.1.1. Gældende ret
3.1.2. Socialministeriets overvejelser
3.1.3. Den foreslåede ordning
3.2. Karantæne og rettighedsfrakendelse
3.2.1. Udvidelse af persongruppen der kan få karantæne for at have forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse
3.2.1.1. Gældende ret
3.2.1.2. Socialministeriets overvejelser
3.2.1.3. Den foreslåede ordning
3.2.2. Indførelse af mulighed for at frakende personer retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie
3.2.2.1. Gældende ret
3.2.2.2. Socialministeriets overvejelser
3.2.2.3. Den foreslåede ordning
3.3. Krav om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud
3.3.1. Gældende ret
3.3.1.1. Krav om indhentelse af straffeattester hos politiet
3.3.1.1.1. Privat straffeattest
3.3.1.1.2. Offentlig straffeattest
3.3.1.2. Indhentelse af straffeattester og børneattester i tilbud og plejefamilier
3.3.2. Socialministeriets overvejelser
3.3.3. Den foreslåede ordning
3.4. Betingelse for socialtilsynets godkendelse, at personer i sociale tilbud eller plejefamilier, ikke er dømt for nærmere fastsatte kriminalitetstyper
3.4.1. Gældende ret
3.4.2. Socialministeriets overvejelser
3.4.3. Den foreslåede ordning
3.5. Krav om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte ansatte hos leverandører af udvalgte enkeltydelser
3.5.1. Gældende ret
3.5.2. Socialministeriets overvejelser
3.5.3. Den foreslåede ordning
3.6. Præcisering af straffebestemmelser
3.6.1. Straf for at anbringe, modtage eller fjerne et barn eller en ung i strid med gældende regler
3.6.1.1. Gældende ret
3.6.1.2. Socialministeriets overvejelser
3.6.1.3. Den foreslåede ordning
3.6.2. Skærpende omstændighed ved kriminalitet begået på bekostning af sårbare borgere
3.6.2.1. Gældende ret
3.6.2.2. Justitsministeriets overvejelser
3.6.2.3. Den foreslåede ordning
3.7. Krav til bestyrelsessammensætning i private sociale tilbud
3.7.1. Gældende ret
3.7.2. Socialministeriets overvejelser
3.7.3. Den foreslåede ordning
3.8. Friplejeboligbebyggelser omfattes af socialtilsynet
3.8.1. Gældende ret
3.8.2. Socialministeriets og Børne-, Ældre- og Boligministeriets overvejelser
3.8.3. Den foreslåede ordning

3.9. Udvidelse af oplysningspligten
3.9.1. Gældende ret
3.9.2. Socialministeriets overvejelser
3.9.3. Den foreslåede ordning
4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfatttende skema

1. Indledning

Den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 9. januar 2026 "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud". Regeringen ønsker at gennemføre aftalen.

Af aftalen fremgår, at partierne er enige om at gennemføre en række initiativer, som samlet set skal styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud samt gøre op med kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud, når de skal anbringe børn og unge efter barnets lov eller placere voksne i døgnophold efter lov om social service. Partierne anerkender de mange sociale tilbud, der leverer god kvalitet til borgerne og som opererer inden for lovens rammer. Partierne har derfor målrettet initiativerne på tilbud, hvor der er problemer, med henblik på at ramme de brodne kar.

Ifølge aftalen skal der bl.a. slås effektivt og resolut ned på de brodne kar ved f.eks. at udvide reglerne om karantæne, indføre regler om rettighedsfrakendelse og krav om, at personer dømt for visse grove overtrædelser af straffeloven, f.eks. personfarlig kriminalitet, narkotika-, terror- og berigelseskriminalitet eller banderelateret kriminalitet, ikke skal kunne være ansat i private eller offentlige sociale tilbud eller levere enkeltydelser efter barnets lov eller lov om social service til børn, unge eller voksne, der har ophold på tilbud omfattet af socialtilsynet.

Endvidere skal det ifølge aftalen sikres, at omsorgen for børn, unge og voksne varetages inden for en godkendt ramme, hvor der er den fornødne kvalitet. Derfor afskaffes muligheden for at placere borgere i tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og hvor socialtilsynet ikke har hjemmel til at føre tilsyn. I stedet får godkendte tilbud mulighed for tillige at blive godkendt til i akutte situationer at modtage børn, unge og voksne uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse.

Lovforslaget gennemfører de initiativer i den politiske aftale, som forudsætter ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov, lov om friplejeboliger og straffeloven.

Forslagene er samlet i ni hovedpunkter.

For det første indeholder lovforslaget forslag om afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet. I stedet får godkendte tilbud mulighed for at blive forhåndsgodkendt til i akutte situationer at modtage børn, unge og voksne uden for rammernes af tilbuddets generelle godkendelse i op til 12 uger. Hermed sikres, at akutforanstaltninger etableres og anvendes indenfor rammerne af socialtilsynets godkendelse og tilsyn.

For det andet indeholder lovforslaget forslag om skærpelse af karantænereglerne og indførelse af særregler om rettighedsfrakendelse i lov om socialtilsyn. De gældende karantæneregler skærpes ved at udvide personkredsen, som kan være adressat for en afgørelse om karantæne truffet af socialtilsynet, til også at omfatte ejere og bestyrelsesmedlemmer, og ved at reglerne også finder anvendelse for personer, der i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør af et tilbuds godkendelse har været ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder i et socialt tilbud. Dertil indføres krav om, at det enkelte socialtilsyn skal orientere de øvrige socialtilsyn, når der træffes afgørelse om karantæne. Ved forslaget om indførelse af særregler om rettighedsfrakendelse udvides muligheden for ved dom at frakende nuværende og tidligere plejefamilier og nuværende og tidligere ejere, bestyrelsesmedlemmer og ansatte, herunder ansatte ledere, i sociale tilbud retten til at drive eller være ansat i sociale tilbud, hvis de pågældende som led i tilbudsvirksomheden, herunder varetagelsen af opgaven som plejefamilie, begår visse grovere lovovertrædelser.

For det tredje indeholder lovforslaget forslag om, at kravet om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud med henblik på at bidrage til et oplyst beslutningsgrundlag i forbindelse med udpegning af medlemmer af bestyrelsen eller i forbindelse med socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede kvalitet.

For det fjerde indeholder lovforslaget forslag om, at det indføres som betingelse for at opnå og opretholde godkendelsen for såvel offentlige som private tilbud og plejefamilier, at

henholdsvis ansat personale, ledere og vikarer og plejefamilien ikke er dømt for nærmere fastsatte kriminalitetstyper.

For det femte indeholder lovforslaget forslag om, at der indføres krav om, at leverandører skal indhente straffeattester for ansatte, der leverer enkeltydelser efter barnets lov eller lov om social service til børn, unge og voksne, der har ophold på tilbud omfattet af socialtilsynets kompetence.

For det sjette indeholder lovforslaget forslag til præcisering af flere straffebestemmelser. Straffebestemmelsen i barnets lov vedrørende ulovlige anbringelser præciseres, så det tydeliggøres, at bestemmelsen omfatter alle ulovlige anbringelser, og at både fysiske og juridiske personer kan ifalde strafansvar. Dertil præciseres i bemærkningerne til straffeloven, at det i almindelighed vil skulle indgå som en skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, hvis der er tale om f.eks. banderelateret kriminalitet eller grovere tilfælde af personfarlig kriminalitet, narkotika-, terror- eller berigelseskriminalitet, og overtrædelsen er begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud.

For det syvende indeholder lovforslaget forslag til skærpelse af de eksisterende krav til sammensætningen af bestyrelser i private tilbud. Det eksisterende krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder udvides, så flertallet af bestyrelsens medlemmer også skal være uafhængige af tilbuddets ejer. Dertil ændres de gældende regler, om, at en række personer ikke tilsammen må udgøre flertallet i bestyrelsen for et privat tilbud omfattet af socialtilsynet, så disse personer ikke må indgå i bestyrelsen for et sådant tilbud. Formålet er i højere grad at forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser.

For det ottende indeholder lovforslaget forslag om, at friplejeboliger, der ikke er omfattet af ældretilsynet, bliver omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence. Formålet er at undgå, at tilbud, der bliver lukket af socialtilsynet, i stedet søger certificering som friplejeboligleverandør til samme målgruppe, hvor kravene til kvaliteten i dag er lavere, og der ikke føres driftsorienteret tilsyn.

For det niende indeholder lovforslaget forslag om udvidelse af bl.a. tilbuds og plejefamiliers oplysningspligt. Der indføres en pligt for det enkelte tilbud til at orientere socialtilsynet, når en leder med ansvar for den daglige drift fratræder sin stilling, når der ansættes personale, som er i familie med eller i øvrigt er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og hvis fastansat personale i et tilbud er ansat i flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion. Disse oplysninger vil indgå i socialtilsynets risikovurdering af tilbuddet. Dertil foretages en præcisering af, hvilke bekymrende forhold tilbud og plejefamilier skal orientere socialtilsynet om.

2. Baggrund

Ved ”Aftale om udmøntning af tre initiativer i rammeaftale af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet” indgået den 20. januar 2025 blev den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre enige om udmøntningen af tre af rammeaftalens initiativer, herunder initiativ 6: ”Effektivisering af socialtilsyn”. Partierne var enige om at gennemføre en række ændringer af lovgivningen om socialtilsynet, som skulle lette tilsynstrykket for tilbud og plejefamilier, så de i højere grad kan anvende deres ressourcer på de borgernære opgaver. Samtidig skulle et mere effektivt og risikobaseret socialtilsyn sikre, at socialtilsynets ressourcer først og fremmest anvendes der, hvor der er problemer eller risiko for problemer. Initiativerne skulle ligeledes bidrage til at nedbringe de administrative udgifter i kommunerne.

Aftalen blev udmøntet ved lov nr. 745 af 20. juni 2025 om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og forskellige andre love (Mere risikobaseret socialtilsyn, regelforenklinger m.v.), som i forhold til bl.a. lov om socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2026.

Af ”Aftale om udmøntning af tre initiativer i rammeaftalen af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet” af 20. januar 2025 fremgik desuden, at den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre, aftalte at igangsætte et arbejde, der skulle undersøge mulige regelændringer, der kunne dæmme op for snyd og svigt på sociale tilbud og undersøge mulige initiativer til regulering af anvendelsen af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet.

Resultaterne af dette arbejde ligger til grund for ”Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud” indgået mellem den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre den 9. januar 2026.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet

3.1.1. Gældende ret

Det fremgår af både § 4, stk. 1, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 1. juli 2026 (herefter serviceloven), og § 12, stk. 1, 1. pkt., i barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 1. juli 2026, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter henholdsvis serviceloven og barnets lov. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtiget til at sikre, at der er det rette antal pladser til, at børn, unge og voksne med behov herfor kan blive anbragt eller optaget i sociale tilbud.

Dertil fremgår det af både servicelovens § 4, stk. 2, og § 12, stk. 1, 2. pkt., i barnets lov, at kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar ved brug af egne tilbud og

ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Med »tilbud« i lovforslagets menes både offentlige og private sociale tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-4, medmindre andet fremgår af lovforslaget.

Med »offentlige sociale tilbud« menes kommunale og regionale sociale tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

Med »private sociale tilbud« menes sociale tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, når det sociale tilbud er oprettet som selvejende institution, fond, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. socialtilsynslovens § 12 b.

Forsyningsansvaret indebærer en pligt til at sikre, at der er pladser til rådighed f.eks. i tilfælde af, at der er behov for med meget kort varsel at finde et tilbud til en borger.

Det fremgår endvidere af servicelovens § 4, stk. 3, og § 12, stk. 2, i barnets lov, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. § 4 i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. januar 2026 (herefter socialtilsynsloven), skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, altså den pulje af tilbud som kommunen kan gøre brug af.

Dertil fremgår det af socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, kan indgå i den kommunale forsyning, jf. servicelovens § 4, stk. 3, og § 12, stk. 2, i barnets lov.

Udgangspunktet er således, at voksne kun kan optages i botilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, der er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5.

Dette er også udgangspunktet for anbringelse af børn og unge, men der kan her også være tale om anbringelsessteder, der er godkendt af den kommune, der træffer afgørelse om anbringelsen. Det er således den anbringende kommune, der godkender anbringelsesstedet som konkret egnet til det pågældende barn eller den unge, hvis anbringelse skal ske i en netværksplejefamilie efter § 43, stk. 1, nr. 4, jf. § 58, stk. 1, i barnets lov eller på eget værelse, kollegie eller kollegielignende børne- og ungehjem, jf. § 43, stk. 1, nr. 5, jf. § 65, stk. 1, i barnets lov.

I alle tilfælde er det borgerens handlekommune, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 3. august 2026 (herefter retssikkerhedsloven), der træffer afgørelse om valg af det konkrete tilbud, herunder anbringelsessted, der har ansvaret for at sikre, at det valgte tilbud er konkret egnet til borgeren, og at tilbuddet er godkendt enten af socialtilsynet eller af den anbringende kommune.

Af servicelovens § 4, stk. 4, og § 12, stk. 3, i barnets lov fremgår undtagelser til udgangspunktet om at botilbud skal være godkendt af socialtilsynet eller i særlige tilfælde af den anbringende kommune.

Af servicelovens § 4, stk. 4, fremgår det, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af tilbuddet, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at tilbuddet, der ikke er godkendt af socialtilsynet, anvendes i yderligere 3 uger.

Tilsvarende fremgår det af § 12, stk. 3, i barnets lov, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, jf. stk. 2, kan et tilbud i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af tilbuddet, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at tilbuddet, der ikke er godkendt af socialtilsynet, kan anvendes i yderligere 3 uger.

Af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, fremgår det, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. servicelovens § 4, stk. 4, eller § 12, stk. 3, i barnets lov, kan anvendes i yderligere 3 uger. Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Det fremgår således af de gældende regler, at hvis der er behov for i en akut situation at anvende et tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, skal socialtilsynet orienteres af den pågældende kommune, og socialtilsynet kan kun i særlige tilfælde godkende anvendelsen i yderligere 3 uger ud over de første 3 uger, f.eks. hvis kommunen har oplyst, at der med sikkerhed bliver en ledig plads i et egnet, godkendt tilbud inden for 3 uger.

En optagelse eller anbringelse, der sker akut, er en almindelig optagelse eller anbringelse, som skal opfylde alle gældende krav hertil herunder krav om, at optagelsen eller anbringelsen som udgangspunkt kun må ske på et godkendt tilbud. Sådanne situationer er alene karakteriseret ved, at behovet for et tilbud er akut.

Hvis et barn eller en ung anbringes akut på et godkendt tilbud, eller en voksen optages akut i et godkendt tilbud, er der ikke pligt til særskilt at orientere socialtilsynet.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at det for at opnå tilsynsreformens formål om et generelt løft af kvaliteten af de sociale døgntilbud og et mere ensartet grundlag for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn er vigtigt at sikre større konsistens i forhold til, hvilke typer af tilbud der er omfattet af krav om godken-

delse. Det er vigtigt, at der er en veldefineret og logisk skillelinje mellem, hvilke tilbud der er omfattet af et krav om godkendelse, og hvilke der ikke er. Både af hensyn til ensartetheden i bedømmelsen af nogenlunde ens tilbud og af hensyn til retssikkerheden for tilbuddene. For at sikre en klar afgrænsning blev det derfor foreslået, at socialtilsynets godkendelse af tilbud som generelt egnede og efterfølgende driftsorienterede tilsyn kom til at omfatte alle døgntilbud på det specialiserede socialområde. Videre fremgår det, at det for at sikre samme krav til alle tilbud foreslås, at kommunale og regionale tilbud underlægges godkendelse og driftsorienteret tilsyn på lige fod med private tilbud. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 205 som fremsat, side 17.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til servicelovens § 4, stk. 3 og 4, at bestemmelserne blev indsat som konsekvens af forslaget til socialtilsynsloven. Forslaget til servicelovens § 4, stk. 3, var en parallel til socialtilsynslovens § 5, stk. 2, hvori det blev fastslået, at socialtilsynets godkendelse er en betingelse for, at kommunerne må anvende de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven. Det fremgår videre, at forslaget til servicelovens § 4, stk. 4, giver mulighed for, at en kommune kan lade et ikke-godkendt tilbud indgå i den kommunale forsyning i op til 3 uger, hvis det ikke er muligt at finde en plads til borgeren i et godkendt tilbud. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 206 som fremsat, side 6.

Det fremgår herudover af bemærkningerne til § 12, stk. 2 og 3, i barnets lov, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 44 som fremsat, side 151-152, at forslaget til bestemmelserne i stk. 2 og 3 betyder, at den eksisterende retstilstand i servicelovens § 4, stk. 3 og 4, videreføres uændret.

3.1.2. Socialministeriets overvejelser

I 2024 blev Socialministeriet opmærksom på, at akut anbringelse af børn og unge og akut optagelse af voksne i sociale tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, i nogle situationer sker uden orientering af socialtilsynet, eller i længere tid end reglerne giver mulighed for, samt at der tilsyneladende er tale om en generel problemstilling. Dette gav anledning til, at ministeriet i november 2024 sendte et brev til alle landets kommuner og socialtilsyn med orientering om regler om brug af sociale tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, herunder kommunernes forpligtelser.

Socialministeriet foretog i 2025 en undersøgelse af kommunernes anvendelse af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet. Undersøgelsen viste, at omkring halvdelen af kommunerne anvender tilbud, der leverer omsorgsydelser til udsatte børn, unge og voksne, som ikke er godkendt af socialtilsynet.

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at det skal sikres, at omsorgen for både børn, unge og voksne varetages inden for en godkendt ramme, hvor socialtilsynet har sikret, at der er den fornødne kvalitet. Derfor skal muligheden for at placere borgere i tilbud, hvor socialtilsynet hverken har godkendelses- eller tilsynskompetencen, afskaffes. I stedet skal godkendte tilbud, herunder godkendte plejefamilier, have mulighed for at blive godkendt til i akutte situationer tillige at modtage børn, unge og voksne uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse.

Det fremgår af aftalen, at en akutforanstaltning kun kan anvendes i helt akutte situationer, hvor det ikke har været muligt for kommunen at finde en egnet plads til barnet, den unge eller voksne i et tilbud, der er godkendt af socialtilsynet efter de almindelige regler, og kommunen skal orientere socialtilsynet herom. Endvidere skal en akutforanstaltning vare så kort tid som muligt og i maksimalt 12 uger, og kommunen skal fra start arbejde for hurtigst muligt at finde en varig løsning for borgeren. Det fremgår endvidere, at afskaffelsen af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, ikke må betyde, at børn og unge ikke kan blive anbragt, eller at voksne ikke kan blive optaget i botilbud, når der er behov for det.

Desuden skal kommunerne efter aftalen som led i den almindelige indberetning af data på det sociale område indberette, når et barn, en ung eller en voksen henholdsvis anbringes eller optages i en akutforanstaltning, og når akutforanstaltningen ikke længere anvendes.

I overensstemmelse med aftalen og af hensyn til at sikre, at der også efter lovens ikrafttræden er tilstrækkeligt med tilbud til børn, unge og voksne – også i akutte situationer – finder Socialministeriet, at det skal være muligt i op til 1 år efter lovens ikrafttræden at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet.

Det fremgår af både servicelovens § 4, stk. 1, og § 12, stk. 1, 1. pkt., i barnets lov, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter henholdsvis serviceloven og barnets lov. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtiget til at sikre, at der er det rette antal pladser til, at børn, unge og voksne med behov herfor kan blive anbragt eller optaget i sociale tilbud.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunernes mulighed for at anvende tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, til børn, unge og voksne afskaffes.

For det første foreslås det, at der i socialtilsynsloven indsættes en bestemmelse om forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger.

For det andet foreslås det, at servicelovens § 4, stk. 4, om brug af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, ophæves, og at der indsættes en bestemmelse om handlekommunens mulighed for at indgå aftale med et godkendt tilbud om varetagelse af en konkret akutforanstaltning i forhold til voksne.

For det tredje foreslås det, at § 12, stk. 3, i barnets lov, om brug af tilbud, herunder plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, ophæves, og at der indsættes en bestemmelse om handlekommunens mulighed for at indgå aftale med et godkendt tilbud eller en godkendt plejefamilie om varetagelse af en konkret akutforanstaltning i forhold til børn og unge.

Den foreslåede ordning vil medføre, at kommuner ikke længere vil kunne placere borgere i tilbud eller plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og hvor socialtilsynet ikke har tilsynskompetence. Godkendte tilbud – både private og offentlige – og plejefamilier vil i stedet få mulighed for at blive forhåndsgodkendt til at varetage akutforanstaltninger i forhold til børn, unge og voksne uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse i op til 12 uger. Afskaffelse af muligheden for at anvende tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, vil således medføre, at kommunerne alene vil have mulighed for akut at placere borgere i godkendte tilbud og godkendte plejefamilier, der er forhåndsgodkendt til at varetage akutforanstaltninger. Hermed sikres, at akutforanstaltninger vil blive etableret og anvendt inden for et system omfattet af godkendelse og tilsyn.

Den foreslåede ordning vil medføre en ændring i den måde, hvorpå der tilvejebringes pladser til brug i akutte situationer, mens kommunernes forsyningsforpligtigelse ikke berøres af forslagene.

Den foreslåede ordning vil derimod ikke medføre ændringer i adgangen til at anbringe børn i netværksplejefamilier eller på egne værelser, kollegier eller kollegielignende børne- og ungehjem, uanset at socialtilsynet ikke har godkendelse- eller tilsynskompetence i forhold til disse, da de er konkret godkendt af kommunen.

For en nærmere beskrivelse af forslaget henvises til lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

3.2. Karantæne og rettighedsfrakendelse

3.2.1. Udvidelse af persongruppen der kan få karantæne for at have forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse

3.2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14 a, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, kan træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra afgørelsen ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågældende har forårsaget eller bidraget til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Et tilbud kan således ikke have en person ansat som leder eller udpeget til bestyrelsen for tilbuddet, hvis den pågældende har fået en afgørelse om karantæne som leder af et tidligere tilbud.

Et tilbuds manglende sikring af, at socialtilsynslovens § 14 a, som § 5, stk. 1, henviser til, overholdes, kan have betydning for tilbuddets mulighed for at blive godkendt eller opretholde sin godkendelse. Et allerede godkendt tilbuds manglende overholdelse af bestemmelsen vil således kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, herunder i form af udstedelse af påbud og afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse. Det vil være op til det enkelte tilbud at oplyse og godtgøre, at tilbuddet opfylder kravet i bestemmelsen.

En afgørelse om karantæne til en leder er derimod ikke til hinder for, at den pågældende kan ansættes som medarbejder uden lederbeføjelser i et tilbud eller være tilknyttet et tilbud som konsulent.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 14 a, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 41, at hensynet bag denne bestemmelse var at sikre, at ledelsen af sociale tilbud, der sammen med bestyrelsen har det overordnede ansvar for at drive sociale tilbud, udfører denne opgave på en forsvarlig og ansvarsbevidst måde med fokus rettet på at sikre en god kvalitet for borgerne i det enkelte tilbud, hvilket bl.a. fordrer samarbejde med socialtilsynet og en vilje til at rette op på forhold, som socialtilsynet påpeger, ikke lever op til kravene.

Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 68, fremgår endvidere, at bestemmelsen alene vil finde anvendelse i de helt særlige og få tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler kan ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne generelle kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre.

Hvis et tilbud således er ophørt på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil bestemmelsen ifølge bemærkningerne medføre, at socialtilsynet i forlængelse heraf vil kunne træffe afgørelse om, at den tidligere leder af dette tilbud ikke vil kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode på 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret. Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse

som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år. Tilbuddet vil i den forbindelse bl.a. kunne anmode om en tro og love-erklæring fra den pågældende om, hvorvidt personen har været ansat som leder eller været medlem af en bestyrelse i et tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet inden for de seneste fem år. Tro og love-erklæringen kan herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede beslutningsgrundlag. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 41.

3.2.1.2. Socialministeriets overvejelser

Ejere af og bestyrelsesmedlemmer i sociale tilbud er ikke omfattet af socialtilsynslovens § 14 a om karantæne. Dette til trods for, at ejeres og bestyrelsesmedlemmers beslutninger på tilsvarende vis som lederes beslutninger, kan have forårsaget eller medvirket til de forhold, som har dannet grundlag for socialtilsynets afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse.

Det er Socialministeriets opfattelse, at den nuværende retstilstand i forhold til personkreds er utilstrækkelig, idet der er behov for, at ejere og bestyrelsesmedlemmer, som træffer beslutninger i forhold til tilbuddet – herunder beslutninger som kan have afgørende betydning for tilbuddets kvalitet og faglighed – også kan pålægges karantæne af socialtilsynet.

Med den nuværende retstilstand er der risiko for, at der kan opstå situationer, hvor det er ejernes eller bestyrelsesmedlemmernes beslutninger i forhold til tilbuddet, som har dannet grundlag for socialtilsynets afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, uden at socialtilsynet har mulighed for at træffe afgørelse om karantæne over for nogen af disse. Selvom socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, hindrer de gældende regler således ikke, at ejere og bestyrelsesmedlemmer kan indgå i bestyrelsen eller ansættes som leder i andre tilbud.

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at den personkreds, som kan være adressat for en afgørelse om karantæne truffet af socialtilsynet, skal udvides til også at omfatte ejere og bestyrelsesmedlemmer.

En leder, der når at fratræde sin stilling, inden socialtilsynet kan nå at træffe afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, kan ikke pålægges karantæne, selv om den pågældendes beslutninger har forårsaget eller medvirket til de forhold, som har dannet grundlag for socialtilsynets afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse.

Det er Socialministeriets opfattelse, at denne retstilstand er utilstrækkelig, idet der kan være en risiko for, at den pågældende fratræder sin stilling umiddelbart forud for socialtilsynets afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, og herved undgår at blive pålagt karantæne. Der vurderes at være behov for at sikre, at også personer, der har været ledere af et tilbud i en nærmere fastsat periode, inden der træffes afgørelse om ophør af godkendelsen, vil kunne pålægges karantæne, forudsat de øvrige betingelser er opfyldt.

På baggrund af den ovennævnte aftale, finder Socialministeriet, at socialtilsynet – sammenholdt med den ovennævnte udvidelse af personkredsen, der kan få karantæne – skal have mulighed for også at træffe afgørelse om karantæne i forhold til fysiske personer, der i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør af et tilbuds godkendelse var ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder i et tilbud, hvis den eller de pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, som har dannet grundlag for socialtilsynets afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse.

Herudover er det Socialministeriets opfattelse, at der er behov for, at det kommer til at fremgå af socialtilsynsloven, at det er en betingelse for et tilbuds godkendelse og fortsatte godkendelse, at det ikke er ejet af fysiske personer, har bestyrelsesmedlemmer eller en leder, som har fået en afgørelse om karantæne. Baggrunden herfor er, at ministeriet finder det væsentligt at sikre, at fysiske personer, der har fået en afgørelse om karantæne, ikke kan være ejer af, være bestyrelsesmedlem i eller være leder af et nyt tilbud, uden at det får konsekvenser for tilbuddets godkendelse.

For at socialtilsynet kan påse, at et tilbud ikke ejes af fysiske personer, har bestyrelsesmedlemmer eller har en ansat leder, der er pålagt karantæne, er det dertil Socialministeriets opfattelse, at der skal fastsættes regler om, at socialtilsynet, når der træffes afgørelse om karantæne, skal videregive oplysninger herom til de øvrige socialtilsyn. Baggrunden herfor er, at det vurderes at være utilstrækkeligt, at det er den enkelte selv, der skal oplyse om en eventuel afgørelse om karantæne. Hvis socialtilsynet skal have en reel mulighed for at påse overholdelsen af et sådant krav, vil det forudsætte, at alle socialtilsyn får viden om de karantæneafgørelser, der træffes, uanset hvilket socialtilsyn der træffer afgørelsen.

Endelig er det Socialministeriets opfattelse, at der også er behov for, at det kommer til at fremgå af socialtilsynsloven, at socialtilsynet efter anmodning kan videregive oplysninger om en afgørelse om karantæne til konkrete tilbud, hvis videregivelsen sker af hensyn til tilbuddets godkendelse eller fortsatte godkendelse. Baggrunden herfor er, at et tilbud konkret kan have behov for at få oplyst, hvorvidt nærmere angivne fysiske personer, som enten er ejer af, bestyrelsesmedlem eller ansat i tilbuddet, eller overvejes som muligt bestyrelsesmedlem eller leder i tilbuddet, har fået en afgørelse om karantæne.

3.2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at socialtilsynslovens § 14 a nyaffattes, således at den personkreds, som kan være adressat for en afgørelse om karantæne, udvides til ud over lederen af tilbuddet også at omfatte ejere af og bestyrelsesmedlemmer i sociale tilbud.

Forslaget vil for det første betyde, at både ledere, ejere og bestyrelsesmedlemmer, der har forårsaget eller medvirket til

de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af godkendelse, kan blive pålagt karantæne. Bestemmelsen vil ikke komme til at omfatte plejefamilier.

Det foreslås dernæst, at en afgørelse om karantæne, som det også er tilfældet i dag, udløser en karantæneperiode på 5 år regnet fra tidspunktet for afgørelsen om ophør. I denne periode må den pågældende person ikke ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for et tilbud.

Derudover foreslås det, at socialtilsynet får mulighed for at træffe afgørelse om karantæne over for fysiske personer, der har været ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder af et tilbud i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør, hvis vedkommende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af godkendelse.

Foruden en nyaffattelse af socialtilsynslovens § 14 a foreslås der indsat tre nye stykker i § 14 a.

Det foreslås, at det skal være en betingelse for, at tilbud kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at tilbuddet ikke er ejet af personer, har medlemmer i bestyrelsen eller en leder, der har fået en afgørelse om karantæne.

Desuden foreslås det, at det socialtilsyn, der har truffet afgørelsen om karantæne, skal orientere de øvrige socialtilsyn om afgørelsen.

Endvidere foreslås det, at socialtilsynet skal have mulighed for at kunne videregive oplysninger om afgørelser om karantæne til et socialt tilbud, hvis tilbuddet anmoder herom med henblik på at få oplyst, hvorvidt tilbuddets ejere, ledere eller bestyrelsesmedlemmer eller eventuelt kommende ledere eller bestyrelsesmedlemmer har fået en afgørelse om karantæne.

Forslagene vil medføre, at en bredere personkreds med indflydelse på tilbuddets drift vil kunne blive pålagt karantæne, hvis de pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse, at socialtilsynene vil blive orienteret om alle afgørelser om karantæne, og at tilbud efter anmodning vil kunne få videregivet oplysninger om, hvorvidt konkrete personer har fået en afgørelse om karantæne.

For en nærmere beskrivelse af forslaget henvises til lovforslagets § 1, nr. 30, og § 10, stk. 5, og bemærkningerne hertil.

3.2.2. Indførelse af mulighed for at frakende personer retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie

3.2.2.1. Gældende ret

Der findes ikke i socialtilsynsloven regler om rettighedsfrakendelse som følge af straf. Imidlertid findes der, som beskrevet i pkt. 3.2.1.1, en bestemmelse i socialtilsynslovens § 14 a om, at en leder af et socialt tilbud kan få karantæne, hvis den pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af godkendelse af et tilbud.

Regler om rettighedsfrakendelse findes derimod i straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025. Det fremgår af straffelovens § 78, stk. 1, at strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder, herunder ret til virksomhed i henhold til almindeligt næringsbrev eller sønæringsbevis.

Af stk. 2 fremgår det, at den, der er dømt for strafbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Endvidere fremgår det af stk. 3, at spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af en i stk. 2 omhandlet virksomhed, skal af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed skal indbringes for retten, at § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse, at afgørelsen træffes ved kendelse, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb, samt at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Endvidere fremgår det af straffelovens § 79, stk. 1, at den, som udøver en af de i § 78, stk. 2, omhandlede virksomheder, ved dom for strafbart forhold kan frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Af stk. 2 fremgår det, at det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, om udøvelse af anden virksomhed. Efter samme regel kan der ske frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser.

Herudover fremgår det af stk. 3, at frakendelsen sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler, og at når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i 1. pkt. nævnte 5 års frist er forløbet.

Endelige fremgår det af stk. 4, at retten under behandlingen af de i stk. 1 og 2 nævnte sager ved kendelse kan udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort, og at det ved dommen i sagen kan bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Udøvelse af virksomhed i strid med en rettighedsfrakendelse kan straffes efter straffelovens § 131. Af § 131 fremgår, at

den, som offentligt eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

3.2.2.2. Socialministeriets overvejelser

Af hensyn til beskyttelsen af sårbare og udsatte borgere, forvaltningen af offentlige velfærdsmidler samt den generelle retsfølelse, er det særligt påkrævet, at personer dømt for visse lovovertrædelser afskæres fra beskæftigelse i sociale tilbud, herunder plejefamilier.

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at der skal indføres særregler om rettighedsfrakendelse i socialtilsynsloven, som skal udvide muligheden for ved dom at frakende nuværende og tidligere plejefamilier retten til at varetage opgaven som plejefamilie, og nuværende og tidligere ejere, bestyrelsesmedlemmer og ansatte, herunder også ansatte ledere, i sociale tilbud, retten til at drive eller være ansat i sociale tilbud, hvis de pågældende som led i tilbudsvirksomheden, herunder varetagelse af opgaven som plejefamilie, begår visse lovovertrædelser.

Efter aftalen skal rettighedsfrakendelse kunne ske ved f.eks. grovere tilfælde af hvidvask eller moms- og skattesvig, overtrædelser i form af bande- eller terrorkriminalitet samt grovere tilfælde af personfarlig kriminalitet, narkotikakriminalitet eller berigelseskriminalitet, som begås som led i tilbudsvirksomheden. Dertil skal frakendelsesperiodens længde fastsættes til en periode på 1 til 5 år eller indtil videre, afhængig af overtrædelsens karakter og omfang.

3.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i socialtilsynsloven indføres en bestemmelse om, at den, der som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelsen af opgaven som plejefamilie, overtræder en af de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt i den foreslåede § 12 a, stk. 4, i lovforslagets § 1, nr. 24, ved dom kan frakendes retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie.

Der vil være tale om en videre adgang til rettighedsfrakendelse end efter straffelovens § 79, hvorefter det kræves, at det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Det foreslås endvidere, at reglerne i straffelovens § 79, stk. 3 og 4, om bl.a. varighed af rettighedsfrakendelse, herunder indbringelse for retten af spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed, skal finde tilsvarende anvendelse ved rettighedsfrakendelse efter den foreslående bestemmelse i socialtilsynsloven.

Den foreslåede ordning vil medføre, at der ved dom kan ske rettighedsfrakendelse som en strafferetlig retsfølge, hvis den pågældende, som plejefamilie, ejer, bestyrelsesmedlem eller ansat, herunder en ansat leder, i et socialt tilbud, som led i tilbudsvirksomheden, herunder varetagelse af opgaven som plejefamilie, har begået visse lovovertrædelser.

Hvis den pågældende vedbliver med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er blevet frakendt, vil der kunne straffes efter straffelovens § 131.

For nærmere om særreglerne om rettighedsfrakendelse henvises til lovforslagets § 1, nr. 31, og § 10, stk. 6 og bemærkningerne hertil.

3.3. Kravet om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1 Krav om indhentelse af straffeattester hos politiet

Reglerne om politiets registrering af strafbare forhold, herunder udstedelse af straffeattester, fremgår af bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2026 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (herefter kriminalregisterbekendtgørelsen).

3.3.1.1.1. Privat straffeattest

Efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 11 udsteder politiet en straffeattest for private person, der er fyldt 15 år, når den pågældende fremsætter begæring herom. Det er også muligt at indhente de samme oplysninger, som registreres på en privat straffeattest, på en anden person, hvis den pågældende samtykker til at udlevere oplysningerne, jf. kriminalregisterbekendtgørelsens § 17.

På en privat straffeattest medtages afgørelser, som omfatter overtrædelse af straffeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, lovgivningen om euforiserende stoffer og visse udenlandske afgørelser.

Afgørelser fremgår som udgangspunkt af en privat straffeattest i 2-5 år afhængig af, hvilken sanktion der er tale om.

Bødestraffe medtages således frem til, at der er forløbet 2 år fra en endelig afgørelse. Øvrige afgørelser medtages frem til, at der er forløbet 3 år fra en endelig afgørelse. Sådanne afgørelser medtages dog frem til, at der er forløbet 5 år fra den endelige løsladelse, hvis den, afgørelsen vedrører, har været indsat til afsoning.

3.3.1.1.2. Offentlig straffeattest

Politiet kan efter begæring udstede offentlige straffeattester til visse nærmere angivne myndigheder til brug for visse nærmere angivne formål, jf. kriminalregisterbekendtgørelsens § 23.

En offentlig straffeattest indeholder ligesom den private

straffeattest oplysninger om overtrædelse af straffeloven, lovgivningen om euforiserende stoffer og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Herudover indeholder den offentlige straffeattest oplysninger om en række overtrædelser af anden lovgivning, der indeholder bestemmelser om straf, f.eks. færdselsloven.

De myndigheder som fremgår af kriminalregisterbekendtgørelsens § 23 kan kun indhente en offentlig straffeattest med forudgående samtykke fra den, oplysningerne angår. Den offentlige straffeattest kan ikke udstedes til private.

Afgørelser fremgår som udgangspunkt af en offentlig straffeattest i 10 år.

3.3.1.2. Indhentelse af straffeattester i tilbud og plejefamilier

Socialtilsynslovens § 12 a indeholder regler om indhentelse af straffeattester.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, at tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, skal inden de ansætter personale og ledere, indhente straffeattest for disse personer. Indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. gælder også ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Ifølge bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, forstås ved "personale", de personer der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med de anbragte børn, unge og voksne i tilbuddet samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt de anbragte børn, unge og voksne i tilbuddet og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse. Ved fast tilknytning forstås, at det fra ansættelsens eller beskæftigelsens begyndelse er hensigten, at personens tilknytning til tilbuddet skal have mere end enkeltstående eller kortvarig karakter. Personale omfatter derfor bl.a. som udgangspunkt ikke vikarer, som hyres fra et vikarbureau. I tilfælde af brug af vikarer, vil det dog være op til tilbuddet at foretage en konkret vurdering af, om der skal indhentes straffeattest på disse bl.a. ud fra en vurdering af, om personens tilknytning til tilbuddet skal have mere end en enkeltstående eller kortvarig karakter. Det fremgår herudover af bemærkningerne, at der ved "ledere" forstås den eller de personer, som står for den daglige ledelse af det sociale tilbud. I det tilfælde, hvor et tilbud består af flere afdelinger med hver sin daglige leder og eventuelt en overordnet leder, vil kravet om indhentelse af straffeattest omfatte alle daglige ledere af afdelingerne samt den overordnede leder. Med leder menes således ikke den samlede bestyrelse i et tilbud eller ledelsen i en koncern eller koncernlignende konstruktion. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86 som fremsat, side 15.

Straffeattesten skal indhentes efter de gældende regler i kriminalregisterbekendtgørelsen, som beskrevet i pkt. 3.3.1.1.

Et offentligt tilbud, herunder dagtilbud, døgntilbud og rådgivningstilbud for børn og unge, kan indhente en offentlig straffeattest med ansøgers samtykke efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 6. Det offentlige tilbud vil også kunne indhente en privat straffeattest med ansøgers samtykke efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 21.

Et privat tilbud vil kunne indhente en privat straffeattest med ansøgers samtykke efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 17. Det følger imidlertid af kriminalregisterbekendtgørelsens § 17, stk. 4, at videregivelse af oplysninger efter denne bestemmelse kan kun omfatte de oplysninger, der er anført i § 11. Hvis et privat eller offentligt tilbud anmoder ansøger om at medbringe en privat straffeattest, vil dette kunne ske efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 11. Straffeattesten vil i alle tilfælde kun kunne indhentes, hvis den person, som oplysningerne vedrører, samtykker til indhentelsen.

Da det efter socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, er en betingelse for tilbuddets godkendelse eller opretholdelse af godkendelse, at der forud for ansættelse af personale, ledere og vikarer indhentes straffeattest på den pågældende ansøger, vil et manglende samtykke fra ansøgeren til indhentelse heraf medføre, at et socialt tilbud ikke kan ansætte den pågældende ansøger. Straffeattesten skal være indhentet, inden ansættelsesaftalen kan indgås.

Et ansættelsesforhold er et privatretligt anliggende, som er reguleret efter de almindelige aftaleretlige og ansættelsesretlige regler og principper. Socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, regulerer ikke, hvorvidt det pågældende tilbud er berettiget til at ansætte personale eller ledere, der er dømt for strafbare forhold. Det er op til det enkelte tilbud at beslutte, hvem tilbuddet vil ansætte ud fra en konkret vurdering. I vurderingen kan bl.a. indgå en afvejning af de strafbare forhold, som den pågældende ansøger har begået, set i forhold til de opgaver, som den pågældende ansøger vil skulle varetage under ansættelsen. Straffeattesten bidrager i den forbindelse til at beslutning om ansættelse sker på et oplyst grundlag. Sker det alligevel, at vedkommende ansættes uden, at der er indhentet straffeattest, vil socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 5, stk. 7, og § 8 have mulighed for at give tilbuddet påbud, sætte tilbuddet under skærpet tilsyn eller i yderste konsekvens bringe tilbuddets godkendelse til ophør. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86 som fremsat, side 5.

Det følger endvidere af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, at socialtilsynet som led i sin godkendelse af tilbud omfattet af § 4, stk. 2-4, skal sikre, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansat personale og ledere af tilbuddet. Socialtilsynet skal ligeledes sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansatte vikarer. 1. og 2. pkt. er betingelser for, at tilbuddet kan godkendes.

Socialtilsynet skal som led i dets driftsorienterede tilsyn følge op på, om tilbuddene indhenter straffeattester, inden de ansætter personale og ledere. Dette kan f.eks. ske ved, at

socialtilsynet i sit tilsyn spørger ind til tilbuddets procedurer for indhentelse af straffeattester i forbindelse med ansættelse af personale og ledere. Socialtilsynet har i den forbindelse mulighed for at foretage stikprøver af, om der er indhentet straffeattest i de enkelte ansættelsessituationer. Dette kan f.eks. ske ved, at socialtilsynet i sit tilsyn anmoder tilbuddet om at oplyse, om der er indhentet straffeattest i forhold til konkret personale, som er ansat. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86 som fremsat, side 16.

Hvis socialtilsynet i sit tilsyn vurderer, at der er behov for yderligere oplysninger i forlængelse heraf, herunder om tilbuddet har ansat personale, der er dømt for strafbare forhold, kan socialtilsynet anmode om disse. Hvis socialtilsynet efter en konkret vurdering f.eks. kommer frem til, at der er en begrundet mistanke eller bekymring i forhold til nyansat personale eller ledere, kan socialtilsynet, hvis det vurderes relevant, nødvendigt og proportionalt i den konkrete situation, anmode om oplysninger i forhold til hvilken kriminalitet, der er begået og eventuelt anmode om at se straffeattesten. Dette kræver dog den pågældendes samtykke, da det vil være omfattet af behandling af personoplysninger.

Da det efter socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, er en betingelse for godkendelse, at tilbuddene indhenter straffeattest, inden de ansætter personale, kan socialtilsynet udstede påbud og sætte tilbuddet under skærpet tilsyn efter socialtilsynslovens § 8, hvis dette ikke sker. Socialtilsynet kan som yderste konsekvens bringe tilbuddets godkendelse til ophør efter socialtilsynslovens § 5, stk. 7 [nugældende § 5, stk. 10]. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86 som fremsat, side 16.

Kravet om indhentelse af straffeattester for personer, der søger om godkendelse som plejefamilie er reguleret i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3. Heraf fremgår det, at socialtilsynet som led i sin godkendelse af en plejefamilie efter § 4, stk. 1, nr. 1, jf. § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov, skal indhente straffeattest for personer, der søger om godkendelse som plejefamilie. Det er en betingelse for, at plejefamilien kan godkendes.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3, at der ved "personer" forstås den eller de personer, som ansøger socialtilsynet om at blive godkendt som generelt egnet plejefamilie. Det omfatter således den eller de personer, som skal agere plejeforælder for plejebarnet herunder ægtefælle og samlever. Personer omfatter således f.eks. ikke hjemmeboende børn og logerende. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at da det er en betingelse for godkendelse, at socialtilsynet indhenter straffeattest på de personer, der søger om godkendelse som plejefamilie, vil et manglende samtykke til at indhente straffeattest medføre, at plejefamilien ikke kan godkendes. Der henvises til jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86 som fremsat, side 16.

Ifølge bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 86, som fremsat, side 6, regulerer bestemmelsen ikke, hvorvidt socialtilsynet er berettiget til at godkende en plejefamilie, hvor der fremgår strafbare forhold på straffeattesten. Det er op til socialtilsynet at vurdere ud fra en samlet konkret vurdering. Straffeattesten bidrager alene til et oplyst beslutningsgrundlag.

Socialtilsynet kan indhente offentlige straffeattester på plejeforældre efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 4. Socialtilsynet vil også kunne indhente en privat straffeattest efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 21 eller anmode plejeforældrene om at medbringe en private straffeattest. Det følger imidlertid af kriminalregisterbekendtgørelsens § 21, stk. 2, at videregivelse af oplysninger efter denne bestemmelse kan kun omfatte de oplysninger, der er anført i § 11.

3.3.2. Socialministeriets overvejelser

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at reglerne om indhentelse af straffeattester i socialtilsynslovens § 12 a skal ændres, så kravet om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud.

Medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud har væsentlig indflydelse på driften af tilbuddet, herunder indflydelse på, hvordan tilbuddet skal administrere offentlige midler, og om tilbuddet drives på forsvarlig vis. På den baggrund finder ministeriet, at medlemmer af bestyrelsen i sociale tilbud ligeledes bør omfattes af kravet i socialtilsynslovens § 12 a om indhentelse af straffeattester.

Indhentelse af straffeattest for medlemmer af tilbuddets bestyrelser skal bidrage til et oplyst beslutningsgrundlag i forbindelse med udpegning af medlemmer til bestyrelsen eller i forbindelse med socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede kvalitet.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, ændres, så tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, fremover også forpligtiges til at indhente straffeattester for medlemmer af bestyrelsen i forbindelse med udpegning.

Straffeattest vil kunne indhentes efter de gældende regler i kriminalregisterbekendtgørelsen, som beskrevet under pkt. 3.3.1.1.

Det foreslås endvidere, at socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, ændres således, at det fremadrettet vil være en betingelse for socialtilsynets godkendelse af et tilbud, at tilbuddet også har indhentet straffeattester for allerede udpegede medlemmer af bestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 22 og 23, og bemærkningerne hertil.

3.4. Betingelse for socialtilsynets godkendelse, at personer i sociale tilbud eller plejefamilier, ikke er dømt for nærmere fastsatte kriminalitetstyper

3.4.1. Gældende ret

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Det følger endvidere af socialtilsynslovens § 5, stk. 7, at socialtilsynet i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9, kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen, og at socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.

Af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 5, stk. 7, den daværende § 5, stk. 4, jf. Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 205 som fremsat, side 25, fremgår, at for at et socialtilsyn kan give en betinget godkendelse, må det skulle anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet efterfølgende vil kunne opfylde betingelsen. Muligheden er således reserveret til de tilfælde, hvor der alene udestår formalia, eller hvor der er andre forhold, som er væsentlige nok til at være en betingelse for godkendelse, men som omvendt trods alt alene udgør en mindre del af det samlede godkendelsesgrundlag.

Det følger endvidere af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, at tilbud og plejefamilier, der er godkendt efter § 5, af egen drift straks skal give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3.

Af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, jf. Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 205 som fremsat, side 32, fremgår, at væsentlige ændringer for eksempel kan være oplysninger om uventede ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller flere medarbejdere eller andet, som kan være relevant i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddet.

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 10, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 5, stk. 10, fremgår, at ophør af en godkendelse er en afgørelse, som kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse. Ophør af en godkendelse har den virkning, at tilbuddet bliver taget af Tilbudsportalen, og at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 205 som fremsat, side 26.

Det er desuden efter de gældende regler i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, en betingelse for godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansat personale, ledere eller vikarer af tilbuddet.

Efter socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3, er det endvidere en betingelse for godkendelse for personer, der søger om godkendelse som plejefamilie, at der indhentes straffeattester. Det er dog socialtilsynet selv, som har ansvar for at indhente disse.

At der er ansat personale, ledere og vikarer eller personer i plejefamilien, som er dømt for strafbare forhold, har ikke efter gældende ret selvstændig betydning for socialtilsynets godkendelse af tilbuddet, men kan indgå som et moment i socialtilsynets samlede vurdering af tilbuddets kvalitet.

For nærmere beskrivelse af reglerne om indhentelse af straffeattester i tilbud og plejefamilier henvises til pkt. 3.3.1.2.

3.4.2. Socialministeriets overvejelser

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at reglerne om betingelser for godkendelse af offentlige og private tilbud samt plejefamilier skal ændres, så det er en betingelse for at opnå eller opretholde godkendelsen, at tilbuddet eller plejefamilien ikke har ansat personale, ledere og vikarer, som er dømt for visse grovere overtrædelser af straffeloven. Det er Socialministeriets opfattelse, at den nuværende retstilstand er uhensigtsmæssig, idet tilbud og plejefamilier kan godkendes eller opretholde deres godkendelse efter socialtilsynslovens § 5, selvom personer der er ansat i sociale tilbud som personale, vikarer eller ledere, eller personer der varetager opgaven som plejefamilie, er dømt for strafbare forhold.

Eftersom tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence bl.a. varetager omsorgen for særligt sårbare og udsatte borgere, er det Socialministeriets opfattelse, at der foreligger et særligt beskyttelseshensyn. Dette hensyn nødvendiggør, at personer, som er dømt for kriminalitet af en karakter, der kan have betydning for stillingen eller hvervet, hverken har kontakt til, færdes fast blandt eller varetager omsorgen for disse borgere. Ministeriet finder på baggrund heraf, at der er behov for at skærpe reglerne om godkendelse af tilbud og plejefamilier og fastsætte regler om hvornår tilbud, som har ansat personale, ledere, vikarer eller udpegede bestyrelsesmedlemmer, og plejefamilier dømt for visse straffelovovertrædelser, ikke skal kunne godkendes eller opretholde godkendelsen.

Socialministeriet finder, at seksualforbrydelser, udvalgte forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, forbrydelser mod den personlige frihed, udvalgte internationale forbrydelser, udvalgte forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorhandlinger, banderelateret kriminalitet, samt grovere tilfælde af personfarlig, beri-

gelses- eller almenfarlig kriminalitet udgør overtrædelser, der kan indebære, at den pågældende kan udgøre en risiko for borgere i tilbud eller plejefamilier, og dermed at tilbuddet eller plejefamilien ikke har den fornødne kvalitet til at blive godkendt eller opretholde sin godkendelse. Det er desuden ministeriets vurdering, at hensynet til den generelle retsfølelse nødvendiggør, at personer dømt for visse af de ovennævnte forbrydelser afskæres fra beskæftigelse i sociale tilbud, herunder plejefamilier.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der med en ny bestemmelse som § 12 a, stk. 4, i socialtilsynsloven, fastsættes som betingelse for, at tilbud og plejefamilier kan godkendes eller opretholde deres godkendelse efter § 5, stk. 1, at ansat personale, ledere og vikarer eller medlemmer af bestyrelsen i et tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som opregnes i bestemmelsen. Der vil være tale om grovere overtrædelser af straffeloven, i form af seksualforbrydelser, visse forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, forbrydelser mod den personlige frihed, visse internationale forbrydelser, visse forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorhandlinger, banderelateret kriminalitet, samt grovere tilfælde af personfarlig, berigelses- eller almenfarlig kriminalitet.

Forslaget vil for det første medføre, at tilbud, der søger om godkendelse eller er godkendt af socialtilsynet, ikke vil kunne godkendes eller opretholde sin godkendelse, hvis der er ansat personale eller udpeget medlemmer til bestyrelsen, som er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en eller flere af de straffelovsovertrædelser, som er anført i bestemmelsen. Socialtilsynet vil i forbindelse med godkendelsen af tilbud og som led i det driftsorienterede tilsyn skulle følge op på, om tilbuddene har ansat personale, ledere og vikarer eller udpeget medlemmer til bestyrelsen, som er dømt for en eller flere af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af i bestemmelsen.

Såfremt socialtilsynet konstaterer, at der i tilbuddet er ansat personale, ledere eller vikarer eller er udpeget medlemmer til bestyrelsen, som er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som opregnes i bestemmelsen, vil socialtilsynet have mulighed for at træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud.

Forslaget vil for det andet medføre, at det tilsvarende vil gælde for plejefamilier, der søger om godkendelse eller er godkendt af socialtilsynet. Dette vil betyde, at en plejefamilie ikke vil kunne godkendes eller opretholde sin godkendelse, hvis den eller de personer der varetager opgaven som plejefamilie er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af bestemmelsen.

Formålet med bestemmelsen er at styrke beskyttelsen af børn, unge og voksne, som er anbragt eller optaget i sociale tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

Herudover foreslås det, at der med en ny bestemmelse som § 12 a, stk. 5, i socialtilsynsloven, fastsættes som betingelse, at tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, ved opfyldelse af oplysningspligten efter § 12 kan videregive straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a, stk. 1, på ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen, til socialtilsynet uden samtykke fra disse personer, og at socialtilsynet, til brug for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1, af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, med allerede godkendte tilbud, kan anmode om at få udleveret straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a på ansat personale, ledere og vikarer, uden samtykke fra disse personer.

Forslaget vil medføre, at ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen ikke skal give samtykke til, at tilbuddet som led i sin oplysningspligt kan udlevere straffeattester til socialtilsynet, eller at socialtilsynet kan anmode om at få sådanne straffeattester udleveret til brug for godkendelsen af tilbuddet eller som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet. Bestemmelsen vil kun omfatte offentlige eller private straffeattester, som tilbuddet allerede har indhentet fra politiet med den pågældendes samtykke.

De foreslåede bestemmelser i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4 og 5, vil supplere de gældende regere om indhentelse af straffeattester for plejefamilier og tilbud efter § 12 a, som er beskrevet under pkt. 3.3.1.2.

For en nærmere beskrivelse af forslaget henvises til lovforslagets § 1, nr. 24, og bemærkningerne hertil.

3.5. Krav om indhentelse af straffeattester udvides til også at omfatte ansatte hos leverandører af udvalgte enkeltydelser

3.5.1. Gældende ret

Ved enkeltydelser forstås ydelser, som ikke er en del af den samlede indsats, som en borger modtager ved et ophold på et tilbud. Der vil kunne være tale om, at kommunen visiterer borgeren til den specifikke ydelse i et bestemt antal timer, og at kommunen i henhold til lovgivningen har mulighed for at indgå aftale med leverandører, herunder andre kommuner og private leverandører, om levering af ydelsen. Enkeltydelser leveres som udgangspunkt til borgere i eget hjem, men kan også leveres til borgere, som opholder sig i en plejefamilie eller et tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, såfremt ydelsen ikke allerede indgår som en del af tilbuddet eller plejefamiliens indsats.

Enkeltydelser kan bl.a. omfatte ydelser efter servicelovens

§ 83 om personlig og praktisk hjælp, § 85 om socialpædagogisk støtte, § 86, stk. 2, om vedligeholdelsestræning, § 97 om ledsagerordning, § 98 om kontaktpersonsordning for døvblinde eller § 99 om kontakt og støttepersoner. Enkeltydelser efter barnets lov kan bl.a. omfatte ydelser efter §§ 32 og 90 vedrørende praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet eller § 33 om social behandling til børn og unge med et stofmisbrug.

Efter socialtilsynslovens § 12 a stilles der alene krav om, at der skal indhentes straffeattest for plejefamilier og tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, herunder botilbud, opholdssteder, døgninstitutioner, plejefamilier efter § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov og øvrige tilbud.

For nærmere beskrivelse af reglerne om indhentelse af straffeattester i sociale tilbud og plejefamilier henvises til pkt. 3.3.1.2.

Leverandører, der ansætter personer til at levere enkeltydelser, er dermed ikke omfattet af kravet om indhentelse af straffeattester efter socialtilsynslovens § 12 a, selvom der leveres enkeltydelser efter serviceloven eller barnets lov til borgere i sociale tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynsloven.

Det følger af kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 7, at politiet efter begæring kan udstede straffeattester til offentlig brug, som indeholder oplysninger tilført afgørelsesdelen til regionerne og kommunerne for personer, der søger ansættelse eller er ansat til at yde indsats i henhold til servicelovens §§ 83 og 85, samt for personer, der søger ansættelse eller er ansat ved tilbud, hvor der ydes en sådan indsats. Der er derfor efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 7, mulighed for, at offentlige leverandører, herunder andre kommuner, kan indhente en offentlig straffeattest for personer, der ansættes til at levere ydelser efter servicelovens §§ 83 og 85 i sociale tilbud, hvis der foreligger et samtykke fra den pågældende jf. kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 5.

En privat leverandør eller leverandører af andre enkeltydelser vil kunne indhente en privat straffeattest med ansøgers samtykke efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 17.

3.5.2. Socialministeriets overvejelser

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at der skal indføres krav om, at der skal indhentes straffeattester for personer, der leverer enkeltydelser efter henholdsvis serviceloven og barnets lov, med henblik på at styrke beskyttelsen af borgere i sociale tilbud og plejefamilier.

Da den nuværende retstilstand indebærer, at leverandører, der ansætter personer til at levere enkeltydelser efter serviceloven eller barnets lov til borgere i sociale tilbud eller plejefamilier, ikke er omfattet af kravet om indhentelse af straffeattest efter socialtilsynslovens § 12 a, er det Socialministeriets vurdering, at der bør indføres et tilsvarende krav om indhentelse af straffeattester for personer, der leverer sådanne ydelser i sociale tilbud og plejefamilier.

Eftersom enkeltydelser efter serviceloven eller barnets lov kan indebære direkte kontakt med børn, unge og voksne, der opholder sig på botilbud, opholdssteder, døgninstitutioner, i plejefamilier og på øvrige tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, finder ministeriet, at der for at styrke indsatsen yderligere over for denne gruppe af borgere, bør indføres krav om, at leverandøren skal indhentes straffeattester for personer, der leverer enkeltydelser til borgere i sociale tilbud og plejefamilier.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i barnets lov og serviceloven indsættes enslydende bestemmelser om, at leverandører, der efter aftale med borgerens handlekommune jf. retssikkerhedslovens §§ 9 eller 9 a, leverer enkeltydelser efter henholdsvis serviceloven og barnets lov til borgere i tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, skal indhente straffeattest på personer, der ansættes til at levere disse ydelser.

For så vidt angår barnets lov, foreslås der indsat en ny bestemmelse i § 156 a.

For så vidt angår serviceloven, foreslås der indsat en ny bestemmelse i § 142 a.

De foreslåede bestemmelser i henholdsvis serviceloven og barnets lov vil endvidere indebære, at borgerens handlekommune vil have til ansvar at påse og følge op på, om den leverandør, der indgås aftale med, har indhentet straffeattester for personer, som ansættes til at levere enkeltydelser til borgere i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

For en nærmere beskrivelse af forslaget henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, § 3, nr. 5, og § 10, stk. 7 og 8, og bemærkningerne hertil.

3.6. Præcisering af straffebestemmelser

3.6.1. Straf for at anbringe, modtage eller fjerne et barn eller en ung i strid med gældende regler

3.6.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 210 i barnets lov, at den, der i strid med reglerne i barnets lov anbringer eller modtager et barn eller ung i pleje eller fjerner et barn eller en ung fra familiepleje, straffes med bøde.

Det fremgår af bemærkningerne til § 210 i barnets lov, at det efter bestemmelsen er muligt at straffe personer, der anbringer et barn eller en ung uden for hjemmet eller modtager et barn i pleje i strid med reglerne i barnets lov, samt personer, der fjerner et barn eller en ung fra privat familiepleje. Be-

stemmelsen finder anvendelse både på forældremyndighedsindehaverne og andre udenforstående, herunder kommunalt ansatte, der forsætligt handler i strid med reglerne i loven.

Bestemmelsen finder således anvendelse, hvis et barn anbringes eller modtages i pleje uden for hjemmet, uden at en kompetent myndighed har truffet afgørelse herom, eller hvis forældremyndighedsindehaveren eller andre udenforstående fjerner et barn fra privat familiepleje i strid med reglerne i barnets lov. Der henvises til Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 93 som fremsat, side 482.

Bestemmelsen omfatter både de tilfælde, hvor der er tale om en anbringelse, dvs. at en kompetent myndighed har truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung efter reglerne i barnets lov, og i forbindelse med privat familiepleje, dvs. hvor barnet eller den unge bor hos andre end forældrene, uden at barnets eller den unges handlekommune har medvirket til opholdet, jf. § 42 i barnets lov.

Bestemmelsen skal bl.a. ses i lyset af, at det fremgår af § 12, stk. 2, i barnets lov, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 4, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, og at det fremgår af § 12, stk. 3, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning, og, når særlige grunde taler for det, i yderligere 3 uger.

§ 210 i barnets lov finder også anvendelse i tilfælde af, at en kommune eller et tilbud i strid med reglerne i barnets lov anbringer eller modtager et barn eller en ung uden for hjemmet på et tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, ud over den periode, der gælder efter § 12, stk. 3, i barnets lov.

Bestemmelsen finder endvidere både anvendelse i forhold til myndigheder, forældremyndighedsindehavere og tilbud, herunder plejefamilier.

Bødestraf efter bestemmelsen idømmes ved domstolene.

3.6.1.1.2. Socialministeriets overvejelse

Det er Socialministeriets opfattelse, at der i dag er uklarhed om udstrækningen af anvendelsesområdet for § 210 i barnets lov herunder om, hvordan bestemmelsen anvendes i praksis, og hvilke personer der kan straffes for overtrædelse af bestemmelsen.

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Socialministeriet, at § 210 i barnets lov skal præciseres, så det tydeliggøres, at bestemmelsen omfatter alle ulovlige anbringelser.

Ministeriet finder endvidere, at det skal fremgå direkte af bestemmelsen, at både fysiske og juridiske personer kan straffes med bøde.

Det er Socialministeriets vurdering, at præciseringen af § 210 i barnets lov vil have særlig betydning i forhold til at sikre, at det har konsekvenser, hvis en kommune anbringer et barn eller en unge i strid med reglerne i barnets lov, eller en plejefamilie, et tilbud eller andre modtager et barn eller ung i pleje.

3.6.1.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 210 i barnets lov præciseres med en nyaffattelse af bestemmelsen, så det kommer til et fremgå eksplicit, at både fysiske og juridiske personer (selskaber, kommuner m.v.) vil kunne ifalde bødestraf efter bestemmelsen, og at bestemmelsen omfatter alle forsætlige ulovlige anbringelser.

Formålet er at præcisere bestemmelsens udstrækning og anvendelse og dermed gøre det klart, at både fysiske og juridiske personer vil kunne straffes med bøde, hvis de forsætligt anbringer eller modtager et barn eller en ung i pleje i modstrid med reglerne i barnets lov. Præciseringen sammenholdt med gældende ret, jf. pkt. 3.6.1.1, vil betyde, at såvel kommuner som ledere og sagsbehandlere i de enkelte kommuner vil kunne ifalde strafansvar efter bestemmelsen, hvis et barn anbringes i strid med reglerne i barnets lov, samt at ansatte, herunder ansatte ledere, i et tilbud, selve tilbuddet og plejefamilier vil kunne ifalde strafansvar efter bestemmelsen, hvis et barn eller en ung modtages i tilbuddet eller plejefamilien i strid med reglerne i barnets lov.

Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse i forhold til fysiske og juridiske personer, som ikke falder ind under definitionerne af "plejefamilie", "plejeforældre" og "tilbud" samt "ansatte" i den sammenhæng.

Det forudsættes, at bødeniveauet for førstegangstilfælde vil blive fastsat til 10.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, om afskaffelse af kommunernes mulighed for at anbringe børn og unge på tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, hvorfor der henvises til dette forslag og bemærkningerne hertil samt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For en nærmere beskrivelse af forslaget henvises til lovforslagets § 3, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

3.6.2. Skærpende omstændighed ved kriminalitet begået på bekostning af sårbare borgere

3.6.2.1. Gældende ret

Straffelovens 10. kapitel indeholder regler om straffens fastsættelse. Reglerne i bl.a. straffelovens 10. kapitel finder anvendelse på alle strafbare forhold, for så vidt andet ikke er bestemt, jf. straffelovens § 2. Det fremgår af straffelovens § 80, stk. 1, at der ved straffens fastsættelse under hensyntagen til ensartethed i retsanvendelsen skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden.

Ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed skal der tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom, jf. stk. 2, 1. pkt. Ved vurderingen af oplysninger om gerningsmanden skal der tages hensyn til dennes almindelige personlige og sociale forhold, dennes forhold før og efter gerningen samt dennes bevæggrunde til gerningen, jf. stk. 2, 2. pkt.

Straffelovens § 81 indeholder en ikke-udtømmende opregning af en række forhold, som i almindelighed skal indgå som skærpende omstændigheder ved straffastsættelsen. Dette omfatter bl.a. gerninger, som er begået i udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt, jf. straffelovens § 81, nr. 8.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.). Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, som ved indførelsen blev indsat som § 81, nr. 7 (i dag nr. 8), at formålet med bestemmelsens 1. led er at angive, at det ved strafudmålingen inden for vedkommende strafferamme i almindelighed skal tillægges skærpende betydning, at gerningen er begået i udførelse af offentlig tjeneste eller hverv. Det følger herudover af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsen ikke er begrænset til bestemte forbrydelsestyper og efter omstændighederne bl.a. vil være anvendelig i tilfælde af f.eks. tyveri m.v.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at bestemmelsen alene forudsættes bragt i anvendelse, når det strafbare forhold har en sådan tilknytning til udførelsen af tjenesten eller hvervet, at det kan karakteriseres som misbrug. Dette fremgår også af 2. led i § 81, nr. 8, der omfatter »misbrug« af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt. Denne del af bestemmelsen vil f.eks. kunne omfatte berigelseskriminalitet begået under misbrug af stilling i private ansættelsesforhold. Bestemmelsen vil efter omstændighederne også være anvendelig i andre sammenhænge, hvor gerningen er udvirket ved gerningsmandens misbrug af et særligt tillidsforhold, f.eks. ved vold mod et barn, der af forældrene er overladt i gerningsmandens varetægt.

Der henvises til Folketingstidende 2003-04, tillæg A, L 99, side 3322 f.

Fastsættelsen af straffen vil herudover bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det relevante strafniveau for den enkelte forbrydelse vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger (yderligere) skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

3.6.2.2. Justitsministeriets overvejelser

National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) udarbejdede den 20. november 2024 en efterretningsvurdering, hvis formål var at afdække, hvorvidt der findes eksempler på, at anbringelsesinstitutioner indgår som led i økonomisk kriminalitet, herunder svindel med offentlige midler, moms- og skattesvig samt hvidvask. Formålet var desuden at undersøge, hvorvidt der blandt virksomhedsejernes relationer kan identificeres koblinger til kriminelle personer eller grupper. Det fremgår bl.a. af efterretningsvurderingen, at NSK's hovedvurdering er, at både anbringelsesinstitutioners ejere, ansatte og samarbejdspartnere kan være involveret i kriminalitet, herunder økonomisk og organiseret kriminalitet. Der er indikationer på, at bl.a. private anbringelsesinstitutioner, men også øvrige typer af private sociale tilbud såsom krisecentre, indgår som led i alvorlig økonomisk kriminalitet, herunder svindel med offentlige midler, hvidvask samt moms- og skattesvig.

Herudover har Hvidvasksekretariatet i NSK den 24. november 2025 udgivet en kvartalsrapport for 3. kvartal 2025 med fokus på bl.a. kriminalitet i relation til driften af sociale tilbud. Det fremgår bl.a. af kvartalsrapporten, at Hvidvasksekretariatet på baggrund af egne data og oplysninger fra KL har undersøgt, hvor mange af de kommercielle, godkendte sociale tilbud, Hvidvasksekretariatet har modtaget underretninger om. Undersøgelsen viser bl.a., at af 301 kommercielle, godkendte sociale tilbud for børn og voksne, som Hvidvasksekretariatet har undersøgt, har Hvidvasksekretariatet modtaget underretninger om 46 af tilbuddene eller deres ejere. Kun de sociale tilbud, hvor der er sendt minimum fem underretninger per socialt tilbud i perioden 2018-2025, indgår i tallet.

Det er efter Justitsministeriets vurdering uacceptabelt, hvis der begås f.eks. økonomisk kriminalitet som led i driften af private tilbud. Den form for kriminalitet er udtryk for et misbrug af den offentlige tillid, der er forbundet med at drive et socialt tilbud, som varetager omsorgen for nogle af de mest sårbare borgere i det danske samfund.

Det følger af aftalen om "styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud", som den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) den 9. januar 2026 indgik med Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre,

at partierne er enige om, at det præciseres i straffeloven, at det i almindelighed vil skulle indgå som en skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, hvis der er tale om f.eks. banderelateret kriminalitet eller grovere tilfælde af personfarlig kriminalitet, narkotika-, terror- eller berigelseskriminalitet, og overtrædelsen er begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud.

Straffelovens § 81, nr. 8, sikrer i dag, at det i almindelighed ved straffastsættelsen skal anses for en skærpende omstændighed, at et strafbart forhold har karakter af misbrug i forbindelse med udførelsen af offentlig eller privat tjeneste, hverv eller stilling m.v.

Selv om bestemmelsen med sin nuværende udformning efter omstændighederne vil kunne omfatte bl.a. berigelseskriminalitet, som bliver begået som led i driften af eller ansættelsen på offentlige eller private sociale tilbud, er det Justitsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage en sproglig ændring af bestemmelsen med henblik på at tydeliggøre, at det ved straffastsættelsen i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, hvis et strafbart forhold, herunder formueforbrydelser omfattet af straffelovens 28. kapitel, er begået i forbindelse med driften m.v. af et socialt tilbud.

3.6.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at foretage en sproglig ændring af straffelovens § 81, nr. 8, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at præcisere samt angive nærmere retningslinjer for, hvornår bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i relation til et strafbart forhold begået i tilknytning til offentlige eller private sociale tilbud, og herved hvornår et forhold i denne sammenhæng i almindelighed vil skulle indgå som skærpende omstændighed ved fastsættelsen af straffen.

Den foreslåede ændring har således til formål at tydeliggøre i bemærkningerne, at kriminalitet, herunder berigelseskriminalitet, som bliver begået f.eks. som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud, i almindelighed ved straffens fastsættelse skal indgå som skærpende omstændighed, såfremt det pågældende strafbare forhold har en sådan tilknytning til udførelsen af tjenesten eller hvervet, at det kan karakteriseres som misbrug. Bestemmelsen vil bl.a. kunne være relevant, hvis forbrydelsen angår misbrug af offentlige midler. Bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i forhold til f.eks. ejerkredsen, bestyrelsesmedlemmer og ansatte på det sociale tilbud.

Strafskærpelsen vil f.eks. kunne være relevant i situationer, hvor der i forbindelse med driften af det sociale tilbud er blevet begået hvidvask omfattet af straffelovens § 290 a. Den foreslåede ændring vil herudover f.eks. kunne finde anvendelse i situationer, hvor gerningspersonen er blevet fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 114 b (terrorfinansiering), § 279 (bedrageri) eller § 289 (skattesvig m.v. af særligt grov karakter) i tilknytning til driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud.

Det kan i den forbindelse bemærkes, at straffelovens § 81, nr. 8, fortsat ikke vil være begrænset til bestemte forbrydelsestyper. Dette vil bl.a. indebære, at bestemmelsen efter omstændighederne også vil kunne være anvendelig i tilfælde af f.eks. personfarlig kriminalitet eller narkotikakriminalitet.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 8, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3.7. Krav til bestyrelsessammensætningen i private tilbud

3.7.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14, stk. 1, at private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Herudover fremgår det af socialtilsynslovens § 14, stk. 2, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

Endvidere fremgår det af socialtilsynslovens § 14, stk. 3, at følgende personer ikke tilsammen må udgøre flertallet i bestyrelsen:

1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.

2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.

3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Det fremgår af socialtilsynets § 14, stk. 4, at tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst 1 medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 14,

at en væsentlig forudsætning for sociale tilbud af god kvalitet er en hensigtsmæssig organisering samt en kompetent og ansvarlig ledelse. En kompetent og ansvarlig ledelse er bl.a. kendetegnet ved, med tilbuddets målgruppe for øje, at drive tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, sætte rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetage den daglige drift på sikker vis. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 38.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår endvidere, at kravene til private tilbuds ledelse og bestyrelse blev skærpet på flere punkter for at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og drift af tilbuddene, som har fokus på at levere en kvalificeret indsats til tilbuddets beboere og brugere og for at sikre, at private tilbuds bestyrelser er uafhængige af lederen af tilbuddet og ejerne af tilbuddets faste ejendom og dermed kan være med til at sikre, at bestyrelserne påtager sig deres rolle og ansvar som medansvarlige for ledelsen af tilbuddet i forhold til både faglige, økonomiske og organisatoriske forhold og som sparring for tilbuddets daglige ledelse. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 40.

Herudover fremgår det af bemærkningerne, at der skal være minimum én repræsentant for tilbuddets medarbejdergruppe repræsenteret i bestyrelsen. Medarbejderrepræsentanten skal vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Denne medarbejder vil være beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. Kravet finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og de i medfør af selskabsloven udstedte regler om medarbejderrepræsentation. Dette betyder, at medarbejderne får mulighed for at ytre sig der, hvor beslutningerne for tilbuddet træffes, og bringe deres faglighed ind i bestyrelsesarbejdet. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 40.

3.7.2. Socialministeriets overvejelser

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026, finder Socialministeriet, at reglerne om bestyrelsessammensætning for private tilbud skal skærpes med henblik på at sikre en højere grad af uafhængighed i bestyrelsen og forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesse.

Socialministeriet finder således, at det eksisterende krav i socialtilsynslovens § 14, stk. 2, om at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, skal udvides, så flertallet af bestyrelsens medlemmer også skal være uafhængige af tilbuddets ejer.

Dertil finder Socialministeriet, at de gældende regler, om at en række personer opregnet i socialtilsynslovens § 14, stk. 3, ikke tilsammen må udgøre flertallet i bestyrelsen for et privat tilbud omfattet af socialtilsynet, skal ændres, så disse personer ikke må indgå i bestyrelsen for et sådant tilbud. Formålet hermed er i endnu højere grad at forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser.

Endelig finder Socialministeriet, at der er behov for at præcisere socialtilsynslovens § 14, stk. 4, så det kommer til at fremgå af selve bestemmelsen, at kravet om medarbejderrepræsentation kun gælder, hvis der er mindst én ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.

Samlet set skal dette sikre, at sociale tilbud drives forsvarligt, og at offentlige midler anvendes efter hensigten og dermed kommer anbragte børn og unge samt udsatte voksne og mennesker med handicap til gode.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at skærpe socialtilsynslovens krav til private tilbuds bestyrelser på flere punkter.

For det første foreslås, at det eksisterende krav i socialtilsynslovens § 14, stk. 2, om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, udvides, så flertallet af bestyrelsens medlemmer også skal være uafhængige af tilbuddets ejer.

For det andet foreslås det, at ændre i socialtilsynslovens § 14, stk. 3, så at følgende personer fremover ikke må indgå i bestyrelsen for et privat tilbud omfattet af socialtilsynet, for i endnu højere grad at forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser:

1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.

2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.

3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

For det tredje foreslås, at socialtilsynslovens § 14, stk. 4, præciseres, så det kommer til at fremgå af selve bestemmelsen, at kravet om medarbejderrepræsentation kun gælder, hvis der er mindst én ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.

Den foreslåede ordning vil medføre en højere grad af uafhængighed i bestyrelsen og forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesse.

For nærmere om krav til bestyrelsessammensætning henvi-

ses til lovforslagets § 1, nr. 26-28, og § 10, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

3.8. Friplejeboligbebyggelser omfattes af socialtilsynet

3.8.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, at socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud:

1) Almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier efter § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov.

2) Døgntilbud efter § 43, stk. 1, nr. 6 og 7, i barnets lov, og servicelovens §§ 107-110 samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service.

3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter servicelovens §§ 83-87, 97, 98 og 102, når

a) tilbuddet leveres til beboere i boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, dog ikke friplejeboliger,

b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,

c) tilbuddet til beboerne i væsentligt omfang omfatter støtte efter servicelovens § 85 og tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

4) Alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.

Socialtilsynets godkendelse af og tilsyn med de nævnte tilbud omfatter den samlede indsats efter servicelovens og barnets lov, som leveres i tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 4.

Af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, fremgår det, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt. Det betyder, at bl.a. tilbuddets opfyldelse af oplysningspligten, jf. § 12, af reglerne om tilbuddenes organisatoriske forhold, jf. §§ 12 b-15 samt reglerne om budget og regnskab, jf. §§ 16-18, er betingelser for tilbuddets godkendelse.

Socialtilsynets godkendelse hviler bl.a. på socialtilsynets vurdering af, at tilbuddet har den nødvendige kvalitet inden for følgende temaer, jf. socialtilsynslovens § 6, stk. 2:

1) Målgrupper, metoder og resultater.

2) Sundhed og trivsel.

3) Organisation og ledelse.

4) Kompetencer.

5) Økonomi.

6) Fysiske rammer.

Godkendelsen skal, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 2, som minimum omfatte:

1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,

2) antal pladser,

3) målgruppe,

4) tilbudstype og

5) tilbuddets ydelser.

Godkendelsen ligger til grund for det løbende driftsorienterede tilsyn, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 1, hvorefter socialtilsynet fører tilsyn med, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6, og opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 5, stk. 1.

Socialtilsynet godkender ikke og fører ikke tilsyn med friplejeboliger, jf. lov om friplejeboliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1254 af 28. oktober 2025 (herefter friplejeboligloven).

Af § 2 i lov om ældretilsyn, jf. lov nr. 1653 af 31. december 2024 (herefter ældretilsynsloven), fremgår det, at ældretilsynsloven bl.a. omfatter friplejeboligbebyggelser efter friplejeboligloven, der er registreret i plejeoversigten, jf. § 27, stk. 2 og 3, i ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024.

Af ældrelovens § 27, stk. 3, fremgår, at plejeoversigten ikke omfatter tilbud, hvor der i væsentligt omfang leveres hjælp og støtte til borgerne efter serviceloven. Det vil typisk være tilfældet for friplejeboligbebyggelser, hvor målgruppen kan sidestilles med målgrupperne for botilbud og boformer efter serviceloven, og hvor den faglige indsats i tilbuddet er efter servicelovens bestemmelser.

Det følger således af gældende regler i socialtilsynsloven sammenholdt med gældende regler i ældreloven og ældretilsynsloven, at der er en gruppe af friplejeboligbebyggelser for servicelovens målgrupper, hvor den faglige indsats hverken er omfattet af socialtilsynet eller ældretilsynet.

Alle friplejeleverandører er omfattet af den stedlige kommunalbestyrelses tilsyn med friplejeboligbebyggelsens bygningsmæssige del, jf. friplejeboliglovens § 89, stk. 1, hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med friplejeboliger beliggende i kommunen og i den forbindelse påser, at boligerne udlejes til og bebos af den berettigede personkreds, jf. friplejeboliglovens § 1.

Sundhedsstyrelsen certificerer friplejeboligleverandører, jf. friplejeboliglovens § 5. Det fremgår af § 5, stk. 2, at certifikationen skal omfatte

1) levering af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter servicelovens §§ 83, 83 b og 87 eller

2) levering af pleje- og omsorgsforløb og madordning efter §§ 10 og 14 i ældreloven.

Af § 5, stk. 3, fremgår det, at certifikationen kan omfatte følgende tilbud efter serviceloven: Rehabiliteringsforløb, jf. § 83 a, socialpædagogisk bistand, jf. § 85, genoptræning m.v., jf. § 86, ledsagelse, jf. § 97, særlige kontaktpersoner for personer, som er døvblinde, jf. § 98, og behandlingsmæssige tilbud, jf. § 102.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 7, stk. 1, at den, der ansøger om certifikation, skal sandsynliggøre, at den pågældende vil kunne øve friplejeboligvirksomhed forsvarligt og i overensstemmelse med kravene om friplejeboligvirksomhed.

Af § 7, stk. 2, fremgår det, at Sundhedsstyrelsen kan fastsætte vilkår for certifikationen, herunder krav til personalets faglige profil, krav om friplejeboligleverandørens økonomiske soliditet og krav om systematiserede kontrolsystemer.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 3, stk. 1, at en person, som kommunalbestyrelsen har visiteret til en plejebolig eller en lignende boligform, har ret til frit at vælge at indgå lejeaftale med en friplejeboligleverandør.

Af § 3, stk. 2, fremgår det, at retten til frit at vælge at indgå lejeaftale med en friplejeboligleverandør er uafhængig af, om friplejeboligen ligger i opholdskommunen eller i en anden kommune.

Regler om tilbagekaldelse og bortfald af Sundhedsstyrelsens certifikation fremgår af friplejeboliglovens §§ 93-96.

Det fremgår af § 93, at en certifikation kan tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis friplejeboligleverandøren

1) ikke opfylder betingelserne for certifikation, jf. kapitel 3,

2) groft eller gentagne gange undlader at efterkomme kravene i § 8, stk. 1, og § 9,

3) ikke efterkommer påbud, jf. § 5, stk. 4, § 89, stk. 2 og 3, § 90 og § 91, stk. 3,

4) har optrådt svigagtigt om forhold, der har været bestemmende for meddelelse af certifikationen, eller

5) har betydelig og forfalden gæld, der indebærer, at driftssikkerheden er i fare.

Af § 93, stk. 2, fremgår det, at certifikationen kan tilbagekaldes delvis, hvis friplejeboligleverandørens misligholdelse ikke vedrører alle ydelser eller friplejeboliger omfattet af certifikationen.

Af § 94 fremgår det, at en certifikation bortfalder, hvis der afsiges konkursdekret vedrørende friplejeboligleverandøren.

Af § 95 fremgår det, at ejes friplejeboligerne af en fysisk eller juridisk person, hvor en enkeltperson er eneejer eller har bestemmende indflydelse, bortfalder certifikationen samtidig med, at den pågældende kommer under værgemål efter værgemålsloven eller dør.

Det fremgår af § 96, at Sundhedsstyrelsen træffer afgørelse efter §§ 93-95.

Det fremgår af § 3, stk. 3, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 519 af 9. juni 2026 om Tilbudsportalen (herefter tilbudsportalbekendtgørelsen), at friplejeboliger efter lov om friplejeboliger, hvor hjælpen og støtten til borgerne i tilbuddet i væsentligt omfang omfatter støtte efter § 85 i lov om social service, skal registreres på Tilbudsportalen.

Omvendt fremgår det af ældrelovens § 27, stk. 2, nr. 4, og stk. 3, at plejeoversigten omfatter friplejeboligbebyggelser efter lov om friplejeboliger. Fra den 1. juli 2027 vil plejeoversigten kun omfatte de friplejeboligbebyggelser, hvor der ikke i væsentligt omfang leveres hjælp og støtte til borgerne efter lov om social service.

Af friplejeboliglovens § 32, stk. 1, 1. pkt., fremgår det, at friplejeboligleverandøren fastsætter vejledende takster for ydelser efter lov om social service, jf. lovens § 174, som friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere. Friplejeboligleverandører, der leverer ydelser efter serviceloven skal således fastsætte vejledende takster i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 732 af 31. august 2026 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Danmarks Fængslers institutioner (finansieringsbekendtgørelsen).

Friplejeboligleverandøren fastsætter derudover også vejledende takster for ydelser efter ældreloven, jf. ældrelovens § 40, som friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere.

3.8.2. Socialministeriets og Børne-, Ældre- og Boligministeriets overvejelser

Det er efter Socialministeriets og Børne-, Ældre- og Boligministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, at der er en gruppe af friplejeboligbebyggelser, der ikke er omfattet af et løbende tilsyn. Det skaber mulighed for, at der kan forekomme misbrug af offentlige midler og svigt i den faglige indsats, som ikke opdages. Dette risikerer, at stille beboerne i de pågældende tilbud dårligere end beboere i sammenlignelige tilbud, som er omfattet af socialtilsynets tilsyn eller ældretilsynets tilsyn.

Da de faglige krav til certifikation som friplejeboligleverandør er lavere end kravene til tilbuddene i forbindelse med socialtilsynets godkendelse, er det derudover Socialministeriets og Børne-, Ældre- og Boligministeriets opfattelse, at der kan være en risiko for, at tilbud, som ikke kan blive godkendt af socialtilsynet eller som har mistet godkendelsen på grund af manglende kvalitet, i stedet kan blive certificeret som friplejeboligleverandør.

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-god-

kendte tilbud" af 9. januar 2025 finder Socialministeriet og Børne-, Ældre- og Boligministeriet, at der skal indføres regler om, at friplejeboligleverandører, der ikke leverer helhedspleje efterældreloven, underlægges socialtilsynet for at undgå, at tilbud, der bliver lukket af socialtilsynet, i stedet søger certificering som friplejeboligleverandør.

Det er Socialministeriets og Børne-, Ældre- og Boligministeriets vurdering, at initiativet forudsætter ændring af en række bestemmelser i socialtilsynsloven og friplejeboligloven.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at foretage en række ændringer af socialtilsynsloven og friplejeboligloven, som skal sikre, at friplejeboligbebyggelser, som ikke er omfattet af ældretilsynet, omfattes af socialtilsynet og dermed sikre, at alle friplejeboligbebyggelser vil være omfattet af et løbende tilsyn.

Det foreslås, at friplejeboligbebyggelser, som ikke er registreret i plejeoversigten, og som dermed heller ikke er omfattet af ældretilsynet, bliver omfattet af socialtilsynet med den foreslåede tilføjelse til socialtilsynslovens § 4, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Dermed vil friplejeboligbebyggelser blive omfattet af de samme regler om godkendelse og tilsyn, som gælder for sammenlignelige botilbud og botilbudslignende tilbud for så vidt angår målgruppe og indsats.

Det vil derudover blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse, jf. socialtilsynets § 5, stk. 1, at den friplejeboligleverandør, som ønsker at etablere en friplejeboligbebyggelse, som vil blive omfattet af socialtilsynet, er certificeret af Sundhedsstyrelsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, til at levere ydelser efter serviceloven. Sundhedsstyrelsen vil, jf. lovforslagets § 7, nr. 4, i forbindelse med certificeringen af en friplejeboligleverandør, som ønsker at etablere en friplejeboligbebyggelse, som vil være omfattet af socialtilsynet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, kunne fastsætte som vilkår for certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven, at friplejeboligbebyggelsen efterfølgende godkendes af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1. Socialtilsynets efterfølgende godkendelse af friplejeboligbebyggelsen bliver således en forudsætning for Sundhedsstyrelsens certifikation.

Det vil blive en betingelse for, at en borger kan vælge at indgå lejeaftale med friplejeleverandøren efter reglerne i friplejeboliglovens § 3, at socialtilsynet har godkendt friplejeboligbebyggelsen, jf. lovforslagets § 7, nr. 2.

Fordi Sundhedsstyrelsens certifikation af friplejeboligleverandøren til at levere ydelser efter serviceloven vil være en betingelse for socialtilsynets godkendelse, vil det også være en betingelse for, at friplejeboligbebyggelsen vil kunne opretholde sin godkendelse. Derfor foreslås det, jf. lovforslagets § 7, nr. 8, at Sundhedsstyrelsen vil skulle orientere socialtilsynet, hvis Sundhedsstyrelsen træffer afgørelse om tilbagekaldelse eller bortfald af certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven, jf. friplejeboliglovens §§ 93-85, så socialtilsynet kan fjerne friplejeboligbebyggelsen fra Tilbudsportalen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås, at Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter serviceloven er en forudsætning for socialtilsynets godkendelse, og til § 1, nr. 9, hvor det foreslås, at socialtilsynets godkendelse af friplejeboligbebyggelsen bortfalder, hvis Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter serviceloven er tilbagekaldt eller bortfaldet. Sundhedsstyrelsens afgørelser vil kunne indbringes for Ankestyrelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

3.9. Udvidelse af oplysningspligten

3.9.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, at tilbud og plejefamilier

1) af egen drift straks skal give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3,

2) efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om handlekommunerne for borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,

3) efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,

4) efter anmodning skal give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn,

5) af egen drift og uden unødigt ophold skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet, og

6) af egen drift og uden unødigt ophold skal give borgerens handlekommune, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

Herudover fremgår det af socialtilsynslovens § 12, stk. 3, at tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2-4, revisorer og driftsherrer

1) af egen drift skal give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds og koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold og

2) efter anmodning skal give socialtilsynet supplerende øko-

nomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 5 og 6, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 22-23, at tilbuddenes oplysningspligt blev skærpet ved, at der i socialtilsynslovens § 12, stk. 2, blev indsat nr. 5 og 6, som medfører, at alle tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til af egen drift og uden unødigt ophold at orientere socialtilsynet og den kommune med ansvar for den enkelte borger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og plejefamilien, herunder om tilsynsmæssige skridt fra andre myndigheder. Hensigten var at sikre, at socialtilsynet og kommunerne har det bredest og bedst mulige oplysningsgrundlag og dermed også bedre mulighed for at gribe ind. Pligten omfatter oplysninger, som vedrører bekymrende forhold eller hændelser i tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, og oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddet. Pligten medfører, at oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i et tilbud eller en plejefamilie, skal videregives til socialtilsynet uden unødigt ophold, hvilket bl.a. medfører, at socialtilsynet skal orienteres om en bekymrende hændelse i et tilbud i umiddelbar i forlængelse af hændelsen.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, at socialtilsynet for at føre et effektivt økonomisk tilsyn skal have adgang til alle relevante og nødvendige oplysninger om offentlige og private tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi. Med henblik på at sikre socialtilsynet øget og tilstrækkelig indsigt i de økonomiske forhold blev der indsat et nyt stk. 3 i socialtilsynslovens § 12, hvormed socialtilsynets ret til indsigt i private og offentlige tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold blev tydeliggjort. I medfør af socialtilsynsloven § 12, stk. 3, nr. 1 og 2, er offentlige og private tilbud, revisorer og driftsherrer, herunder den kommunale eller regionale forvaltningsansvarlige, således forpligtede til af egen drift at give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuddenes samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold. Offentlige og private tilbud, revisorer og driftsherrer er endvidere forpligtede til at give socialtilsynet de supplerende økonomioplysninger for tilbud samt koncerner og koncernlignende konstruktioner, som socialtilsynet anmoder om, når socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 64 som fremsat, side 27.

3.9.2. Socialministeriets overvejelser

I overensstemmelse med "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og om afskaffelse af ikkegodkendte tilbud" af 9. januar 2026, finder Socialministeriet, at der skal foretages en præcisering af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 5, i forhold til hvilke bekymrede forhold tilbud og plejefamilier skal orientere socialtilsynet om, da det ikke fremgår af de gældende regler, ligesom det ikke fremgår, hvad der skal til, for at der er tale om, at et forhold er bekymrende.

For at sikre, at socialtilsynet har oplysninger til at kunne vurdere, om tilbuddets ledelse fortsat har den fornødne kvalitet, finder Socialministeriet endvidere, at der skal indføres en pligt for det enkelte sociale tilbud til at orientere socialtilsynet, når en leder med ansvar for den daglige drift fratræder sin stilling.

Socialministeriet finder herudover, at der skal fastsættes krav om, at tilbuddet skal orientere socialtilsynet ved ansættelse af personale, som er i familie med ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet. Formålet hermed er at undgå, at der eventuelt udbetales løn til familiemedlemmer, som ikke reelt arbejder på tilbuddet.

Dertil finder Socialministeriet, at der skal indføres krav om, at tilbuddet skal orientere socialtilsynet, hvis fastansat personale, herunder også en ansat leder, i et tilbud er ansat i en eller flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion. Baggrunden herfor er, at det kan medføre risiko for, at kvaliteten af indsatsen i tilbuddet ikke er tilstrækkelig, hvis nærmere fastansat personale fremgår som ansatte flere steder, men reelt kun er til stede i meget begrænset omfang i det enkelte tilbud.

Det ovennævnte skal sikre, at socialtilsynet har de relevante oplysninger til at foretage en risikovurdering af det enkelte tilbud.

3.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at udvide tilbuddenes oplysningspligt vedrørende forhold, der har relevans for socialtilsynet.

For det første foreslås, at der foretages en præcisering af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 5, så det fremgår tydeligere, hvilke bekymrende forhold tilbud og plejefamilier skal orientere socialtilsynet om.

For det andet forslås, at der i socialtilsynslovens § 12, stk. 3, indføres en pligt for tilbud, revisor og driftsherre til af egen drift og uden unødigt ophold at orientere socialtilsynet, når en leder med ansvar for den daglige drift fratræder sin stilling.

For det tredje foreslås, at der i socialtilsynslovens § 12, stk. 3, fastsættes krav om, at tilbud, revisor og driftsherre af egen drift og uden unødigt ophold skal orientere socialtilsynet ved ansættelse af personale, som er i familie med eller på anden måde er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet.

For det fjerde foreslås, at der i socialtilsynslovens § 12, stk.

3, indføres krav om, at tilbud, revisor og driftsherre af egen drift og uden unødigt ophold skal orientere socialtilsynet, hvis fastansat personale, herunder også en ansat leder, i et tilbud er ansat i en eller flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Den foreslåede ordning vil medføre, at socialtilsynet vil få oplysninger, der vil kunne indgå i socialtilsynets risikovurdering af tilbuddet og plejefamilien, og dermed kan bidrage til, at socialtilsynet har et relevant og tilstrækkeligt grundlag til at foretage den risikovurdering, der skal foretages for at fastlægge tilsynsintensiteten.

For nærmere om krav til tilbuds og plejefamiliers oplysningspligt henvises til lovforslagets § 1, nr. 17-20, og bemærkningerne hertil.

4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Behandling af personoplysninger er omfattet af reglerne i Europaparlaments og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter databeskyttelsesforordningen) og lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 (herefter databeskyttelsesloven).

Med den foreslåede § 12 a, stk. 5, i socialtilsynslovens vil ansat personale, ledere og vikarer ikke skulle give samtykke til, at tilbuddet som led i tilbuddets oplysningspligt kan udlevere allerede indhentede straffeattester til socialtilsynet, eller at socialtilsynet efter anmodning kan få sådanne straffeattester udleveret til brug for godkendelsen af tilbuddet eller som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Endvidere vil et socialtilsyn med den foreslåede § 14 a i socialtilsynsloven skulle videregive oplysninger om afgørelser om karantæner til de øvrige socialtilsyn, ligesom der vil være mulighed for, at socialtilsynet på anmodning fra et tilbud kan videregive sådanne oplysninger til det sociale tilbud. Oplysninger om en afgørelse om karantæne vil ikke udgøre oplysninger om strafbare forhold, da en karantæne kan meddeles i andre tilfælde end ved strafbare handlinger.

Derudover bliver det i henhold til den foreslåede § 142 a i serviceloven og 156 a i barnets lov et krav, at leverandøren af udvalgte enkeltydelser i visse tilfælde indhenter en straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Behandling af personoplysninger er lovlig, hvis én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse (litra c), eller hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse (litra e).

Behandling i medfør af forordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, skal have et såkaldt supplerende retsgrundlag, som forpligter eller berettiger den dataansvarlige til at udføre en bestemt opgave. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 3.

Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, må i henhold til artikel 10 kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandlingen har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Det er Socialministeriets vurdering, at sociale tilbuds udlevering af straffeattester til socialtilsynet på eget initiativ, jf. oplysningspligten, eller efter anmodning fra socialtilsynet, uden at den som straffeattesten vedrører har givet samtykke hertil, er nødvendig af hensyn til socialtilsynets myndighedsopgave med at godkende sociale tilbud og føre driftsorienteret tilsyn med allerede godkendte sociale tilbud. Formålet er at sikre den fornødne kvalitet i tilbuddet og styrke beskyttelsen af borgerne i sociale tilbud gennem øget fokus på de ansattes eventuelle straffedomme m.v. Den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 5, udgør det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og – i det omfang der måtte være oplysninger om strafbare forhold – artikel 10.

Endvidere er det Socialministeriets vurdering, at deling af oplysninger om afgørelser om karantæne er nødvendig af hensyn til socialtilsynenes myndighedsopgave med at føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud. Derudover er det i samfundets interesse, at tilbud får mulighed for at indhente sådanne oplysninger, idet dette kan imødegå, at tilbuddet eventuelt får ansat en leder eller får udpeget et bestyrelsesmedlem, der har fået en afgørelse om karantæne. Hensynet bag bestemmelsen, som med lovforslagets § 1, nr. 30, ikke kun omfatter ledere, er at sikre, at personer, der har indflydelse på og ansvar for driften af et socialt tilbud, udfører opgaven på en forsvarlig og ansvarsbevidst måde med fokus rettet på at sikre god kvalitet for borgerne i det enkelte tilbud, hvilket bl.a. fordrer samarbejde med socialtilsynet og en vilje til at rette op på forhold, som socialtilsynet påpeger, ikke lever op til kravene. Det direkte formål med bestemmelsen er at sikre, at personer, der tidligere som leder, ejer eller bestyrelsesmedlem har forårsaget eller medvirket til forhold, der har dannet grundlag for en afgørelse fra socialtilsynet om ophør af godkendelsen, ikke inden for 5 år efter afgørelsen om ophør kan involvere sig i et andet tilbud med risiko for, at det sker igen. De foreslåede bestemmelser om deling af oplysninger om afgørelser om karantæne udgør det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og – i det omfang der måtte være oplysninger om strafbare forhold – artikel 10.

Det er herudover Socialministeriets vurdering, at kravet om

indhentelse af straffeattester for personer, der leverer enkeltydelser efter henholdsvis barnets lov og serviceloven i sociale tilbud, er nødvendig for at sikre den fornødne kvalitet for borgerne ved levering af sådanne ydelser gennem et øget fokus på de ansattes eventuelle straffedomme m.v. Med de foreslåede bestemmelser om indhentelse af straffeattester pålægges leverandørerne en retlig forpligtelse. De foreslåede bestemmelser herom udgør det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c, og – i det omfang der måtte være oplysninger om strafbare forhold – artikel 10.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget finansieres via omprioritering indenfor eksisterende rammer i henholdsvis stat og kommune. Lovforslaget medfører derfor ikke samlet merudgifter for det offentlige.

Lovforslaget får mindre implementeringskonsekvenser for det offentlige. Som følge af de foreslåede skærpelser af sociallovgivningen, med det formål at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud, herunder afskaffelse af anvendelsen af tilbud, der ikke er underlagt socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence tillige med at visse friplejeboligbebyggelser underlægges socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence, forventes lovforslaget at medføre mindre ændringer i aktiviteterne i socialtilsynene. Bl.a. udvidelse af kravet om indhentelse af straffeattest, udvidelse af tilbuddenes oplysningspligt og skærpelse af kravene til bestyrelsessammensætning, forventes at kunne medføre mindre ændringer i aktiviteterne i kommunerne.

Det følger af principperne for digitaliseringsklar lovgivning, at et lovforslags implementeringskonsekvenser skal være velbelyste med henblik på at understøtte, at lovgivningen efter vedtagelse kan administreres hensigtsmæssigt og understøttes digitalt.

Det er Socialministeriets vurdering, at lovforslaget overholder principperne om digitaliseringsklar lovgivning med undtagelse af princip 3 om automatisk sagsbehandling. Dette skyldes, at det er nødvendigt, at de involverede myndigheder behandler hver sag individuelt, hvilket indebærer faglige skøn, hvorfor der ikke kan sagsbehandles efter objektive kriterier.

Det bemærkes i forhold til princip nr. 1 om enkle og klare regler, at det er vurderingen, at princippet er opfyldt, selvom der med lovforslaget bl.a. foreslås en række nye regler, som øger kompleksiteten, men som samlet set har til formål at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud, herunder at afskaffe anvendelsen af tilbud, der ikke er underlagt socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for under 4,0 mio. kr. årligt. De administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. består bl.a. i

1) at private aktører fremadrettet ikke længere kan modtage børn, unge og voksne i døgnophold uden at være godkendt af socialtilsynet, men allerede godkendte private tilbud kan efter ansøgning blive godkendt til at varetage akutforanstaltninger,

2) kravet om indhentelse af straffeattest bliver udvidet til flere persongrupper,

3) friplejeboligbebyggelser, som ikke er registreret i plejeoversigten og dermed ikke er omfattet af ældretilsynet, bliver omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence, og

4) tilbuddenes oplysningspligt vedrørende forhold, der har relevans for socialtilsynet udvides, og kravene til bestyrelsessammensætningen skærpes.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioderne fra den 19. februar 2026 til den 26. februar 2026 og fra den

22. juni 2026 til den 21. august 2026 (i alt 66 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Alkohol & Samfund, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, BUPL, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Departement for Børn, Unge og Familier (Grønland), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), FOA, Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge, Foreningen af Frie fagskoler, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), FSR - danske revisorer, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Danmark, Holbæk Kommune (So-

cialtilsyn Øst), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Velfærdschefer, Kvinderådet, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen af VæreSteder, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisation af Kvindekrisecentre, Landsorganisationen for sociale tilbud, LEV, Manderådets Udvalg for Familieret, Plejefamiliernes Landsforening, Red Barnet, Rigsombudsmanden i Grønland, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark, Sammenslutningen af Unge Med Handicap, SAND - De hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Socialpædagogerne, Socialt Lederforum, TABUKA, Udenrigs- og Kulturministeriet (Færøerne) og Udviklingshæmmedes Landsforbund.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, mindre implementerings- konsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, mindre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, mindre administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af socialtilsynslovens § 1, at formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service, barnets lov og kapitel 40 i sundhedsloven. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Det foreslås, at der i *§ 1, 1. pkt.,* efter »barnets lov« indsættes: », lov om friplejeboliger«.

Forslaget vil medføre, at formålet med socialtilsynsloven udvides til også at omfatte bidrag til at sikre, at borgere som er visiteret til tilbud efter serviceloven, og som har valgt at indgå lejeaftale med en friplejeleverandør, ydes en indsats der er i overensstemmelse med formålet med tilbud efter serviceloven.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med, at det, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås, at visse friplejeboligbebyggelser vil blive omfattet af socialtilsynet.

Forslaget skal derudover ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, at socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud:

1) Almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier efter § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov.

2) Døgntilbud efter § 43, stk. 1, nr. 6 og 7, i barnets lov, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service.

3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når

a) tilbuddet leveres til beboere i boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, dog ikke friplejeboliger,

b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,

c) tilbuddet til beboerne i væsentligt omfang omfatter støtte efter § 85 i lov om social service og

d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

4) Alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.

Der henvises til § 4, stk. 1, nr. 2-4, flere steder i socialtilsynsloven.

Det foreslås, at henvisningen i *§ 2 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 1, nr. 2,* og *stk. 2* og *3, § 5, stk. 2, § 7, stk. 6, 1. pkt., § 11 a, stk. 1, § 12, stk. 3* og 5*, § 12 a, stk. 1, 1. pkt.,* og *stk. 2, 1. pkt.,* og *§ 18, stk. 1, 1. pkt.,* til § 4, stk. 1, nr. 2-4, ændres til nr. 2-5.

Forslaget vil medføre, at friplejeboligbebyggelser bliver omfattet af de samme regler i socialtilsynsloven som andre tilbud omfattet af socialtilsynet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, hvor friplejeboligbebyggelser indsættes som et nyt nr. 5 i socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Forslag skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af socialtilsynslovens § 3, stk. 1, nr. 2, at socialtilsynet kan tilbyde udførelse af opgaver efter delegation fra det ansvarlige regionsråd, jf. § 5, stk. 8, i lov om social service og § 158, stk. 1, i barnets lov, eller fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service og § 157, stk. 1, i barnets lov.

Det foreslås, at henvisningen i *§ 3, stk. 2, nr. 2,* til § 148 a, stk. 4, ændres til § 148 a, stk. 3.

Forslaget medfører ikke materielle ændringer, men skal ses i sammenhæng med, at den daværende § 148 a, stk. 3, blev ophævet ved lov nr. 753 af 13. juni 2023 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love (Ændringer som følge af barnets lov, initiativret for adopterede børn, adoption uden samtykke fra fødslen, samvær med børn på kvindekrisecentre m.v. og fasttrack for godkendelse af plejefamilier m.v.), og stk. 4 derved blev stk. 3. Henvisningen til § 148 a, stk. 4, i socialtilsynslovens § 3, stk. 1, nr. 2, blev ved en fejl ikke ændret dengang.

Til nr. 4

Det fremgår af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, at socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud:

1) Almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier efter § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov.

2) Døgntilbud efter § 43, stk. 1, nr. 6 og 7, i barnets lov, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service.

3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når

a) tilbuddet leveres til beboere i boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, dog ikke friplejeboliger,

b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,

c) tilbuddet til beboerne i væsentligt omfang omfatter støtte efter § 85 i lov om social service og

d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

4) Alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.

Det foreslås, at der i *§ 4, stk. 1,* indsættes et nyt *nr. 5,* hvorefter friplejeboligbebyggelser, jf. lov om friplejeboliger, som ikke er registreret i plejeoversigten, jf. § 27, stk. 2 og 3, i ældreloven, omfattes af socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at friplejeboligbebyggelser, som ikke er registreret i plejeoversigten, jf. ældrelovens § 27, stk. 2 og 3, og som dermed ikke er omfattet af ældretilsynet, jf. ældretilsynslovens § 2, stk. 1, vil blive omfattet af socialtilsynet for så vidt angår den indsats efter serviceloven, som leveres i friplejeboligbebyggelsen, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 4.

At de nævnte friplejebebyggelser vil blive omfattet af socialtilsynet vil betyde, at de vil skulle godkendes efter samme regler, jf. socialtilsynslovens §§ 5 og 6, som øvrige tilbud, jf. § 4, stk. 1, og at der vil blive ført driftsorienteret tilsyn med friplejeboligbebyggelserne efter samme regler, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 1, som øvrige tilbud omfattet af socialtilsynet.

Det betyder således bl.a., at friplejeboligbebyggelserne vil blive underlagt økonomisk tilsyn fra socialtilsynet, og at de vil skulle opfylde betingelserne om fornøden kvalitet inden for de temaer, der fremgår af socialtilsynslovens § 6, stk. 2.

Forslaget vil desuden medføre, at de nævnte friplejeboligbebyggelser vil blive omfattet af socialtilsynslovens regler om bl.a. koncernlignende konstruktioner, jf. socialtilsynslovens § 2 a, oplysningspligt, jf. socialtilsynslovens § 12, indhentelse af straffeattester, jf. § 12 a, og organisatoriske krav, jf. socialtilsynslovens § 13 om private tilbuds vedtægter og § 14 om krav til private tilbuds bestyrelser samt § 15 om socialtilsynets særlige opgaver i forhold til tilbud oprettet som fonde.

Friplejeboligbebyggelser, som omfattes af socialtilsynet, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, vil kunne blive omfattet af en af socialtilsynets specialistfunktioner, jf. § 1, stk. 4, i bekendtgørelse om socialtilsyn, jf. bekendtgørelse nr. 1559 af 5. december 2025 (herefter socialtilsynsbekendtgørelsen) herunder af en af specialistfunktionerne vedrørende godkendelse af og tilsyn med private sociale tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, nr. 3 eller 4.

Friplejeboligbebyggelserne vil, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, ikke blive omfattet af socialtilsynslovens § 12 b, om krav til private tilbuds virksomhedsform.

Friplejeboligbebyggelser, som vil blive omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 5, og som er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven ved lovens ikrafttræden, vil skulle godkendes af socialtilsynet senest den 1. januar 2029, for fortsat at kunne vælges af borgere, jf. § 3 i lov om friplejeboliger. Der henvises til § 10, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 5, 9, 15, 16 og 32, og § 7, nr. 2-8.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Reglerne om certifikation af friplejeboliger fremgår af friplejeboliglovens kapitel 3, og er udfoldet i bekendtgørelse om certificering af friplejeboligleverandører, jf. bekendtgørelse nr. 580 af 15. maj 2025.

Af friplejeboliglovens § 5, stk. 1, fremgår det, at Sundhedsstyrelsen certificerer friplejeboligleverandører.

Af § 5, stk. 2, fremgår det, at certifikationen skal omfatte

1) levering af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter §§ 83, 83 b og 87 i lov om social service eller

2) levering af pleje- og omsorgsforløb og madordning efter §§ 10 og 14 i ældreloven.

Af § 5, stk. 3, fremgår det, at certifikationen kan omfatte følgende tilbud efter lov om social service: Rehabiliteringsforløb, jf. § 83 a, socialpædagogisk bistand, jf. § 85, genoptræning m.v., jf. § 86, ledsagelse, jf. § 97, særlige kontaktpersoner for personer, som er døvblinde, jf. § 98, og behandlingsmæssige tilbud, jf. § 102.

Det foreslås, at der i socialtilsynslovens *§ 5, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.,* at for friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, er det desuden en forudsætning for godkendelse, at friplejeboligleverandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter lov om social service efter reglerne i kapitel 3 i lov om friplejeboliger.

Forslaget vil medføre, at det ved siden af de generelle betingelser for godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, 1. pkt., vil blive en særskilt betingelse for, at socialtilsynet kan godkende friplejeboligbebyggelser og for, at friplejeboligbebyggelsen kan opretholde sin godkendelse, at friplejeboligleverandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven. Forslaget medfører ingen ændringer af reglerne om Sundhedsstyrelsens certifikation.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 9, om bortfald af socialtilsynets godkendelse, hvis Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter serviceloven bortfalder eller tilbagekaldes.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, kan indgå i den kommunale forsyning, jf. servicelovens § 4, stk. 3, og § 12, stk. 2, i barnets lov.

Dertil fremgår det af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i serviceloven og § 12, stk. 3, i barnets lov, kan anvendes i yderligere 3 uger. Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Det foreslås, at *§ 5, stk. 6,* ophæves.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynets mulighed for at træffe afgørelse om, at et tilbud, herunder en plejefamilie, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunen i akutsituationer har visiteret børn, unge og voksne til i en

periode på 3 uger, kan anvendes i yderligere 3 uger, vil blive afskaffet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 10, stk. 2, hvor det foreslås, at muligheden for at anvende tilbud, herunder plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, vil bestå frem til og med den 31. december 2027. Baggrunden herfor er bl.a., at den foreslåede nye bestemmelse i socialtilsynslovens § 5 c, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, om forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger træder i kraft den 1. januar 2027, og først fra dette tidspunkt vil socialtilsynet kunne begynde godkendelsen af sådanne tilbud, der skal erstatte brugen af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7, 8 og 10-13, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2 og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 7, at socialtilsynet i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.

Det foreslås, at i *§ 5, stk. 7,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 1, 8 og 9« til »stk. 1, 7 og 8«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6, hvor socialtilsynslovens § 5, stk. 6, foreslås ophævet, og stk. 7-11 derefter bliver stk. 6-10.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 8 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 8, at socialtilsynet efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien kan træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Det foreslås, at i *§ 5, stk. 8, 1. pkt.,* der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »og 7« til »og 6«, og i 2. pkt. ændres »stk. 9« til »stk. 8«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6, hvor socialtilsynslovens § 5, stk. 6, foreslås ophævet, og stk. 7-11 derefter bliver stk. 6-10.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af friplejeboliglovens § 93, stk. 1, at en certifikation kan tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis friplejeboligleverandøren

1) ikke opfylder betingelserne for certifikation, jf. kapitel 3,

2) groft eller gentagne gange undlader at efterkomme kravene i § 8, stk. 1, og § 9,

3) ikke efterkommer påbud, jf. § 5, stk. 4, § 89, stk. 2 og 3, § 90 og § 91, stk. 3,

4) har optrådt svigagtigt om forhold, der har været bestemmende for meddelelse af certifikationen, eller

5) har betydelig og forfalden gæld, der indebærer, at driftssikkerheden er i fare.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 94, at en certifikation bortfalder, hvis der afsiges konkursdekret vedrørende friplejeboligleverandøren.

Af friplejeboliglovens § 95, fremgår det, at, ejes friplejeboligerne af en fysisk eller juridisk person, hvor en enkeltperson er eneejer eller har bestemmende indflydelse, bortfalder certifikationen samtidig med, at den pågældende kommer under værgemål efter værgemålsloven eller dør.

Det foreslås, at der efter *§ 5, stk. 11,* som med lovforslagets § 1, nr. 6, vil blive stk. 10, indsættes et nyt stykke, hvoraf det vil følge, at for friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, bortfalder godkendelsen, hvis Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter serviceloven er tilbagekaldt eller bortfaldet, jf. §§ 93-95 i lov om friplejeboliger.

Forslaget vil medføre, at hvis friplejeboligleverandørens certifikation til at levere ydelser efter serviceloven tilbagekaldes eller bortfalder, jf. friplejeboliglovens §§ 93-95, og friplejeboligleverandøren driver en friplejeboligbebyggelse omfattet af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, vil friplejeboligbebyggelsens godkendelse bortfalde. Det vil betyde, at friplejeboligbebyggelsen ikke længere vil kunne vælges af borgerne, jf. friplejeboliglovens § 3. Det vil desuden betyde, at socialtil-

synet vil skulle fjerne friplejeboligbebyggelsen fra Tilbudsportalen. Hvis friplejeboligleverandøren efterfølgende igen certificeres af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven, vil friplejeboligbebyggelsen skulle godkendes af socialtilsynet på ny.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 5, hvor det foreslås at blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse af friplejeboligbebyggelser, at friplejeboligleverandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i serviceloven og § 12, stk. 3, i barnets lov, kan anvendes i yderligere 3 uger. Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Af socialtilsynslovens § 5, stk. 12, fremgår det, at socialministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6.

Det foreslås, at i *§ 5, stk. 12,* udgår »og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6, hvor det foreslås, at socialtilsynslovens § 5, stk. 6 ophæves.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7, 8 og 11-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2 og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5 b, stk. 1, at kommunalbestyrelsen under helt særlige omstændigheder kan anmode socialtilsynet om at undergive en ansøgning om godkendelse som plejefamilie, jf. § 5, stk. 1, og § 5 a, en særligt hurtig behandling, jf. stk. 3, hvis f.eks. barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved en afgørelse truffet efter § 143, stk. 1, i barnets lov i en plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov, der ikke er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, og § 5 a.

Det foreslås, at *§ 5 b, stk. 1, nr. 1*, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor § 12, stk. 3, i barnets lov foreslås ophæves.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8, 10, 12-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 2 og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i sin anmodning til socialtilsynet, jf. stk. 1, skal redegøre for, hvordan den finder at betingelserne i stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt, og begrunde, hvordan plejefamilien vurderes at kunne imødekomme barnets eller den unges behov for hjælp og støtte.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11, om gældende ret ifølge socialtilsynslovens § 5 b, stk. 1.

Det foreslås, at i *§ 5 b, stk. 2,* ændres »nr. 1-4« til: »nr. 1-3«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, hvor § 5 b, stk. 1, nr. 1, foreslås ophævet, og nr. 2-4 bliver nr. 1-3.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8, 10, og 13-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2 og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5 b, stk. 5, at kommunalbestyrelsens anmodning efter stk. 1 skal sendes til det kompetente socialtilsyn, jf. § 2, samtidig med orienteringen af socialtilsynet om anvendelsen af den ikke-godkendte plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11, om gældende ret ifølge socialtilsynslovens § 5 b, stk. 1.

Det foreslås, at i *§ 5 b, stk. 5,* udgår », samtidig med orienteringen af socialtilsynet om anvendelse af den ikke-godkendte plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1, hvor § 12, stk. 3, i barnets lov foreslås ophæves.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8, 10-12 og 14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 2 og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Af socialtilsynslovens § 6, stk. 1, fremgår det, at det er en betingelse for godkendelse af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Af § 6, stk. 2, fremgår det, at tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

1) Målgrupper, metoder og resultater.

2) Sundhed og trivsel.

3) Organisation og ledelse, jf. dog stk. 3.

4) Kompetencer.

5) Økonomi, jf. dog stk. 3.

6) Fysiske rammer.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i serviceloven og § 12, stk. 2, i barnets lov.

Endvidere fremgår det af servicelovens § 4, stk. 3, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. § 4 i socialtilsynsloven, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. stk. 4, stk. 2.

Dertil fremgår det af servicelovens § 4, stk. 4, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af det tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud anvendes i yderligere 3 uger.

Tilsvarende fremgår af § 12, stk. 2 og 3, i barnets lov.

Der henvises om gældende ret til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes en ny *§ 5 c* med overskriften »*Forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger*«.

Det foreslås i *stk. 1,* at socialtilsynet efter ansøgning fra tilbud og plejefamilier omfattet af § 4, stk. 1, som er godkendt eller søger om godkendelse, jf. § 5, stk. 1, kan træffe afgørelse om, at tilbuddet eller plejefamilien forhåndsgodkendes til at varetage akutforanstaltninger, jf. § 4 a i lov om social service og § 12 a i barnets lov, uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, jf. § 5, stk. 2 og 3. Forhåndsgodkendelse, jf. 1. pkt., forudsætter, at socialtilsynet henset til tilbuddets eller plejefamiliens generelle kvalitet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien vil kunne varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde. Socialtilsynet kan fastsætte betingelser for godkendelsen, herunder at den kun gælder for et nærmere fastsat antal borgere ad gangen, for en nærmere fastsat periode eller så længe visse kompetencer er til stede i tilbuddet.

Det foreslåede stk. 1 vil medføre, at tilbud, herunder plejefamilier, der er godkendt eller søger om godkendelse, vil få mulighed for at søge om at blive forhåndsgodkendt til også at varetage akutforanstaltninger i forhold til børn, unge og voksne, hvis der konkret skulle opstå behov herfor.

Et tilbud godkendes som generelt egnet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, hvis tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt. En forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger vil ikke blive givet efter de generelle regler i socialtilsynsloven, og akutforanstaltningerne vil derfor ikke nødvendigvis opfylde de samme krav til kvalitet, som generelt godkendte pladser og tilbud.

En akutforanstaltning vil kunne være en plads inden for det eksisterende tilbuds fysiske rammer eller i umiddelbar tilknytning hertil, men behøver ikke at være det.

Tilbud og plejefamilier, som bliver forhåndsgodkendt til at varetage akutforanstaltninger, jf. den foreslåede § 5 c, skal registrere dette på Tilbudsportalen.

Der kan bl.a. gives forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger i forhold til borgere i andre målgrupper, end den eller de målgrupper, som tilbuddets generelle godkendelse omfatter eller antalsmæssigt ud over tilbuddets generelle godkendelse.

Endvidere vil det medføre, at det er en forudsætning for en sådan forhåndsgodkendelse, at socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien har de fornødne kompetencer og vil kunne varetage akutforanstaltninger på fagligt betryggende vis. En tilladelse til at varetage akutforanstaltninger vil kunne gives på nærmere fastsætte betingelser, hvis socialtilsynet vurderer, at dette er nødvendigt for at sikre, at opgaven kan varetages forsvarligt.

At opgaven kan varetages på fagligt betryggende vis betyder, at tilbuddet eller plejefamilien skal have kompetencerne

til at varetage akutforanstaltningerne forsvarligt i forhold til de borgere, der placeres i akutforanstaltningerne. Eksempelvis vil en plejefamilie, der er godkendt som almen plejefamilie, således ikke som udgangspunkt kunne forhåndsgodkendes til at varetage akutforanstaltninger for børn med svære støttebehov.

At opgaven kan varetages på fagligt betryggende vis betyder også, at akutforanstaltninger kan varetages på en måde, så de ikke vil få negativ indflydelse for de borgere, der allerede har ophold i det godkendte tilbud. Det kan f.eks. være en relevant overvejelse, hvis der bliver placeret en borger i akutforanstaltning, som er uden for den målgruppe, som tilbuddets generelle godkendelse omfatter.

Socialtilsynet vil derfor eksempelvis kunne fastsætte som betingelse for at forhåndsgodkende et tilbud til at varetage akutforanstaltninger, at borgere uden for den målgruppe, som tilbuddet generelt er godkendt til, vil skulle placeres på en anden fysisk lokation end de øvrige borgere i tilbuddet, hvis dette er nødvendigt af hensyn til borgerens trivsel eller de øvrige borgeres trivsel.

Endvidere vil socialtilsynet eksempelvis kunne fastsætte som betingelse for at forhåndsgodkende et tilbud til at varetage akutforanstaltninger, at forhåndsgodkendelsen kun gælder for et nærmere fastsat antal borgere ad gangen, for en nærmere fastsat periode eller så længe nærmere beskrevne kompetencer er til stede i tilbuddet.

I *stk. 2* foreslås det, at når der iværksættes akutforanstaltninger inden for rammerne af forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, bliver akutforanstaltningerne omfattet af socialtilsynets tilsyn med det godkendte tilbud eller den godkendte plejefamilie, jf. § 7, stk. 1.

Det foreslåede stk. 2 vil medføre, at hvis tilbuddet eller plejefamilien efter godkendelsen iværksætter akutforanstaltninger inden for rammerne af forhåndsgodkendelsen, vil disse blive omfattet af socialtilsynets tilsyn med det godkendte tilbud eller den godkendte plejefamilie.

Endelig foreslås det i *stk. 3,* at hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, jf. stk. 1, 1. pkt., eller konstaterer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke har overholdt betingelserne fastsat i medfør af stk. 1, 2. pkt., kan socialtilsynet træffe afgørelse om, at forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, ophører.

Det foreslåede stk. 3 vil medføre, at hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke kan varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, eller hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke overholder eventuelle betingelser knyttet til forhåndsgodkendelsen, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om, at forhåndsgodkendelsen ophører. En sådan afgørelse vil efter en konkret vurdering kunne få betydning for tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse.

Hvis betingelsen for forhåndsgodkendelse for eksempel er, at der skal være nærmere beskrevne kompetencer til stede i tilbuddet, eller at plejeforælderen alene må varetage et deltidsjob ved siden af varetagelsen af opgaven som plejeforælder, og disse betingelser ikke længere er opfyldt, vil forhåndsgodkendelsen ophøre, jf. det foreslåede stk. 3.

Hvis tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse ophører, vil forhåndsgodkendelsen til at varetage akutforanstaltninger også ophøre. Dette skyldes, at det er en forudsætning for en forhåndsgodkendelse, at tilbuddet eller plejefamilien har en generel godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1.

Det vil kunne indgå i socialtilsynets generelle risikovurdering, hvis tilbuddet eller plejefamilien på baggrund af en forhåndsgodkendelse har indgået aftale med en kommune om iværksættelse af en eller flere akutforanstaltninger, jf. den foreslåede § 4 a i serviceloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, eller den foreslåede § 12 a i barnets lov, jf. lovforslagets § 3, nr. 2,, da der efter en konkret vurdering – sammenholdt med andre risikofaktorer – vil kunne være grundlag for en øget tilsynsintensitet.

En afgørelse om forhåndsgodkendelse eller ophør af forhåndsgodkendelse kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

I *stk. 4* foreslås det, at socialministeren kan fastsætte nærmere regler om forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1-3, herunder om socialtilsynets og tilbuddets eller plejefamiliens forpligtelser i forbindelse med forhåndsgodkendelsen, om ophør af forhåndsgodkendelsen og om tilsynet med iværksatte akutforanstaltninger.

Det foreslåede stk. 4 vil medføre, at socialministeren får bemyndigelse til i en bekendtgørelse at fastsætte nærmere om bl.a. processen i forbindelse med forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger og ophøret heraf, om tilbuddets eller plejefamiliens oplysningspligt relateret til forhåndsgodkendelsen og om særlige forhold vedrørende tilsynet med iværksatte akutforanstaltninger, jf. det foreslåede stk. 2.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, 6-8 og 10-13, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Det fremgår af socialtilsynslovens § 7, stk. 3, nr. 3, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven bl.a. skal indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, fra handlekommunerne for de enkelte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Af socialtilsynslovens § 10, stk. 1, fremgår det, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, skal socialtilsynet underrette handlekommunerne for de enkelte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

Af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 2, fremgår det, at tilbud og plejefamilier, der er godkendt efter § 5, efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om handlekommunerne for borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det foreslås, at der i *§ 7, stk. 3, nr. 3, § 10, stk. 1,* og *§ 12, stk. 2, nr. 2,* efter »nr. 1-3« indsættes »og 5«.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynet med godkendte friplejeboligbebyggelser, som med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås at blive omfattet af socialtilsynet, vil skulle indhente oplysninger om den enkelte friplejeboligbebyggelse fra handlekommunerne for de enkelte borgere i friplejeboligbebyggelsen med henblik på at få alle relevante oplysninger om den enkelte friplejeboligbebyggelse til bruge for vurdering af kvaliteten i friplejebebyggelsen og til brug for vurdering af risikoen for, at der ikke er eller vil være den nødvendige kvalitet i friplejeboligbebyggelsen, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 5, 1. pkt.

Det betyder desuden, at socialtilsynet vil skulle orientere handlekommunerne for de enkelte borgere i en friplejeboligbebyggelse, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i friplejeboligbebyggelsen, når disse borgere kan blive berørt.

Endelig betyder det, at friplejeboligbebyggelser, der er godkendt af socialtilsynet vil skulle give socialtilsynet oplysninger om handlekommunerne for borgere, der har ophold i friplejeboligbebyggelsen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det fremgår af socialtilsynslovens § 7, stk. 3, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente relevant information, herunder

1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,

2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 5,

3) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, fra handlekommunerne for de enkelte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,

4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,

5) indhente oplysninger fra ungekriminalforsorgen om delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 43, stk. 1, nr. 6, i barnets lov og

6) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Det foreslås, at der i *§ 7, stk. 3,* efter nr. 4 indsættes et nyt nummer om at indhente oplysninger fra Sundhedsstyrelsen om friplejeboliger omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynet med godkendte friplejeboligbebyggelser, som med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås at blive omfattet af socialtilsynet, vil skulle indhente oplysninger om den enkelte friplejeboligbebyggelse fra Sundhedsstyrelsen med henblik på at få alle relevante oplysninger om den enkelte friplejeboligbebyggelse til brug for vurdering af kvaliteten i friplejebebyggelsen og til brug for vurdering af risikoen for, at der ikke er eller vil være den nødvendige kvalitet i friplejeboligbebyggelsen, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 5, 1. pkt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det er Sundhedsstyrelsen, der certificerer den enkelte friplejeboligleverandør, jf. friplejeboliglovens § 5, og træffer afgørelse om tilbagekaldelse og bortfald af certifikationen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 5, at tilbud og plejefamilier, der er godkendt efter § 5, af egen drift og uden unødigt ophold skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsmyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

Det foreslås, at i socialtilsynslovens *§ 12, stk. 2, nr. 5,* ændres »og om,« til », som har betydning for socialtilsynets risikovurdering, herunder om«.

Forslaget vil medføre en præcisering af bestemmelsen i forhold til, at oplysningspligten omfatter de bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og plejefamilien, som har betydning for socialtilsynets risikovurdering, og at dette også vil omfatte tilsynsmæssige skridt foretaget af andre tilsynsmyndigheder over for tilbuddet. Der kan f.eks. være tale om oplysninger om høj personalegennemstrømning, højt sygefravær, gentagne episoder med magtanvendelse, stofmisbrug hos anbragte børn og unge, revisors fratræden i utide og

andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt, som f.eks. kan være påbud fra Arbejdstilsynet eller Styrelsen for Patientsikkerhed. Der kan endvidere være tale om oplysninger om, at medarbejdere, ledere eller bestyrelsesmedlemmer i sociale tilbud eller plejeforældre er dømt for strafbare forhold, i det omfang sådanne forhold kan have betydning for socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og dermed tilbuddets fortsatte godkendelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 24, om forslag til et nyt *§ 12 a, stk. 4,* om, at det er en betingelse for, at tilbud og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen i et tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 12 a, stk. 4.

Overholdelse af oplysningspligten i § 12, stk. 2, nr. 5, er en betingelse for, at tilbud og plejefamilier kan forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 12. Hvis oplysningspligten ikke overholdes, vil det på baggrund af en konkret vurdering som hidtil kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke længere opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud.

En afgørelse om sanktioner kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises til pkt. 3.9 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 18 og 19

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 3, at tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds og koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold og

2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Det foreslås, at i socialtilsynslovens *§ 12, stk. 3, nr. 1,* ændres »forhold og« til »forhold,« og i *§ 12, stk. 3, nr. 2,* ændres »forhold.« til »forhold,«.

Forslagene skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 20.

Forslagene er alene af lovteknisk karakter og medfører således ingen materielle ændringer.

Der henvises til pkt. 3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 3, at tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds og koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold og

2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Det foreslås, at der i socialtilsynslovens *§ 12, stk. 3,* indsættes som *nr. 3:*

»3) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om fratrædelse af en leder med ansvar for den daglige drift,«.

Forslaget vil medføre, at der vil påhvile tilbud, revisor og driftsherre i forening en forpligtelse til at sikre, at socialtilsynet bliver orienteret ved fratrædelse af en leder med ansvar for den faglige drift. For revisor vil oplysningspligten indtræde på det tidspunkt, hvor revisor bliver bekendt med oplysningen.

Ved »leder« forstås den person eller de personer, som står for den daglige ledelse af det sociale tilbud. I det tilfælde hvor et tilbud består af flere afdelinger med hver sin daglige leder og eventuelt en overordnet leder, vil ledere omfatte de daglige ledere af afdelingerne samt den overordnede leder. Med leder menes således ikke den samlede bestyrelse i et tilbud eller ledelsen i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Forslaget skal sikre, at socialtilsynet har de relevante og nødvendige oplysninger til at kunne vurdere om tilbuddets ledelse fortsat har den fornødne kvalitet.

Det foreslås også, at der i *§ 12, stk. 3,* indsættes som nr. *4:*

»4) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale, som er i familie med eller nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og«.

Forslaget vil medføre, at der vil påhvile tilbud, revisor og driftsherre en forpligtelse til i forening at sikre, at socialtilsynet bliver orienteret, hvis der bliver ansat personale, som er i familie med eller på anden måde er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet. For revisor vil oplysningspligten indtræde på det tidspunkt, hvor revisor bliver bekendt med oplysningen.

Formuleringen »i familie med eller på anden måde er nærtstående til« vil skulle forstås i overensstemmelse med § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, i forvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014. Som følge heraf vil »familie« til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet skulle forstås sådan, at det er den enkelte persons ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn. Dertil vil »på anden måde nærtstående« til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet skulle forstås sådan, at det er nærtstående – ud over familie – som den enkelte person er forbundet til via personlige eller økonomiske interesser. Dette kan omfatte f.eks. en samlever, en kæreste eller en forretningspartner.

Forslaget skal sikre, at socialtilsynet har de relevante og nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, om der eventuelt udbetales løn til familiemedlemmer eller nærtstående, som ikke reelt arbejder i tilbuddet. Socialtilsynet kan lade oplysningerne indgå i en risikovurdering af tilbuddet, men vil ikke derudover have en efterforskningspligt.

Bestemmelsen vil ikke medføre en forpligtelse for tilbud, revisor eller driftsherre til at give oplysninger om personer, der allerede er ansat i tilbuddet. Hvis socialtilsynet finder grundlag herfor, kan socialtilsynet imidlertid som hidtil efter socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 4, anmode et tilbud om at oplyse, om der, også i forhold til personer ansat i tilbuddet forud for lovens ikrafttræden, er personer, som er i familie med eller på anden måde er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet.

Det foreslås også, at der i *§ 12, stk. 3,* indsættes som *nr. 5:*

»5) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale i et tilbud, som også er ansat i en eller flere andre virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion.«.

Forslaget vil medføre, at der vil påhvile tilbud, revisor og driftsherre en forpligtelse til i forening til at sikre, at socialtilsynet bliver orienteret, hvis fastansat personale i et tilbud er ansat i en eller flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion. For revisor vil oplysningspligten indtræde på det tidspunkt, hvor revisor bliver bekendt med oplysningen.

Forslaget skal sikre, at socialtilsynet har de relevante og nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, om ansættelse flere steder kan medføre risiko for, at kvaliteten af indsatsen i tilbuddet er utilstrækkelig. Derudover vil forholdet kunne udgøre en risiko for, at budget, takstberegning og årsregnskab for det sociale tilbud ikke er retvisende.

Overholdelse af oplysningspligten i det foreslåede § 12, stk. 3, nr. 3-5, er en betingelse for, at tilbuddet kan forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 12. Hvis oplysningspligten ikke overholdes, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse ophør af godkendelsen, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke længere opfylder kravet om den nødvendige økonomiske kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige økonomiske kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud.

En afgørelse om sanktioner kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 18 og 19, der begge alene er af lovteknisk karakter.

Der henvises til pkt. 3.9 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Socialtilsynslovens § 12 a indeholder regler om indhentelse af straffeattester i sociale tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-4.

Dette fremgår også af overskriften hertil.

Socialtilsynslovens § 12 a indeholder endvidere regler om, at indhentelse af straffeattester er en betingelse for, at tilbuddet eller plejefamilien kan godkendes af socialtilsynet.

Det foreslås, at *overskriften* til § 12 a nyaffattes, så overskriften bliver »Indhentelse af straffeattester m.v.«

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der med lovforslagets § 1, nr. 24, indsættes et nyt stk. 4 i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, som vil medføre, at det er betingelse for, at tilbud og plejefamilier kan godkendes eller opretholde deres godkendelse, at plejefamilien, ansat personale, ledere, vikarer eller bestyrelsesmedlemmer i et tilbud ikke er dømt for en eller flere af de overtrædelser, som fremgår af stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Ændringen har til formål at tydeliggøre, at socialtilsynslovens § 12 a ikke alene vedrører krav om indhentelse af straffeattester, men også betingelser for godkendelse af tilbud og plejefamilier. Som følge af indsættelsen af nye stykker 4 og 5 i socialtilsynslovens § 12 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, vil bestemmelsen både indeholde pligten til at indhente straffeattester for relevante personer, de konsekvenser som manglende opfyldelse af denne pligt eller forekomsten af relevante straffedomme kan have for socialtilsynets godken-

delse, at tilbud som led i oplysningspligten kan videregive indhentede straffeattester til socialtilsynet, samt at socialtilsynet til brug for godkendelsen eller tilsynet med allerede godkendte tilbud kan anmode tilbuddet om at få udleveret indhentede straffeattester på relevante personer.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 24.

Til nr. 22 og 23

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, at tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, inden de ansætter personale og ledere, skal indhente straffeattest for disse personer, og at indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. også gælder ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, at socialtilsynet som led i sin godkendelse af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1-4, skal sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansat personale og ledere af tilbuddet, og socialtilsynet ligeledes skal sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansatte vikarer, og at 1. og 2. pkt. er betingelser for, at tilbuddet kan godkendes.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret under pkt. 3.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i *§ 12 a, stk. 1, 1. pkt.,* efter »ledere« indsættes »eller udpeger medlemmer af bestyrelsen«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det også vil være en betingelse for, at tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, kan blive godkendt og bevare sin godkendelse, at tilbuddet i forbindelse med udpegning af medlemmer af bestyrelsen, jf. socialtilsynslovens § 14, indhenter straffeattester for disse.

Det foreslås desuden, at der i *§ 12 a, stk. 2, 1. pkt.*, efter »ledere af tilbuddet« indsættes »samt allerede udpegede medlemmer af bestyrelsen«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet i forbindelse med godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, også vil skulle sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede udpegede medlemmer af bestyrelsen.

Ved »bestyrelsesmedlemmer« forstås den eller de personer, som er udpeget til private tilbuds bestyrelser, jf. socialtilsynslovens § 14 og lovforslagets § 1, nr. 26-28, samt bemærkningerne hertil.

Der vil således for så vidt angår medlemmer af private tilbuds bestyrelser, jf. socialtilsynslovens § 14, gælde samme regler for indhentelse af straffeattester, som efter socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1 og 2, gælder for ansat personale, ledere og vikarer.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 24.

Der henvises til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at socialtilsynet efter ansøgning og dialog med ansøger træffer afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, at tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, inden de ansætter personale og ledere, skal indhente straffeattest for disse personer, og at indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. også gælder ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2, at socialtilsynet som led i sin godkendelse af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1-4, skal sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansat personale og ledere af tilbuddet, og socialtilsynet ligeledes skal sikre sig, at tilbuddet har indhentet straffeattester for allerede ansatte vikarer, og at 1. og 2. pkt. er betingelser for, at tilbuddet kan godkendes.

Herudover fremgår det af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3, at socialtilsynet som led i sin godkendelse af en plejefamilie efter § 4, stk. 1, nr. 1, jf. § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov, skal indhente straffeattest for personer, der søger om godkendelse som plejefamilie, og at dette er en betingelse for, at plejefamilien kan godkendes.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret under pkt. 3.3.1.2 og 3.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 12 a, stk. 4*, om, at det er en betingelse for, at tilbud og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen i et tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens §§ 81 a, 81 b, 98 eller 99, § 100, stk. 1, §§ 101-102 eller 104-108, § 109, stk. 1, § 110, stk. 1, §§ 110 a eller 110 b, § 110 c, stk. 1, § 110 c, stk. 3-5, §§ 110 d, 111-113, 114-114 j eller kapitel 13 a, §§ 122, 125 a, 128, 132 a, 144, 180 eller 181, § 183, stk. 1 og 2, §§ 183 a eller 191, § 191 b, stk. 1, §§ 192 a, 210 eller 213, § 215, jf. § 261, §§ 216-220, eller 222-243, § 244, stk. 2, §§ 245-246, 249-254, 260, 262 a, 262 b eller 266, § 276, jf. § 286, stk. 1, § 276 a, jf. § 286, stk. 1, § 278, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 279, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 280, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2,

§ 281, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, § 282, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, § 283, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, §§ 288 eller 289, § 290, stk. 2, §§ 290 a, 299, 300 a, 300 b, 301 eller 302.

Den foreslåede bestemmelse i §12 a, stk. 4, indeholder overtrædelser omfattet af straffelovens §§ 81 a og 81 b (banderelateret kriminalitet), § 98 (højforræderi) eller § 99 (krænkelse af de øverste statsmyndigheders bestemmelsesfrihed), §100, stk. 1 (tilskyndelse til fjendtlighed mod staten eller til fremmed indblanding), § 101 (femte kolonne-virksomhed), § 101 a (tilslutning til fjendtlig væbnet styrke), § 102 (anden bistand til fjenden under krig eller besættelse) eller § 104 (værnemageri), § 105 (krænkelse af danske myndigheders bestemmelsesmyndighed ved samarbejde med besættelsesmagt mv), § 106 (diplomatisk forræderi), § 107 (spionage), § 108 (anden efterretningsvirksomhed end spionage) og § 109, stk. 1 (kvalificeret krænkelse af tavshedspligt), § 110, stk. 1 (dokumentfalsk eller dokumentbortskaffelse af betydning for statens sikkerhed), § 110 a (fotografering, beskrivelse eller offentliggørelse af danske, ikke alment tilgængelige militære forsvarsanlæg og relaterede oplysninger uden behørig tilladelse) eller § 110 b (neutralitetskrænkelser mod den danske stat), § 110 c, stk. 1 (overtrædelser af bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger), § 110 c, stk. 3-5 (overtrædelse under særligt skærpende omstændigheder af EU-sanktioner), § 110 d (strafforhøjelse ved forbrydelser mod et fremmed statsoverhoved eller lederen af en fremmed diplomatisk mission) og §§ 111-113 (forbrydelser mod statsforfatningen, konge eller statsministeren samt Folketinget mv.), §§ 114-114 j (terror mv.) eller kapitel 13 a (visse internationale forbrydelser), § 122 (bestikkelse af tjenestemænd), § 125 a (menneskesmugling), § 128 (hvervning til fremmedkrigstjeneste), § 132 a (deltagelse i ulovlige foreninger), § 144 (offentlig ansats modtagelse af gave eller anden fordel), § 180 (kvalificeret brandstiftelse) eller § 181 (ukvalificeret eller simpel brandstiftelse), § 183, stk. 1 eller 2 (forsæt til skade på andres person eller formue, at have forvoldt sprængning m.v. med fare for liv), § 183 a (kapring af skib, fly mv.) eller § 191 (narkotikaforbrydelser), § 191 b, stk. 1 (handlinger, der er egnede til at bidrage til, at personer under 18 år involveres i kriminalitet), § 192 a (straf for overtrædelse af lovgivning om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder), § 210 (incest) eller § 213 (vanrøgt af ægtefælle eller børn), § 215, jf. § 261 (unddragelse af myndighed eller forsorg over for en person under 18), kapitel 24 (seksualforbrydelser), kapitel 25 (forbrydelser mod liv og legeme), kapitel 26 (forbrydelser mod den personlige frihed) eller § 266 (trusler), § 276, jf. § 286, stk. 1, (tyveri), § 276 a, jf. § 286, stk. 1, (indbrudstyveri), § 278, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2 (underslæb), § 279, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2 (bedrageri), § 280, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2 (mandatsvig), § 281, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1 (afpresning), § 282, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1 (åger), § 283, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2 (skyldnersvig), § 288 (røveri) eller § 289 (grov momssvig), § 290, stk. 2 (hæleri af særlig grov beskaffenhed), § 290 a (hvidvask), § 299 (påførelse af betydelig formuetab/returkommission), § 300 a (groft uagtsomt bedrageri), § 300 b (udnyttelse af modpartens økonomiske vanskeligheder), § 301 (uberettiget anvendelse af genererede betalingskortnumre m.v. /fremstilling mv. af bestemte oplysninger til identifikation af et betalingsmiddel) eller § 302 (mangelfuld bogføring og regnskab mv.).

Forslaget vil medføre, at tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-5, herunder friplejeboliger, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, der søger om godkendelse eller er godkendt, ikke vil kunne godkendes eller opretholde godkendelsen efter socialtilsynslovens § 5, hvis der i tilbuddet er ansat personale, ledere, vikarer eller udpeget medlemmer af bestyrelsen, eller der i plejefamilien er personer, der varetager opgaven som plejefamilien, der er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af den foreslåede § 12 a, stk. 4.

Ved »personale« forstås personer, der som led i udførelsen af deres opgaver har direkte kontakt med børn, unge og voksne i tilbuddet samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver færdes fast blandt børn, unge og voksne i tilbuddet og derved har mulighed for at opnå direkte kontakt med disse.

Ved »ledere« forstås den eller de personer, som står for den daglige ledelse af det sociale tilbud. I det tilfælde hvor et tilbud består af flere afdelinger med hver sin daglige leder og eventuelt en overordnet leder, vil ledere omfatte de daglige ledere af afdelingerne samt den overordnede leder. Med leder menes således ikke den samlede bestyrelse i et tilbud eller ledelsen i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Ved »vikarer« forstås personer, som har en fast tilknytning til tilbuddet. Ved fast tilknytning forstås, at det fra ansættelsens eller beskæftigelsens begyndelse er hensigten, at personens tilknytning til tilbuddet skal have mere end en enkeltstående eller kortvarig karakter. Bestemmelsen vil derfor som udgangspunkt ikke omfatte vikarer, som hyres fra et vikarbureau, medmindre tilbuddet vurderer, at personen i det konkrete tilfælde kommer til at have en fast tilknytning til tilbuddet eller en tilknytning som kan anses for at have mere end en enkeltstående eller kortvarig karakter. I tilfælde af brug af vikarer, herunder også vikarer, som hyres fra et vikarbureau, er det derfor op tilbuddet at foretage en konkret vurdering af, om der skal indhentes straffeattest for disse bl.a. ud fra en vurdering af personens tilknytning til tilbuddet.

Ved »bestyrelsesmedlemmer« forstås den eller de personer, som er udpeget til private tilbuds bestyrelser, jf. socialtilsynslovens § 14 og lovforslagets § 1, nr. 26-28, samt bemærkningerne hertil.

Ved »plejefamilie« forstås den eller de personer, som varetager opgaven som plejeforælder for plejebarnet, herunder

ægtefælle og samlever. Dette vil således ikke omfatte f.eks. hjemmeboende børn og logerende.

Med formuleringen »idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter« forstås, at den pågældende er idømt en fængselsstraf, som helt eller delvist skal afsones, eller en anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, hvilket omfatter anbringelsesdomme og behandlingsdomme efter straffelovens §§ 68 og 69, hvor der sker frihedsberøvelse, forvaring efterstraffelovens § 70 og ungdomssanktion efter straffelovens § 74 a.

Formuleringen betyder, at forslaget således ikke omfatter personer, som alene er idømt bøde eller betinget fængselsstraf eller er idømt en anden strafferetlige retsfølge, som ikke er af frihedsberøvende karakter, f.eks. dom til ambulant behandling eller til tilsyn efter straffelovens §§ 68 og 69.

Den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, indeholder en udtømmende liste over, de straffelovsovertrædelser som vil medføre, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan godkendes eller opretholde sin godkendelse efter socialtilsynslovens § 5. Det vil således forsat være op til f.eks. lederen af tilbuddet, at foretage en konkret vurdering af, om en medarbejder kan arbejde eller ansættes i tilbuddet, hvis vedkommende er dømt for et forhold, som ikke er omfattet af en af de overtrædelser, som er oplistet i den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4.

Da det med den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, bliver en betingelse for tilbuddets godkendelse, at der ikke er udpeget medlemmer af bestyrelsen eller ansat personale, ledere eller vikarer, som er dømt for en af de overtrædelser, som er oplistet i den foreslåede bestemmelse, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelsen og som led i det driftsorienterede tilsyn skulle sikre sig, at tilbuddet ikke har ansat personale, ledere eller vikarer, som er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en eller flere af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af bestemmelsen. Tilbuddet skal både i forbindelse med ansøgning om godkendelse og til brug for det løbende driftsorienterede tilsyn opfylde sin oplysningspligt i forhold til socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 12. Dette kan f.eks. betyde, at tilbuddet skal give oplysninger om konkrete medarbejdere, herunder videregive straffeattester eller oplysninger herfra til socialtilsynet.

Socialtilsynet vil i den forbindelse have mulighed for at foretage stikprøvekontrol af, om tilbuddet har indhentet straffeattester for de personer som omfattes af den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, og om tilbuddet har sikret, at de pågældende personer ikke er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 12 a, stk. 4. Til brug for den sidstnævnte vurdering kan der være behov for, at socialtilsynet af tilbuddet får udleveret straffeattester for ansat personale, ledere og vikarer, hvilket vil kunne ske uden de pågældendes medarbejderes samtykke, jf. den foreslåede § 12 a, stk. 5, som omtales nedenfor.

Hvis tilbuddet alligevel udpeger medlemmer af bestyrelsen eller ansætter personale, ledere eller vikarer, som er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en eller flere af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, vil det ikke have direkte betydning for ansættelsesforholdet, da dette er et aftaleretligt anliggende mellem arbejdsgiver og arbejdstager.

Socialtilsynet vil imidlertid efter socialtilsynslovens § 5, stk. 10, have mulighed for at træffe afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, hvis socialtilsynet konstaterer ved f.eks. stikprøvekontrol, at der i tilbuddet er en medarbejder eller et bestyrelsesmedlem, som er er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en eller flere af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af bestemmelsen.

En afgørelse om afslag på godkendelse eller ophør af godkendelse kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Da det ligeledes med den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, bliver en betingelse for plejefamiliens godkendelse, at personer, der varetager opgaven som plejefamilie ikke er dømt for en af de overtrædelser, som omfattes af bestemmelsen, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelsen og som led i det driftsorienterede tilsyn skulle sikre sig, at personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, der fremgår af bestemmelsen. Plejefamilien skal både i forbindelse med ansøgning om godkendelse og til brug for det løbende driftsorienterede tilsyn opfylde sin oplysningspligt i forhold til socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 12. Eftersom socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 12 a, stk. 3, er forpligtiget til at indhente straffeattest på de personer, der søger om godkendelse som plejefamilie, vil socialtilsynet med den foreslåede bestemmelse ikke kunne godkende plejefamilien efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, hvis socialtilsynet konstaterer, at der på straffeattesten er registreret en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, som fremgår af opregningen i bestemmelsen.

Socialtilsynet vil på samme måde som for tilbud have mulighed for som led i det driftsorienterede tilsyn at foretage stikprøvekontrol af, om de personer, der varetager opgaven som plejefamilie, er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, der omfattes af den foreslåede bestemmelse. Hvis det viser sig, at en af de personer,

der varetager opgaven som plejefamilie, er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en af de straffelovsovertrædelser, der fremgår af bestemmelsen, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om ophør af plejefamiliens godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 10. En afgørelse om afslag på godkendelse eller ophør af godkendelse kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Det vil med det foreslåede alene være en betingelse for godkendelse af tilbuddet eller plejefamilien, at ingen af de personer, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, på godkendelsestidspunktet har en af de overtrædelser, der er nævnt i den foreslåede § 12 a, stk. 4, registreret på straffeattesten. Hvis straffeattesten er af ældre dato, skal socialtilsynet ved vurderingen af om betingelsen i den foreslåede bestemmelse i socialtilsynsloven § 12 a, stk. 4, er opfyldt, lægge vægt på, om der i straffeattesten er registreret straffelovsovertrædelser, som også ville fremgå af en ny straffeattest, såfremt en sådan blev udstedt af politiet på tidspunktet for godkendelse af tilbuddet eller plejefamilien. Det samme vil gøre sig gældende i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med allerede godkendte tilbud og plejefamilier, hvor det er afgørende, om der på tidspunktet for det driftsorienterede tilsyn, i straffeattesten er registreret en overtrædelse omfattet af § 12 a, stk. 4, som også ville fremgå, hvis der på dette tidspunkt blev udstedt en ny straffeattest af politiet.

Det bemærkes i den forbindelse, at der som omtalt i pkt. 3.3.1.1.1 og 3.3.1.1.2 er forskel på henholdsvis en privat og en offentlig straffeattest i forhold til, hvor længe registreringer vedbliver med at være registreret på straffeattesten. Offentlige tilbud vil kunne indhente en offentlig straffeattest, mens private tilbud vil kunne indhente en privat straffeattest. Socialtilsynet vil i forbindelse med godkendelse af plejefamilier kunne indhente en offentlig straffeattest.

Det bemærkes endvidere, at forslaget ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor et tilbud, der søger om godkendelse eller er godkendt, har udpeget bestyrelsesmedlemmer eller ansat personale, ledere og vikarer, der har begået et strafbart forhold før lovens ikrafttræden. Dette er uanset om der afsiges dom før eller efter lovens ikrafttræden. Det tilsvarende gør sig gældende i forhold til en plejefamilie, der søger om godkendelse eller er godkendt.

Det er således kun strafbare forhold begået efter lovens ikrafttræden, der kan medføre, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan godkendes af socialtilsynet eller opretholde sin godkendelse, jf. den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt *§ 12 a, stk. 5,* om, at tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, som led i oplysningspligten efter § 12 kan videregive straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a på ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen, til socialtilsynet uden samtykke fra disse personer, og at socialtilsynet, til brug for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1, af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, og tilsynet, jf. § 7, med allerede godkendte tilbud, kan anmode tilbuddet om at få udleveret straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter stk. 1 på ansat personale, ledere og vikarer, uden samtykke fra disse personer.

Forslaget vil medføre, at de personer som omfattes af den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, ikke skal give samtykke til, at tilbuddet som led i tilbuddets oplysningspligt kan udlevere straffeattester til socialtilsynet, eller at socialtilsynet efter anmodning kan få sådanne straffeattester udleveret til brug for godkendelsen af tilbuddet eller som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet. Bestemmelsen vil kun vedrøre straffeattester – private eller offentlige – som tilbuddet allerede har indhentet fra politiet med den pågældendes samtykke. Forslaget vil ikke omfatte plejefamilier.

Forslaget vil ikke omfatte den situation, hvor der vurderes at være behov for at indhente en ny privat eller offentlig straffeattest fra politiet. Indhentelse af straffeattest fra politiet vil fortsat forudsætte, at den pågældende har givet samtykke hertil, jf. kriminalregisterbekendtgørelsens §§ 17 og 21, afhængigt af om tilbuddet er privat eller offentligt.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 10, stk. 3.

Der henvises til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 b, at det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

Det foreslås, at der i *§ 12 b* indsættes som *2. pkt.,* at dette dog ikke gælder for friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5.

Forslaget medfører, at der i forhold til de friplejebebyggelser, som med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås at blive omfattet af socialtilsynet, ikke vil blive stillet krav om, at disse skal organiseres i bestemte virksomhedsformer som betingelse for at blive godkendt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14, stk. 2, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

Det foreslås, at der i socialtilsynsloven *§ 14, stk. 2,* efter »tilbuddets leder« indsættes »og en fysisk person, som direkte eller indirekte ejer en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder«.

Forslaget vil medføre, at flertallet af bestyrelsens medlemmer også vil skulle være uafhængige af en ejer. Ligesom ved vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed af tilbuddets leder, vil vurderingen af bestyrelsesmedlemmers uafhængighed af tilbuddets ejer bl.a. indebære en konkret vurdering af det pågældende bestyrelsesmedlems relation til ejeren. Vurderingen vil skulle hvile på en samlet vurdering af forholdet mellem ejeren og bestyrelsesmedlemmet, og er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer.

Ved vurderingen af om flertallet af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af leder og ejer, vil en medarbejderrepræsentant i kraft af ansættelsesforholdet skulle anses for ikke at være uafhængig.

Forslaget skal forhindre, at der sker en sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser.

Med »ejer« menes en fysisk person, som direkte eller indirekte ejer en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder. I denne sammenhæng forstås personer, som er direkte ejere af tilbuddet, dvs. at den pågældende er registreret i ejerbogen eller en tilsvarende ejerfortegnelse, eller som er indirekte ejere af tilbuddet, dvs. som har ejerskab via en juridisk person, f.eks. i form af en holdingkonstruktion.

Kravet til private tilbuds bestyrelser i socialtilsynslovens § 14, stk. 2, er en betingelse for, at tilbud kan godkendes og forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 14.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et tilbud, der søger om godkendelse, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om afslag på godkendelse af tilbuddet, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om godkendelse med vilkår.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et allerede godkendt tilbud, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke længere opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud.

En afgørelse om afslag på godkendelse eller om sanktioner kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, og § 10, stk. 4.

Der henvises til pkt. 3.7 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14, stk. 1, at private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Endvidere fremgår det af socialtilsynslovens § 14, stk. 3, at følgende personer ikke tilsammen må udgøre flertallet i bestyrelsen:

1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.

2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.

3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Det foreslås, at der i socialtilsynslovens *§ 14, stk. 3,* ændres »tilsammen udgøre flertallet« til »indgå«.

Forslaget vil medføre, at reglerne om, at en række personer opregnet i socialtilsynslovens § 14, stk. 3, ikke tilsammen må udgøre flertallet i bestyrelsen for et privat tilbud omfattet af socialtilsynet, vil blive ændret, sådan at disse personer slet ikke må indgå i bestyrelsen for et tilbud.

Forslaget skal forhindre, at der sker en sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser.

Kravet til private tilbuds bestyrelser i socialtilsynslovens § 14, stk. 2, er en betingelse for, at tilbud kan godkendes og forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 14.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et tilbud, der søger godkendelse, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om afslag på godkendelsen af tilbuddet, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke opfylder kravet om den nødvendige kvali-

tet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om godkendelse med vilkår.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et allerede godkendt tilbud, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke længere opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud.

En afgørelse om afslag på godkendelse eller om sanktioner kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises til pkt. 3.7 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14, stk. 4, at tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst 1 medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation. 1, at private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Det foreslås, at der i socialtilsynslovens *§ 14, stk. 4,* indsættes før 3. pkt. som nyt punktum »1. pkt. gælder kun, hvis der er mindst en ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.«

Forslaget vil medføre, at reglerne om medarbejderrepræsentation i bestyrelser for private tilbud vil blive præciseret, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at kravet kun gælder, hvis der mindst er 1 ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.

Det betyder, at hvis der ingen ansatte er i tilbuddet, eller der er en eller flere ansatte i tilbuddet, men ingen ønsker at være medarbejderrepræsentant i bestyrelsen, vil kravet i socialtilsynslovens § 14, stk. 4, 1. pkt., ikke finde anvendelse. I sidstnævnte situation bør tilbuddet dokumentere, at ingen ansatte ønsker at være medlem af bestyrelsen, og hvis denne situation opstår flere gange i forhold til samme tilbud, vil socialtilsynet kunne lade dette indgå i sin risikovurdering af tilbuddet.

Det er kun ansatte i tilbuddet, der kan vælges som medarbejderrepræsentant, jf. § 14, stk. 4, 1. pkt. En person, der er ansat en i administrativ funktion i en koncern, kan således ikke vælges som medarbejderrepræsentant til bestyrelsen for et konkret tilbud i koncernen.

Der henvises til pkt. 3.7 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Socialtilsynslovens § 14 indeholder de betingelser, som private tilbuds bestyrelser skal overholde. Dette fremgår også af overskriften hertil.

Socialtilsynslovens § 14 a indeholder regler om socialtilsynets mulighed for at træffe afgøre om karantæne til ledere.

Det foreslås, at der før socialtilsynslovens § 14 a indsættes overskriften *»Karantæne og rettighedsfrakendelse«.*

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at §§ 14 og 14 a har forskelligt sigte, da de vedrører henholdsvis betingelser til private tilbuds bestyrelser og reglerne for at træffe afgørelse om karantæne, og at der med lovforslagets § 1, nr. 31, foreslås indsat en bestemmelse som § 14 b om rettighedsfrakendelse.

Ændringen har til formål at tydeliggøre, at §§ 14 a og 14 b vedrører karantæne og rettighedsfrakendelse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 30 og 31.

Til nr. 30

Det fremgår af socialtilsynslovens § 14 a, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, kan træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra afgørelsen ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.

Det foreslås, at *§ 14 a* nyaffattes.

Med *stk. 1* foreslås det, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 9, kan træffe afgørelse om karantæne over for fysiske personer, der har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse, og som på tidspunktet for afgørelsen om ophør er eller i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør var

1) direkte eller indirekte ejer af en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5,

2) bestyrelsesmedlem i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, eller

3) ansat som leder af et tilbud, jf. 4, stk. 1, nr. 2-5.

Forslaget vil medføre, at hvis et tilbud er ophørt på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil socialtilsynet i forlængelse heraf kunne træffe afgørelse om karantæne i forhold til fysiske personer, der på tidspunktet for afgørelsen om ophør er ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder i et tilbud.

Med forslaget til nyaffattelse af bestemmelsen vil personkredsen, der kan få karantæne, udvides til foruden ledere også at omfatte ejere og bestyrelsesmedlemmer.

Ved »leder« forstås den øverste ansvarlige leder for den daglige drift af det samlede tilbud. Hvis der er flere sideordnede øverst ansvarlige, vil det omfatte alle disse.

Ved »ejer« forstås en fysisk person, som direkte eller indirekte ejer en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder. I denne sammenhæng forstås personer, som er direkte ejere af tilbuddet, dvs. at den pågældende er registreret i ejerbogen eller en tilsvarende ejerfortegnelse, eller som er indirekte ejere af tilbuddet, dvs. som har ejerskab via en juridisk person, f.eks. i form af en holdingkonstruktion.

Ved »bestyrelsesmedlemmer« forstås alle medlemmer af en bestyrelse, uanset om de f.eks. er valgt på en generalforsamling eller på anden måde er udpeget som medlem af bestyrelsen.

Det er en betingelse for, at der vil kunne træffes en afgørelse om karantæne over for en ejer, et bestyrelsesmedlem eller en leder, at de forhold, der har ført til afgørelsen om ophør af godkendelse, kan henføres til den pågældende persons beslutninger, direkte eller indirekte. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der er tale om ledelsesmæssige beslutninger truffet af den pågældende, hvis den pågældende ikke har reageret, hvor dette var nødvendigt, eller hvis den pågældende har modarbejdet en løsning af problemerne.

Forslaget vil endvidere medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at træffe afgørelse om karantæne over for fysiske personer, der har været ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder af et tilbud i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør, hvis vedkommende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af godkendelse. Det vil sige, at det bliver muligt at træffe afgørelse om karantæne over for f.eks. en leder, der, kort tid inden socialtilsynet når at træffe afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, har fratrådt sin stilling.

Bestemmelsen vil alene kunne finde anvendelse i de tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler vil kunne ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre. Forud for en sådan afgørelse vil det som hidtil forudsættes, at der har pågået en dialog med tilbuddet, herunder med ledelsen eller bestyrelsen af tilbuddet med mulighed for at rette op på og kommentere på de forhold, som vil ligge til grund for et eventuelt ophør af godkendelsen. Afgørelsen skal opfylde de gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder indeholde en begrundelse for afgørelsen.

Afgørelsen vil, jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1, kunne påklages af den person, som er adressat for afgørelsen, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det bemærkes, at hvis ejere selv frivilligt lukker et tilbud, før socialtilsynet kan nå at træffe afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, vil socialtilsynet ikke kunne træffe afgørelse om karantæne. Baggrunden herfor er, at når et tilbud er lukket af ejerkredsen selv, har socialtilsynet ikke kompetence til at føre tilsyn med tilbuddet, herunder træffe afgørelse om karantæne.

Med *stk. 2* foreslås det, at afgørelse om karantæne efter stk. 1 medfører, at personen i en periode på 5 år fra afgørelsen om ophør, jf. § 5, stk. 9, ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at hvis der er truffet afgørelse om karantæne over for en ejer, et bestyrelsesmedlem eller en leder, vil en sådan person i en periode på 5 år fra afgørelsen om ophør af tilbuddets godkendelse ikke kunne ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.

Endvidere vil forslaget medføre, at en afgørelse om karantæne vil have som konsekvens, at personer der inden afgørelsen om karantæne er blevet ansat som leder i eller udpeget til bestyrelsen for et andet tilbud ikke vil kunne bevare dette job eller hverv i karantæneperioden.

Forslaget vil derimod ikke være til hinder for, at fysiske personer, som i egenskab af nuværende eller tidligere ejer af, bestyrelsesmedlem i eller leder af et tilbud er blevet pålagt karantæne, vil kunne blive ansat som medarbejder uden lederbeføjelser i et andet tilbud eller vil kunne være tilknyttet et andet tilbud som konsulent. Ansættelse af sådanne personer vil imidlertid kunne have betydning for og indvirkning på den risikovurdering, som socialtilsynet vil skulle foretage af tilbuddet.

Forslaget vil heller ikke være til hinder for, at fysiske personer, der som nuværende eller tidligere ejere af et tilbud, der er blevet pålagt karantæne, vil kunne forblive ejere af tilbuddet eller erhverve eller etablere nye tilbud. Baggrunden herfor er, at der ikke efter socialtilsynsloven er hjemmel til at afskære nogen fra at være ejer af et socialt tilbud. Konsekvensen af et sådant ejerskab vil imidlertid være, at tilbuddet ikke vil kunne blive godkendt eller vil kunne fastholde sin godkendelse, jf. forslaget til stk. 3 nedenfor.

Straffelovens § 79 om rettighedsfrakendelse, og den foreslåede særregel om rettighedsfrakendelse i socialtilsynslovens § 14 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 31, vil kunne betyde, at personer, der har fået en rettighedsfrakendelse ved dom vil være udelukket fra i en periode eller indtil videre at drive eller være ansat i et socialt tilbud. En person vil både kunne blive pålagt karantæne og få en dom om rettighedsfrakendelse.

Med *stk. 3* foreslås det, at det er en betingelse for, at et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at tilbuddet ikke er direkte eller indirekte ejet af fysiske personer, har bestyrelsesmedlemmer eller en leder, som har fået en afgørelse om karantæne, jf. stk. 1.

Forslaget vil medføre, at det er en betingelse for et tilbuds godkendelse eller opretholdelse af godkendelsen, at tilbuddet ikke er ejet af fysiske personer, har bestyrelsesmedlemmer eller har en leder, som har fået en afgørelse om karantæne, så længere denne afgørelse består. Bestemmelsen vil således have som konsekvens, at et tilbud som er ejet af fysiske personer, har bestyrelsesmedlemmer eller har en leder, som i forbindelse med en afgørelse om ophør af et andet tilbuds godkendelse har fået en afgørelse om karantæne, ikke vil kunne blive godkendt eller vil kunne opretholde sin godkendelse.

Begreberne »ejer«, »bestyrelsesmedlem« og »leder« skal forstås tilsvarende som beskrevet ovenfor i forslaget til socialtilsynslovens § 14 a, stk. 1.

Derimod vil bestemmelsen ikke udelukke, at en fysisk person, der som nuværende eller tidligere ejer af, bestyrelsesmedlem i eller leder af et tilbud er blevet pålagt karantæne, vil kunne ansættes som medarbejder uden lederbeføjelser i nyt et tilbud eller vil kunne være tilknyttet nyt et tilbud som konsulent. Men ansættelse af sådanne personer vil imidlertid kunne have betydning for og indvirkning på den risikovurdering, som socialtilsynet vil skulle foretage af tilbuddet.

Straffelovens § 79 om rettighedsfrakendelse, og den foreslåede særregel om rettighedsfrakendelse i socialtilsynslovens § 14 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 31, vil kunne betyde, at personer, der har fået en rettighedsfrakendelse ved dom vil være udelukket fra i en periode eller indtil videre at drive eller være ansat i et social tilbud. En person vil både kunne blive pålagt karantæne og få en dom om rettighedsfrakendelse.

Med *stk. 4* foreslås det, at når der er truffet afgørelse om karantæne, jf. stk. 1, skal det socialtilsyn, som har truffet afgørelsen, orientere de øvrige socialtilsyn om afgørelsen.

Forslaget vil medføre, at det socialtilsyn, der træffer afgørelsen om karantæne, vil skulle orientere de øvrige socialtilsyn om afgørelsen. Det er oplysningen om, at en navngiven person har fået karantæne og perioden herfor, der vil skulle orienteres om, mens den konkrete begrundelse for afgørelsen om karantæne ikke vil skulle indgå i orienteringen. Alle socialtilsyn vil således få den nødvendige viden til at kunne sikre, at et tilbud som er ejet af en fysisk person, har et bestyrelsesmedlem eller har en leder, som i forbindelse med en afgørelse om ophør af et andet tilbuds godkendelse har fået en afgørelse om karantæne, ikke vil kunne blive godkendt eller vil kunne opretholde sin godkendelse.

Med *stk. 5* foreslås det, at socialtilsynet efter anmodning fra tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan videregive oplysninger om afgørelser om karantæne, jf. stk. 1, af hensyn til tilbuddets godkendelse eller fortsatte godkendelse, jf. stk. 3.

Forslaget vil medføre, at et allerede godkendt tilbud, der eksempelvis ønsker at ansætte en ny leder som led i en sådan ansættelsesproces ved kontakt til socialtilsynet vil kunne undersøge, om den pågældende har fået en afgørelse om karantæne, ligesom et nyetableret tilbud, der ønsker at søge godkendelse, forlods vil kunne undersøge, om fysiske personer tilknyttet tilbuddet som ejer, bestyrelsesmedlem eller leder har fået en afgørelse om karantæne. Det er oplysningen om, at en navngiven person har fået karantæne og perioden herfor, der vil kunne orienteres om, mens den konkrete begrundelse for afgørelsen om karantæne ikke vil skulle indgå i orienteringen.

Tilbuddet vil ved at indhente sådanne oplysninger kunne undgå udfordringer i forbindelse med det løbende driftsorienterede tilsyn eller ny godkendelsen, da kravet i socialtilsynslovens § 14 a, stk. 3, er en betingelse for, at tilbud kan godkendes og forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 14 a.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et tilbud, der søger godkendelse, vil det på baggrund af en konkret vurdering som nævnt ovenfor kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om afslag på godkendelse af tilbuddet, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, f.eks. ved ansættelse af en ny leder, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om godkendelse med vilkår.

Hvis kravet ikke overholdes i forhold til et allerede godkendt tilbud, vil det på baggrund af en konkret vurdering kunne betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen, fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke længere opfylder kravet om den nødvendige kvalitet. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet inden for en kortere periode på som udgangspunkt maksimalt 6 måneder vil kunne opfylde kravet om den nødvendige kvalitet, vil socialtilsynet kunne træffe afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud.

En afgørelse om afslag på godkendelse eller om sanktioner kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 29 og 31 og § 10, stk. 5.

Der henvises til pkt. 3.2.1 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 31

I straffelovens §§ 78 og 79 er fastsat regler om rettighedsfrakendelse som en strafferetlig retsfølge. Efter straffelovens § 79, stk. 2, 1. pkt., jf. § 79 stk. 1, kan den der udøver en virksomhed, der ikke kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, når særlige omstændigheder taler derfor, frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Derimod findes der ikke i socialtilsynsloven regler om rettighedsfrakendelse som følge af straf. Der henvises om gældende ret til pkt. 3.2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i socialtilsynsloven som *§ 14 b, stk. 1,* indføres en bestemmelse om, at den, der som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelsen af opgaven som plejefamilie, jf. 4, stk. 1, overtræder en af de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt i § 12 a, stk. 4, ved dom kan frakendes retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie.

Forslaget vil medføre en videre adgang til rettighedsfrakendelse end efter straffelovens §§ 78 og 79 for ejere af, bestyrelsesmedlemmer i og ansat personale, herunder ledere og vikarer, i sociale tilbud samt personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ved overtrædelse af en af de i det foreslåede § 12 a, stk. 4, anførte bestemmelser i straffeloven, når overtrædelsen sker som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelse af opgaven som plejefamilie.

Begreberne »personale«, »leder«, »vikarer«, »bestyrelsesmedlem« og »plejefamilie« skal forstås som beskrevet tilsvarende ovenfor i forslaget til socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Begrebet »ejer« skal forstås som beskrevet tilsvarende ovenfor i forslaget til socialtilsynslovens § 14 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 30.

I modsætning til rettighedsfrakendelse efter straffelovens §§ 78 og 79 vil det ikke være et krav, at det kan påvises, at det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det vil alene være et krav, at en person, der driver eller arbejder i et socialt tilbud eller varetager opgaven som plejefamilie, som led heri har overtrådt en af de bestemmelser, der er nævnt i det foreslåede § 12 a, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 24. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis en ansat i et socialt tilbud har truet en beboer i tilbuddet, eller hvis plejeforælderen har begået vold mod barnet.

Det forudsættes, at hvis ansat personale, ledere eller vikarer på sociale tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, overtræder en af de bestemmelser i straffeloven, der fremgår af det foreslåede § 12 a, stk. 4, vil der som udgangspunkt skulle ske rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse uanset hvilken straf, der ved dom er pålagt, når overtrædelsen sker som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelse af opgaven som plejefamilie.

Det forudsættes endvidere, at der kan ske rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse allerede ved første overtrædelse af en af bestemmelserne i det foreslåede § 12 a, stk. 4.

Hvis lovovertrædelsen ikke er sket som led i tilbudsvirksomheden eller varetagelse af opgaven som plejefamilie, vil der ikke kunne ske rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse. Dette vil imidlertid ikke udelukke, at der vil kunne ske rettighedsfrakendelse efter straffelovens § 79, hvis det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Det vil være muligt for en person både at blive pålagt karantæne og få en dom om rettighedsfrakendelse.

Sager om rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil skulle behandles som en del af en straffesag. Politiet efterforsker sagen og anklagemyndigheden rejser en eventuel tiltale f.eks. på baggrund af en anmeldelse fra en borger eller en myndighed, f.eks. socialtilsynet. Sagerne vil skulle behandles efter strafferetsplejens almindelige regler, jf. retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 3.

Det følger af Rigsadvokatmeddelelsen, at politikredsene og statsadvokaterne i alle sager, hvor der er idømt rettighedsfrakendelse efter straffelovens §§ 78-79, skal sende en kopi af afgørelsen til en eventuel myndighed, der fører tilsyn med den erhvervsdrivende. Det forudsættes, at politikredsene og statsadvokaterne tilsvarende vil skulle foretage underretning om rettighedsfrakendelse efter den foreslåede socialtilsynslovs § 14 b.

Politikredsene og statsadvokaterne skal således i alle sager, hvor der er idømt rettighedsfrakendelse efter den foreslåede § 14 b i socialtilsynsloven, sende en kopi af afgørelsen til det eller de socialtilsyn, som fører tilsyn med det eller de sociale tilbud, som den pågældende driver eller er ansat i. Når socialtilsynet har fået en underretning om rettighedsfrakendelse efter den foreslåede socialtilsynslovs § 14 b, underretter socialtilsynet det eller de sociale tilbud, som den pågældende er ansat eller bestyrelsesmedlem i.

Socialtilsynet skal herefter vurdere, hvilke konsekvenser rettighedsfrakendelsen vil skulle have for tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse. Dette afhænger af den pågældendes tilknytning til tilbuddet, idet en endelig dom om rettighedsfrakendelse til en ejer af et tilbud eller en plejeforælder vil medføre, at der vil blive truffet afgørelse om ophør af godkendelsen. Hvis en ejer afhænder sine ejerandele og

stemmerettigheder, inden der når at blive truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, vil tilbuddet kunne opretholde sin godkendelse. Er der derimod tale om en endelig dom om rettighedsfrakendelse til en ansat eller et bestyrelsesmedlem i tilbuddet, vil konsekvenserne for tilbuddets godkendelse bl.a. afhænge af, om tilbuddet straks foretager de fornødne foranstaltninger til at afslutte ansættelses- eller bestyrelsesforholdet med den pågældende.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 14 b, stk. 1, kan efter straffelovens § 131 straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Det forudsættes, at håndhævelse af en rettighedsfrakendelse vil ske på samme måde som håndhævelse af andre rettighedsfrakendelser efter straffelovens regler.

Det foreslås endvidere, at der som *§ 14 b, stk. 2,* indføres en bestemmelse om, at straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse ved frakendelse efter stk. 1.

Efter straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., sker rettighedsfrakendelse på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Efter straffelovens § 78, stk. 3, 1. pkt., kan spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af den omhandlede virksomhed, af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed indbringes for retten. Af straffelovens § 78, stk. 3, 2. pkt., følger, at straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 3. pkt., følger, at afgørelsen træffes ved kendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 4. pkt., følger, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Af straffelovens § 78, stk. 3, 5. pkt., følger, at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 3, medfører, at straffelovens regler om varigheden af rettighedsfrakendelse finder anvendelse. Det samme gælder muligheden for indbringelse for retten efter henvisningen til § 78, stk. 3, i § 79, stk. 3.

Rettighedsfrakendelse vil således skulle gælde for en periode på 1 til 5 år eller indtil videre.

Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 4, medfører, at der også vil være mulighed for midlertidig rettighedsfrakendelse i tilknytning hertil for personer, der som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelse af opgaven som plejefamilie har begået en eller flere af de lovovertrædelser, som plejefamilie, ansat personale, ledere og vikarer ikke må være dømt for, hvis tilbuddet eller plejefamilien skal kunne godkendes eller opretholde sin godkendelse, jf. den foreslåede § 12 a, stk. 4.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt gives midlertidig rettighedsfrakendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller en plejefamilie har begået en af de lovovertrædelser, som er oplistet i den foreslåede § 12 a, stk. 4. Det forudsættes således, at politiet og anklagemyndigheden i disse tilfælde rejser krav om midlertidig rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 14 b, stk. 2, jf. straffelovens § 79, stk. 4, indtil sagen er endeligt afgjort.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 24, 29 og 30, og § 10, stk. 6.

Der henvises til pkt. 3.2.2 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 32

Det fremgår af socialtilsynslovens § 15, stk. 6, at socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 7-10, 11 a og 11 b, § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., omfatter tilsyn med,

1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og

2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Det foreslås, at henvisningen i *§ 15, stk. 6,* til §§ 16-18 ændres til henvisninger til §§ 14 a, 16-18 i socialtilsynsloven og § 89 a i lov om friplejeboliger.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16 og 25, § 7, nr. 2-8 og § 10, stk. 1.

Forslaget er en konsekvensændring.

Til nr. 33

Det fremgår af socialtilsynslovens § 19, stk. 2, at klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 10, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Det foreslås, at i *§ 19, stk. 2, 1. pkt.,* ændres »stk. 10« til »stk. 9«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6, hvor socialtilsynslovens § 5, stk. 6, foreslås ophævet, og stk. 7-11 derefter bliver stk. 6-10.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med § 1, nr. 7, 8 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1 og 2 og § 10, stk. 2.

Forslaget er en konsekvensændring.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 34

Det fremgår af socialtilsynslovens § 23 a, stk. 1, at socialtilsynenes takster og objektive finansieringsandele, jf. § 23, stk. 1-3, afholdes inden for en samlet økonomisk ramme, som fastsættes af socialministeren. Det fremgår videre, at beløbet pris- og lønreguleres årligt pr. 1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks.

Efter de gældende regler er der ikke hjemmel til at fastsætte regler om afrunding af det regulerede beløb, hvilket vurderes uhensigtsmæssigt.

Det foreslås, at bemyndigelsen til socialministeren i *§ 23 a, stk. 1, 1. pkt.* udvides, så socialministeren endvidere får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om regulering af den økonomiske ramme«.

Det foreslås desuden, at *2. pkt.* ophæves.

Forslaget vil medføre, at reguleringsmetoden i forhold til socialtilsynenes økonomiske ramme ikke længere vil fremgå af loven, men at socialministeren i stedet får bemyndigelse til at fastsætte dette i en bekendtgørelse.

Bemyndigelsen forventes udmøntet ved en ændring af socialtilsynsbekendtgørelsen, hvor der vil blive fastsat regler om, at den økonomiske ramme for socialtilsynenes takster og objektive finansieringsandele reguleres en gang årligt pr. 1. januar med priser og lønninger ekskl. overførsler for kommuner, og at det regulerede beløb afrundes til nærmeste 100.000 kr. Det vil indebære, at reguleringsmetoden ændres fra den statslige pris- og lønregulering til den kommunale pris- og lønregulering, som er mere korrekt, da socialtilsynene varetager kommunale opgaver.

Den foreslåede ændring vil videre indebære, at reglerne om fastsættelse og regulering af den økonomiske ramme samles i bekendtgørelse om socialtilsyn.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af servicelovens § 4, stk. 3, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 4, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. stk. 4, stk. 2.

Dertil fremgår det af servicelovens § 4, stk. 4, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af det tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud anvendes i yderligere 3 uger.

Det foreslås, at *§ 4, stk. 4,* ophæves.

Forslaget vil medføre, at muligheden for at anvende tilbud til voksne, der ikke er godkendt af socialtilsynet, vil blive afskaffet.

Det bemærkes, at muligheden for at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, vil bestå frem til og med den 31. december 2027, jf. lovforslagets § 10, stk. 2. Baggrunden herfor er bl.a., at den foreslåede nye bestemmelse i socialtilsynslovens § 5 c om forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, træder i kraft den 1. januar 2027, og at socialtilsynet først fra dette tidspunkt vil kunne begynde at forhåndsgodkende tilbud til varetagelse af akutforanstaltninger, der skal erstatte brugen af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-14, § 2, nr. 2, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af servicelovens § 4, stk. 1-3, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter serviceloven, og at kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud, samt at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 4, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. stk. 2.

Det foreslås, at der efter servicelovens § 4 indsættes en ny *§ 4 a.*

Som *stk. 1* foreslås det, at hvis der er et akut behov for at placere en borger i døgnophold, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning, uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, hvis tilbuddet er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn, og at en akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og maksimalt må vare 12 uger.

Forslaget vil medføre, at handlekommunen kan indgå aftale med et godkendt tilbud om varetagelse af en konkret akutforanstaltning i forhold til en bestemt borger uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, hvis tilbuddet er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet. Hermed sikres det, at placering af borgere sker i et system omfattet af godken-

delse og tilsyn, og at kommunerne også ved akutte behov har mulighed for at finde tilbud til borgerne.

Forslaget vil endvidere medføre, at placeringen af borgere i en akutforanstaltning vil skulle ske for så kort en periode som muligt og maksimalt må vare 12 uger. Baggrunden herfor er, at forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger ikke gives efter de generelle regler i socialtilsynsloven, og at akutforanstaltningerne derfor ikke nødvendigvis opfylder de samme krav til kvalitet, som generelt godkendte pladser og tilbud. Der er derfor behov for, at placering i akutforanstaltningen er så kortvarig som muligt. Dertil vil en akutforanstaltning kun kunne anvendes i helt akutte situationer, hvor det ikke tidsnok har været muligt for kommunen at finde et egnet godkendt tilbud til borgeren.

Dette vil betyde, at perioden på maksimalt 12 uger er absolut i forhold til den pågældende borger, og at borgeren vil ikke kunne forblive i den konkrete akutforanstaltning i længere tid, ligesom handlekommunen heller ikke vil kunne placere borgeren i en ny akutforanstaltning, når perioden på 12 uger er ved at udløbe. Det vil ikke være muligt at dispensere fra 12-ugers grænsen eller at forlænge denne. Kommunen skal altid fra start arbejde for hurtigst muligt at finde en varig løsning for borgeren.

Forud for placering af en borger efter § 4 a vil der skulle være truffet en afgørelse om optagelse i et botilbud efter serviceloven. En akutforanstaltning efter § 4 a er således en almindelig optagelse i et botilbud, som vil skulle opfylde alle gældende krav hertil.

Placering af en voksen i en akutforanstaltning vil være omfattet af handlekommunens forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn og følge op på sagen, jf. servicelovens § 148, stk. 1 og 2, under hensyn til akutforanstaltningens karakter.

Med *stk. 2* foreslås det, at handlekommunen straks skal orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Forslaget vil medføre, at når borgeren bliver placeret i tilbuddet, vil kommunen samtidig skulle orientere det socialtilsyn, som kompetencemæssigt godkender og fører tilsyn med tilbuddet. Socialtilsynet har dermed mulighed for at lade tilsynet med akutforanstaltningen indgå i det almindelige driftsorienterede tilsyn, og foretage en vurdering af, om brug af akutforanstaltningen påvirker risikovurderingen af det samlede tilbud.

Med *stk. 3* foreslås, at akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet og handlekommunen under hensyn til tilbuddets udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.

Forslaget vil medføre, at akutforanstaltningen vil blive finansieret særskilt efter aftale mellem handlekommunen og tilbuddet. Det vil sige, at de almindelige finansieringsregler ikke vil finde anvendelse, og prisen for akutforanstaltningen vil således blive aftalt afhængig af den enkelte borgers behov. Finansieringen af akutforanstaltningen vil fuldt ud påhvile handlekommunen.

Forslagene skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-14, § 2, nr. 1, § 3, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, at tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, inden de ansætter personale og ledere, skal indhente straffeattester for disse personer, og at indhentelse af straffeattester også gælder ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Kravet i § 12 a, stk. 1, omfatter ikke leverandører, som ansætter personer til at levere enkeltydelser efter serviceloven til borgere i tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5.

Det foreslås, at der efter servicelovens kapitel 25 indsættes et nyt *kapitel 25 a* med overskriften *»Indhentelse af straffeattester«*.

Det foreslås desuden, at der i kapitel 25 a indsættes et nyt *§ 142 a, stk. 1,* om at leverandører, der efter aftale med borgerens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Forslaget vil indebære, at leverandører, herunder andre kommuner og private leverandører, som efter aftale med handlekommunen, jf. retssikkerhedslovens § 9, leverer enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5, herunder friplejeboliger jf. lovforslagets § 1, nr. 4, skal indhente straffeattester for personer, der er ansat af leverandøren til at levere sådanne ydelser.

Ved »enkeltydelser « forstås ydelser, som ikke er en del af den samlede indsats, som en borger modtager ved et ophold på et tilbud. Der vil kunne være tale om, at kommunen visiterer borgeren til den specifikke ydelse i et bestemt antal timer, og kommunen i henhold til lovgivningen har mulighed for at indgå aftale med leverandører i form af andre kommuner end borgerens handlekommune, og private leverandører, om levering af ydelsen. Enkeltydelser leveres som udgangspunkt til borgere i eget hjem, men kan også leveres til borgere, som opholder sig i et tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, såfremt ydelsen ikke allerede indgår som en del af tilbuddets indsats.

Ved »leverandører« i den foreslåede bestemmelse forstås andre kommuner, regioner eller private aktører, herunder private virksomheder, som indgår aftale med borgerens handlekommune jf. retssikkerhedslovens § 9, om levering af de enkeltydelser, som omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i servicelovens § 142 a, stk. 1, vil medføre, at leverandøren vil skulle indhente straffeattester for personer, der af leverandøren ansættes til, at levere enkeltydelser efter servicelovens § 82 b om tidsbegrænset hjælp og støtte, § 83 om personlig og praktisk hjælp, § 85 om socialpædagogisk støtte, § 86, stk. 2, om vedligeholdelsestræning, § 97 om ledsagerordning, § 98 om kontaktpersonsordning for døvblinde eller § 99 om kontakt og støttepersoner. Kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede bestemmelse vil kun omfatte personer, der leverer enkeltydelser til borgere, som opholder sig i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5, hvis ydelsen leveres af en ekstern leverandør og ikke af tilbuddet som en del af tilbuddets samlede indsats.

En offentlig leverandør, herunder en kommune, kan efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 7, indhente en offentlig straffeattest for personer, der søger om ansættelse eller er ansat til at yde en indsats i henhold til servicelovens §§ 83 eller 85, hvis den pågældende person samtykker hertil jf. kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 5. En privat leverandør af andre enkeltydelser kan efter de gældende regler indhente en privat straffeattest med ansøgers samtykke efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 17.

Sker det alligevel, at vedkommende ansættes uden, at leverandøren har indhentet straffeattest, vil det ikke have direkte betydning for ansættelsesforholdet, da dette er et aftaleretligt spørgsmål mellem arbejdstager og arbejdsgiver. Det vil være op til den enkelte leverandør at beslutte, hvem vedkommende vil ansætte ud fra en konkret vurdering. I denne vurdering kan bl.a. indgå en afvejning af de strafbare forhold, som den pågældende ansøger har begået, set i forhold til de opgaver, som den pågældende ansøger vil skulle varetage under ansættelsen. Straffeattesten bidrager i den forbindelse til et oplyst beslutningsgrundlag.

Det foreslås herudover, at der indsættes et nyt *§ 142 a, stk. 2,* om, at handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i servicelovens § 142 a, stk. 2, vil medføre, at den handlekommune, som indgår aftale med leverandøren om, at der skal leveres enkeltydelser til en borger i tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5, herunder friplejeboliger jf. lovforslagets § 1, nr. 4, skal påse, at leverandøren lever op til kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede § 142 a, stk. 1.

Handlekommunen kan bl.a. i forbindelse med indgåelse af aftale med leverandøren gøre opmærksom på, at leverandøren har pligt til at indhente straffeattester på personer, som leverandøren ansætter til at levere enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83, 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til personer i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5.

At handlekommunen skal påse, at leverandøren lever op til kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede § 142 a, stk. 2, vil blandt andet kunne indebære, at handlekommunen kan fastsætte det som en betingelse for indgåelse af aftale med nye leverandører, at der indhentes straffeattester for personer, der ansættes til at levere enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83, 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til personer i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5. Det kan også indebære, at handlekommunen i forbindelse med indgåelse af aftale med nye leverandører, udarbejder en tro og love-erklæring, hvori leverandøren bekræfter, at der indhentes straffeattester for personer, der ansættes til at levere enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83, 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til personer i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-5. Det er op til den enkelte kommune at beslutte, om denne bekræftelse skal afgives i en særskilt tro- og love-erklæring i forbindelse med aftaleindgåelsen, eller om den i stedet skal indarbejdes som en bestemmelse i selve aftalen med leverandøren.

Kommunen kan desuden også påse, om leverandøren lever op til kravet i den foreslåede § 142 a, stk. 1, i forbindelse med det personrettede tilsyn og opfølgningen på afgørelsen, jf. § servicelovens § 148, stk. 1 og 2. Dette kan ske ved, at kommunen i forbindelse med det personrettede tilsyn med borgeren foretager stikprøvekontrol af, om leverandøren har indhentet straffeattester for de ansatte. Såfremt kommunen konstaterer, at leverandøren ikke har indhentet straffeattester, vil dette efter en konkret vurdering kunne anses som en misligholdelse af aftalen. Hvis leverandøren har indhentet straffeattester på ansat personale, der er dømt for strafbare forhold, vil det konkret kunne indgå i kommunens vurdering af, om leverandøren er i stand til at levere ydelser af tilstrækkelig kvalitet til borgeren.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 5, og § 10, stk. 7.

Der henvises til pkt. 3.5 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 12, stk. 2, i barnets lov, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 4, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. stk. 1.

Dertil fremgår det af § 12, stk. 3, i barnets lov, at i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, jf. stk. 2, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale

forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud kan anvendes i yderligere 3 uger.

Det foreslås, at *§ 12, stk. 3,* ophæves.

Forslaget vil medføre, at muligheden for at anvende tilbud til anbringelse af børn og unge, som ikke er godkendt af socialtilsynet, vil blive afskaffet. Dette gælder både tilbud og plejefamilier.

Det bemærkes, at muligheden for at anvende tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, vil bestå frem til og med den 31. december 2027, jf. lovforslagets § 10, stk. 2. Baggrunden herfor er bl.a., at den foreslåede nye bestemmelse i socialtilsynslovens § 5 c om forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, træder i kraft den 1. januar 2027, og at socialtilsynet først fra dette tidspunkt vil kunne begynde at forhåndsgodkende tilbud til varetagelse af akutforanstaltninger, der skal erstatte brugen af tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet.

Det bemærkes videre, at den anbringende kommune fortsat kan godkende et anbringelsessted som konkret egnet til at varetage et bestemt barns eller en bestemt ungs behov, hvis anbringelsen skal ske i en netværksplejefamilie efter § 43, stk. 1, nr. 4, jf. § 58, stk. 1, i barnets lov eller på eget værelse, kollegie eller kollegielignende børne- og ungehjem, jf. § 43, stk. 1, nr. 5, jf. § 65, stk. 1, i barnets lov.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 2, og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 12, stk. 1, i barnets lov, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter barnets lov. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter 1. pkt. ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Endvidere fremgår det af § 12, stk. 2, i barnets lov, at tilbud omfattet af krav om godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 4, skal være godkendt af socialtilsynet for at kunne indgå i kommunens forsyning, jf. stk. 1.

Det foreslås, at der efter § 12 i barnets lov indsættes en ny *§ 12 a*.

Som *stk. 1* foreslås det, at hvis der er akut behov for at anbringe et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt anbringelsessted eller en egnet godkendt plejefamilie, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud eller en plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning, uden for rammerne af tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse, hvis tilbuddet eller plejefamilien er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn, og at en akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og maksimalt må vare 12 uger.

Forslaget vil medføre, at handlekommunen kan indgå aftale med et godkendt tilbud eller en godkendt plejefamilie om varetagelse af en konkret akutforanstaltning i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung uden for rammerne af tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse, hvis tilbuddet eller plejefamilien er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet. Hermed sikres det, at anbringelse af børn og unge sker i et system omfattet af godkendelse og tilsyn, og at kommunerne også ved akutte behov har mulighed for at finde et anbringelsessted til børn og unge.

Forslaget vil endvidere medføre, at anbringelsen af børn og unge i en akutforanstaltning vil skulle ske for så kort en periode som muligt og maksimalt må vare 12 uger. Baggrunden herfor er, at forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger ikke gives efter de generelle regler i socialtilsynsloven, og at akutforanstaltningerne derfor ikke nødvendigvis opfylder de samme krav til kvalitet, som generelt godkendte pladser og tilbud., Der er derfor behov for, at placeringen i akutforanstaltningen er så kortvarig som muligt. Dertil vil en akutforanstaltning kun kunne anvendes i helt akutte situationer, hvor det ikke tidsnok har været muligt for kommunen at finde et egnet godkendt tilbud eller en egnet godkendt plejefamilie til barnet eller den unge.

Dette vil betyde, at perioden på maksimalt 12 uger er absolut i forhold til barnet eller den unge, og at barnet eller den unge ikke vil kunne forblive i den konkrete akutforanstaltning i længere tid, ligesom handlekommunen heller ikke vil kunne anbringe barnet eller den unge i en ny akutforanstaltning, når perioden på 12 uger er ved at udløbe. Det vil ikke være muligt at dispensere fra 12-ugers grænsen eller at forlænge denne. Kommunen skal altid fra start arbejde for hurtigst muligt at finde en varig løsning for borgeren.

Forud for anbringelse af et barn eller en ung efter § 12 a, vil der skulle være truffet en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter § 46 eller 47 i barnets lov. En akutforanstaltning efter § 12 a er således en almindelig anbringelse, som vil skulle opfylde alle gældende krav hertil herunder om gennemførelse af børnefaglig undersøgelse og inddragelse af barnet eller den unge.

Anbringelse af et barn eller en ung i en akutforanstaltning vil være omfattet af handlekommunens forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn og følge op på sagen, jf. § 156, stk. 1 og 2, i barnets lov, under hensyn til anbringelsens karakter.

Med *stk. 2* foreslås det, at handlekommunen straks skal orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Forslaget vil medføre, at når barnet eller den unge anbringes i tilbuddet eller plejefamilien, vil kommunen samtidig skulle orientere det socialtilsyn, som kompetencemæssigt godken-

der og fører tilsyn med tilbuddet eller plejefamilien. Socialtilsynet har dermed mulighed for at lade tilsynet med akutforanstaltningen indgå i deres almindelige driftsorienterede tilsyn, og foretage en vurdering af, om brug af akutforanstaltningen påvirker risikovurderingen af det samlede tilbud.

Med *stk. 3* foreslås det, at akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet eller plejefamilien og handlekommunen under hensyn til tilbuddets eller plejefamiliens udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.

Forslaget vil medføre, at akutforanstaltningen vil blive finansieret særskilt efter aftale mellem barnets eller den unges handlekommune og tilbuddet eller plejefamilien. Det vil sige, at de almindelige finansieringsregler ikke vil finde anvendelse, og prisen for akutforanstaltningen vil således blive aftalt afhængig af det enkelte barn eller den enkelte unges behov. Finansieringen af akutforanstaltningen vil fuldt ud påhvile handlekommunen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-14, § 2, nr. 1 og 2, § 3, nr. 1, og § 10, stk. 2.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 124, stk. 1, i barnets lov, at kommunalbestyrelserne i regionerne skal oprette et børnehus i hver region til undersøgelse af et barns eller en ungs forhold, når barnet eller den unge har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom.

Det foreslås, at *§ 124, stk. 1*, ændres således, at »i regionerne« udgår, og »et børnehus i hver region« ændres til »børnehuse«.

Det foreslåede vil medføre, at oprettelse af børnehuse og børnehusenes geografiske placering ikke længere vil være afhængig af regionernes geografiske afgrænsning. Forslaget vil i øvrigt ikke medføre ændringer i børnehusenes oprettelse, drift, opgaver eller funktion.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 4, hvor bemyndigelsen til socialministeren til at fastsætte nærmere regler om børnehusene, foreslås ændret.

Til nr. 4

Det fremgår af § 124, stk. 2, i barnets lov, at socialministeren kan fastsætte nærmere regler om børnehusenes indretning, drift, finansiering og opgaver m.v. Socialministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler for politiets og sundhedsvæsenets anvendelse af børnehuset.

Det foreslås, at der i *§ 124, stk. 2, 1. pkt.,* efter »nærmere regler om« indsættes: », hvilke kommunalbestyrelser der skal indgå i samarbejde om oprettelse af et børnehus, og«.

Det foreslåede vil medføre, at socialministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvilke kommuner der skal indgå i samarbejde om oprettelse af børnehusene. Bemyndigelsen forventes udmøntet ved en revision af bekendtgørelse nr. 1487 af 6. december 2023 om børnehuse, hvor der vil blive fastsat regler om, hvilke kommuner der skal indgå et samarbejde om etablering, drift og finansiering af et børnehus. I den forbindelse forventes det fastlagt, at kommunerne i regionerne Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland fortsat vil skulle indgå i et samarbejde om hver sit børnehus, og at kommunerne i de nuværende Region Sjælland og Region Hovedstaden ligeledes fortsat skal indgå i samarbejde om hver sit børnehus.

Formålet med ændringen at sikre, at det nuværende samarbejde om Børnehus Hovedstaden og Børnehus Sjælland kan bibeholdes efter sammenlægningen af Region Hovedstaden og Region Sjælland til en samlet Region Østdanmark. Det vil betyde, at de eksisterende 5 børnehuse vil kunne opretholdes, selvom Region Hovedstaden og Region Sjælland samles til Region Østdanmark pr. 1. januar 2027.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 3.

Til nr. 5

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12 a, stk. 1, at tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, inden de ansætter personale og ledere, skal indhente straffeattester for disse personer, og at indhentelse af straffeattester også gælder ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Kravet i § 12 a, stk. 1, omfatter ikke leverandører, som ansætter personer til at levere enkeltydelser efter barnets lov til anbragte børn og unge i tilbud og plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2.

Det foreslås, at der efter barnets lov kapitel 19 indsættes et nyt *kapitel 19 a* med overskriften *»Indhentelse af straffeattester«.*

Det foreslås desuden, at der i kapitel 19 a indsættes et nyt *§ 156 a, stk. 1,* om at leverandører, der efter aftale med borgerens handlekommune, jf. § 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Forslaget vil indebære, at leverandører, herunder andre kommuner og private leverandører, som efter aftale med handlekommunen, jf. retssikkerhedslovens § 9 a, leverer enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til børn og unge, som er anbragt i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, skal indhente straffeattester for

personer, der er ansat af leverandøren til at levere sådanne ydelser.

Ved »enkeltydelser « forstås ydelser, som ikke er en del af den samlede indsats, som en borger modtager ved et ophold på et tilbud eller plejefamilie. Der vil kunne være tale om, at kommunen visiterer borgeren til den specifikke ydelse i et bestemt antal timer, og kommunen i henhold til lovgivningen har mulighed for at indgå aftale med leverandører i form af andre kommuner end borgerens handlekommune, og private leverandører, om levering af ydelsen. Enkeltydelser leveres som udgangspunkt til borgere i eget hjem, men kan også leveres til borgere, som opholder sig i en plejefamilie eller et tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, såfremt ydelsen ikke allerede indgår som en del af tilbuddet eller plejefamiliens indsats.

Ved »leverandører« i den foreslåede bestemmelse forstås andre kommuner, regioner eller private aktører, herunder private virksomheder som indgår aftale med borgerens handlekommune jf. retssikkerhedslovens § 9 a om levering af de enkeltydelser, som omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 156 a, stk. 1, vil medføre, at leverandøren ville skulle indhente straffeattester for personer, der af leverandøren ansættes til at levere enkeltydelser efter §§ 32 eller 90 vedrørende praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet og § 33 om social behandling til børn og unge med et stofmisbrug.

Kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede bestemmelse vil kun omfatte personer, der leverer enkeltydelser til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, hvis ydelsen leveres af en ekstern leverandør og ikke af tilbuddet eller plejefamilien som en del af tilbuddet eller plejefamiliens samlede indsats.

En offentlig leverandør, herunder en kommune, kan efter kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 7, indhente en offentlig straffeattest for personer, der søger om ansættelse eller er ansat til at yde en indsats i henhold til servicelovens §§ 83 eller 85, hvis den pågældende person samtykker hertil jf. kriminalregisterbekendtgørelsens § 23, stk. 5. Det følger af § 90, stk. 1, nr. 1, i barnets lov, at servicelovens § 83 om personlig og praktisk hjælp finder tilsvarende anvendelse for børn, unge og familier omfattet af barnets lov. Det er dermed også muligt for en offentlig leverandør, der leverer enkeltydelser efter § 90, stk. 1, nr. 1, i barnets lov at indhente en offentlig straffeattest for personer, der ansættes til at levere disse enkeltydelser. En privat ekstern leverandør af andre enkeltydelser kan efter de gældende regler indhente en privat straffeattest med ansøgers samtykke efter reglen om videregivelse i kriminalregisterbekendtgørelsens § 17.

Sker det alligevel, at vedkommende ansættes uden, at leverandøren har indhentet straffeattest, vil det ikke have direkte betydning for ansættelsesforholdet, da dette er et aftaleretligt spørgsmål mellem arbejdstager og arbejdsgiver. Det vil være op til den enkelte leverandør at beslutte, hvem vedkommende vil ansætte ud fra en konkret vurdering. I denne vurdering kan bl.a. indgå en afvejning af de strafbare forhold, som den pågældende ansøger har begået, set i forhold til de opgaver, som den pågældende ansøger vil skulle varetage under ansættelsen. Straffeattesten bidrager i den forbindelse til et oplyst beslutningsgrundlag.

Det foreslås herudover, at der indsættes et nyt *§ 156 a, stk. 2,* om, at handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i § 156 a, stk. 2 i barnets lov, vil medføre, at den handlekommune, som indgår aftale med leverandøren om, at der skal leveres enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til et barn eller ung, som er anbragt på et anbringelsessted omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, skal påse, at leverandøren lever op til kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede § 156 a, stk. 1.

Handlekommunen kan bl.a. i forbindelse med indgåelse af aftale med leverandøren gøre opmærksom på, at leverandøren har pligt til at indhente straffeattester på personer, som leverandøren ansætter til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn.

At handlekommunen skal påse, at leverandøren lever op til kravet om indhentelse af straffeattester i den foreslåede § 156 a, stk. 1, vil blandt andet kunne indebære, at handlekommunen kan fastsætte det som en betingelse for indgåelse af aftale med nye leverandører, at der indhentes straffeattester for personer, der ansættes til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til et barn eller ung, som er anbragt i tilbud eller plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Det kan også indebære, at handlekommunen i forbindelse med indgåelse af aftale med nye leverandører, udarbejder en tro og love-erklæring, hvori leverandøren bekræfter, at der indhentes straffeattester for personer, der ansættes til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til et barn eller ung, som er anbragt i tilbud eller plejefamilier omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Det er op til den enkelte kommune at beslutte, hvordan man konkret vil sikre, at kravet opfyldes.

Kommunen kan desuden også påse, om leverandøren lever op til kravet i den foreslåede § 156 a, stk. 1, i forbindelse med det personrettede tilsyn og opfølgning på afgørelsen, jf. § 156, stk. 1 og 2, i barnets lov. Dette kan ske ved, at kommunen i forbindelse med det personrettede tilsyn med borgeren foretager stikprøvekontrol af, om leverandøren har indhentet straffeattester for de ansatte. Såfremt kommunen konstaterer, at leverandøren ikke har indhentet straffeattester, vil dette kunne anses som en misligholdelse af aftalen. Hvis leverandøren har indhentet straffeattester på ansat personale, der er dømt for strafbare forhold, vil det konkret kunne indgå i kommunens vurdering af, om leverandøren

er i stand til at levere ydelser af tilstrækkelig kvalitet til borgeren.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 3, og § 10, stk. 8.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5. i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 210 i barnets lov, at den, der i strid med reglerne i barnets lov anbringer eller modtager et barn eller en ung i pleje eller fjerner et barn eller en ung fra familiepleje, straffes med bøde.

Det foreslås, at *§ 210* nyaffattes.

Med *stk. 1, nr. 1,* foreslås det, at med bøde straffes den, der forsætligt og i strid med reglerne i barnets lov anbringer eller modtager et barn eller en ung på et anbringelsessted, jf. § 43, stk. 1, i barnets lov.

Forslaget vil medføre, at fysiske personer herunder kommunale ledere og sagsbehandlere, ansatte herunder ansatte ledere på anbringelsessteder samt plejefamilier vil kunne straffes med bøde, hvis de f.eks. forsætligt anbringer eller modtager et barn eller en ung, i strid med reglerne i barnets lov om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet.

Forslaget vil således medføre, at ovennævnte personer vil kunne straffes med bøde, hvis et barn eller en ung anbringes på et anbringelsessted, som er omfattet men ikke godkendt af socialtilsynet, jf. lovforslagets § 3, nr. 1.

Med *stk. 1, nr. 2*, foreslås det, at med bøde straffes den, der forsætligt i strid med reglerne i barnets lov placerer eller modtager et barn eller en ung i privat familiepleje, jf. § 42, stk. 1 og 3, i barnets lov.

Forslaget vil medføre, at en forældremyndighedsindehaver eller en privat familiepleje vil kunne straffes med bøde, hvis et barn under 14 år forsætligt placeres i døgnophold i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder, uden at der er opnået tilladelse dertil fra kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune, jf. § 42, stk. 1 og 3, i barnets lov.

Med *stk. 1, nr. 3*, foreslås det, at med bøde straffes den, der forsætligt i strid med reglerne i barnets lov fjerner et barn eller en ung fra privat familiepleje, jf. § 42, stk. 4.

Forslaget vil medføre, at fysiske personer vil kunne straffes med bøde, hvis de fjerner et barn eller en ung fra en privat familiepleje, efter at børne- og ungeudvalget i barnets eller den unges handlekommune efter begæring af plejeforældrene eller barnet eller den unge har besluttet, at barnet eller den unge ikke må flyttes eller hjemtages fra en privat familiepleje.

Med *stk. 2.* foreslås det, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar, jf. stk. 1, efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Forslaget vil medføre, at juridiske personer, anbringelsessteder, kommuner m.v., efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, vil kunne straffes for forsætligt at anbringe eller modtage børn og unge i strid med reglerne i barnets lov, som beskrevet i det foreslåede § 210, stk. 1, nr. 1-3.

Forslagene vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, men vil præcisere bestemmelsens udstrækning og anvendelse.

Det foreslåede vil som hidtil betyde, at bestemmelserne også finder anvendelse i forhold til fysiske og juridiske personer, som ikke falder ind under definitionerne af »plejefamilie«, »plejeforældre«, »tilbud« og »ansatte« i den sammenhæng.

Det forudsættes, at bødeniveauet for førstegangstilfælde vil blive fastsat til 10.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det følger af § 1, stk. 1, jf. § 2, stk. 1 og 2, i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), jf. lovbekendtgørelse nr. 1078 af 11. august 2023 (herefter børnebortførelsesloven), at loven bl.a. vedrører fuldbyrdelse efter Europarådskonventionen af 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser af afgørelser om forældreansvar, anmodninger om tilbagegivelse efter Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser af børn, der er bortført til Danmark fra en anden konventionsstat, og retshjælp til indehaveren af forældremyndigheden over et barn, som ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes der.

Formålet med konventionerne er navnlig at sikre, at et bortført barn tilbagegives til den stat, barnet er blevet bortført fra, med henblik på, at afgørelsen om uenigheden mellem forældrene om forældreansvaret i forhold til barnet kan blive afgjort i den stat, hvor barnet boede på bortførelsestidspunktet. Det må således ikke være muligt for en forælder at bortføre et barn til en anden stat, hvor den pågældende forælder har bedre muligheder for at få forældreansvaret over barnet. Børnebortførelsesloven finder anvendelse ved tilbagegivelse både af et barn, der er bortført fra Danmark

til en anden konventionsstat, og af et barn, der er bortført til Danmark fra en anden konventionsstat.

Det følger af § 3, stk. 2, i børnebortførelsesloven, at socialministeren bestemmer, hvem der er centralmyndighed for konventionerne her i landet. Efter bestemmelsens stk. 1 skal centralmyndigheden

1) modtage og formidle henvendelser i henhold til konventionerne,

2) samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, som har tiltrådt konventionerne, og

3) udføre de opgaver, som ifølge konventionerne i øvrigt påhviler centralmyndigheden.

Det foreslås, at i *§ 3, stk. 1, nr. 3,* indsættes efter »øvrigt« », denne lov og § 27 i forældreansvarsloven«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de ved lovforslagets § 4, nr. 2-5, foreslåede ændringer af børnebortførelsesloven, hvorved socialministerens kompetence efter børnebortførelsesloven foreslås flyttet til centralmyndigheden, og den ved lovforslagets § 6, nr. 1, foreslåede tilsvarende kompetenceændring i forhold til § 27 i forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 1. juli 2026.

Til nr. 2

Det følger af § 3, stk. 1, i børnebortførelsesloven, at centralmyndigheden skal 1) modtage og formidle henvendelser i henhold til konventionerne, 2) samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, som har tiltrådt konventionerne, og 3) udføre de opgaver, som ifølge konventionerne i øvrigt påhviler centralmyndigheden. Efter bestemmelsens stk. 2 bestemmer socialministeren, hvem der er centralmyndighed her i landet.

Om børnebortførelsesloven og de tilknyttede konventioner (Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser og Europarådskonventionen af 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser) henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

Det er centralmyndigheden, der til rette myndighed i Danmark eller udlandet bl.a. videresender en anmodning om tilbagegivelse af et barn, der er bortført fra Danmark til en anden konventionsstat eller er bortført til Danmark fra en anden konventionsstat, herunder træffer afgørelse om afslag på at videresende en anmodning, hvis betingelserne herfor i loven eller de tilhørende konventioner ikke er opfyldt. Centralmyndigheden træffer også afgørelser om aktindsigt i de sager efter børnebortførelsesloven, som centralmyndigheden har behandlet.

Sager om tilbagegivelse af børn, der er bortført til Danmark, behandles af familieretten.

Efter lovens § 3, stk. 2, bestemmer socialministeren, hvem der er centralmyndighed her i landet.

Ved bekendtgørelse nr. 453 af 18. juni 1991 om ikrafttræden af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), som ændret ved bekendtgørelse nr. 748 af 21. juni 2013, blev det daværende Social- og Integrationsministerium (i dag Socialministeriet) udpeget som centralmyndighed for konventionerne. Ved bekendtgørelse nr. 230 af 28 januar 2026 om ændring af bekendtgørelse om ikrafttræden af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser) blev Ankestyrelsen pr. 1. februar 2026 udpeget som centralmyndighed.

Efter børnebortførelsesloven træffer socialministeren afgørelse om udpegning af advokater i børnebortførelsessager (§§ 18 a og 20 d), om, at en bortførelse af et barn til udlandet eller tilbageholdelse af et barn i udlandet er ulovlig (§ 20, stk. 1), og om retshjælp i børnebortførelsessager (§§ 20 a og 20 c). Disse bestemmelser er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 3-5.

Ved bekendtgørelse nr. 218 af 28 januar 2026 om delegation af social- og boligministerens beføjelser i sager om børnebortførelse m.v. blev disse opgaver pr. 1. februar 2026 delegeret til Ankestyrelsen, der er en underordnet myndighed i forhold til Socialministeriet. Herefter varetages alle administrative opgaver efter børnebortførelsesloven af Ankestyrelsen. Som følge af delegationen, udpegningen som centralmyndighed og over/underordnelsesforholdet kan Ankestyrelsens afgørelser efter børnebortførelsesloven med tilhørende konventioner, herunder afgørelser truffet som centralmyndighed, påklages til Socialministeriet. Dette gælder også afgørelser om aktindsigt. Det var ikke formålet med delegationen m.v. at etablere en sådan klageadgang.

De afgørelser, som Socialministeriet efter gældende ret træffer efter børnebortførelsesloven med tilhørende konventioner, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at der i *§ 3* som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter centralmyndighedens afgørelser efter denne lov, jf. de konventioner, der er nævnt i § 2, stk. 1 og 2, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Forslaget vil betyde, at de afgørelser efter børnebortførelsesloven og tilhørende konventioner, som centralmyndigheden træffer, ikke vil kunne påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende vil de afgørelser om aktindsigt, som centralmyndigheden træffer i sager, hvor centralmyndigheden skal træffe eller har truffet afgørelse efter børnebortførelsesloven og tilhørende konventioner, heller ikke kunne påklages til anden administrativ myndighed. Forslaget vil også gælde ved en eventuel placering af centralmyndighedsopgaven hos en anden myndighed, hvis afgørelser f.eks. som følge af et over/underordnelsesforhold ellers kan påklages til anden administrativ myndighed.

Da de afgørelser, som Socialministeriet efter gældende ret

træffer efter børnebortførelsesloven med tilhørende konventioner, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, vil forslaget ikke begrænse parternes klageadgang.

Til nr. 3-5

Efter § 18, stk. 2, i børnebortførelsesloven beskikker familieretten en advokat for den, der har indgivet en anmodning om tilbagegivelse af et barn, der er blevet bortført til Danmark fra en anden konventionsstat. Efter lovens § 18 a, stk. 1, udpeger socialministeren et antal advokater, som må anses som særligt egnede til beskikkelse i sager efter lovens § 18, stk. 2. Efter § 18 a, stk. 3, kan socialministeren tilbagekalde en udpegning efter stk. 1, hvis advokaten væsentligt har tilsidesat sine pligter som advokat i sager om børnebortførelse, eller der foreligger andre særlige grunde.

Er et barn, som bor her i landet, bortført til udlandet eller tilbageholdt der, følger det af § 20, stk. 1, i børnebortførelsesloven, at socialministeren eller den, der bemyndiges dertil, efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden kan træffe beslutning om, at handlingen er ulovlig.

Efter § 20 a, stk. 1, i børnebortførelsesloven kan socialministeren yde retshjælp til indehaveren af forældremyndigheden over et barn, som ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes dér, til dækning af omkostninger i forbindelse med handlinger af retlig karakter og konfliktmægling, der foretages med henblik på tilbagegivelse af barnet. Efter bestemmelsens stk. 3 kan socialministeren i særlige tilfælde yde retshjælp til dækning af omkostninger i forbindelse med handlinger af retlig karakter, der foretages med henblik på tilbagegivelse af et barn. Efter bestemmelsens stk. 5 skal ansøgning om retshjælp indgives til Socialministeriet, inden 6 måneder efter at indehaveren af forældremyndigheden har fået meddelelse om, at centralmyndigheden har afsluttet sagen. Socialministeriet kan i særlige tilfælde behandle en ansøgning, selv om ansøgningen er indgivet efter udløbet af denne frist. Tilsagn om retshjælp kan efter § 20 c tilbagekaldes, når de forudsætninger, under hvilke den er givet, viser sig ikke at være til stede eller at være bortfaldet.

Efter § 20 d, stk. 1, udpeger socialministeren efter ansøgning et antal advokater, som ministeren kan anbefale forældremyndighedsindehaveren at benytte i sager om børnebortførelse til udlandet. Efter bestemmelsens stk. 3 kan socialministeren tilbagekalde en udpegning, hvis betingelserne i § 18 a, stk. 3, er opfyldt.

Om børnebortførelsesloven og de tilknyttede konventioner (Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser og Europarådskonventionen af 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser) henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

Det foreslås, at i *§ 18 a, stk. 1* og *3, § 20 a, stk. 1* og *3,* og *§ 20 d, stk. 1* og *3,* ændres »Socialministeren« til »Centralmyndigheden«, at i *§ 20, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, der bemyndiges dertil,« til »centralmyndigheden«, og at i *§ 20 a, stk. 5, 1.* og *2. pkt.,* ændres »Socialministeriet« til »centralmyndigheden«.

Forslaget vil betyde, at delegationen pr. 1. februar 2026 til Ankestyrelsen af socialministerens afgørelseskompetence efter børnebortførelsesloven vil skulle ophæves, og at centralmyndigheden i stedet direkte i loven vil blive tillagt de omhandlede kompetencer. Disse afgørelseskompetencer vil sammen med de øvrige opgaver som centralmyndighed efter børnebortførelsesloven blive varetaget af Ankestyrelsen, der som nævnt ovenfor pr. 1. februar 2026 blev udpeget som centralmyndighed efter børnebortførelsesloven.

Til § 5

Til nr. 1

Efter § 1 i lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, jf. lovbekendtgørelse nr. 777 af 7. august 2019, gælder bestemmelserne i Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn her i landet.

Konventionen indeholder bestemmelser om fuldbyrdelse i en konventionsstat af afgørelser fra en anden konventionsstat om forældreansvar og om anbringelse af børn uden for hjemmet efter den sociale lovgivning. Herudover indeholder konventionen bestemmelser om udveksling af oplysninger mellem konventionsstaterne om udsatte børn og om behandlingen af sager efter konventionen.

Efter lovens § 2 udpeger socialministeren en centralmyndighed og kan fastsætte regler for dens virksomhed, herunder i samråd med vedkommende minister, om at overlade dele af dens opgaver til andre myndigheder.

Ved bekendtgørelse nr. 705 af 18. juni 2013 om centralmyndigheden for Haagerbørnebeskyttelseskonventionen blev det daværende Social- og Integrationsministerium (I dag Socialministeriet) udpeget som centralmyndighed. Ved bekendtgørelse nr. 220 af 28. januar 2026 om centralmyndigheden for Haagerbørnebeskyttelseskonventionen blev opgaven som centralmyndighed pr. 1. februar 2026 overført til Ankestyrelsen.

Efter bekendtgørelsen skal Ankestyrelsen som centralmyndighed

1) informere om konventionen,

2) modtage og videresende anmodninger m.v. efter konventionen,

3) samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, der har tiltrådt konventionen, og

4) udføre de opgaver, som ifølge konventionen i øvrigt påhviler centralmyndigheden.

Det er således centralmyndigheden, der til rette myndighed i Danmark eller udlandet bl.a. videresender en anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om forældreansvar eller om anbringelse af et barn uden for hjemmet, herunder træffer afgørelse om afslag på at videresende en anmodning, hvis betingelserne herfor i konventionen ikke er opfyldt. Centralmyndigheden træffer også afgørelser om aktindsigt i de sager efter konventionen, som centralmyndigheden har behandlet.

Sager om fuldbyrdelse i Danmark af afgørelse om forældreansvar behandles af familieretten.

Da Ankestyrelsen er en underordnet myndighed i forhold til Socialministeriet, kan de afgørelser, som Ankestyrelsen som centralmyndighed træffer efter de administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af loven, og efter konventionen, herunder om aktindsigt, påklages til Socialministeriet. Det var ikke formålet med udpegningen af Ankestyrelsen som centralmyndighed at etablere en sådan klageadgang.

Socialministeriets afgørelser som centralmyndighed, herunder om aktindsigt, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at der i *§ 2* som *2. pkt.* indsættes en bestemmelse, hvorefter centralmyndighedens afgørelser efter konventionen og forskrifter udstedt i medfør af 1. pkt. ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Forslaget vil betyde, at de afgørelser efter konventionen og forskrifter udstedt i medfør af lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, som centralmyndigheden træffer, ikke vil kunne påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende vil de afgørelser om aktindsigt, som centralmyndigheden træffer i sager, hvor centralmyndigheden skal træffe eller har truffet afgørelse efter konventionen og de omhandlede forskrifter, heller ikke kunne påklages til anden administrativ myndighed. Forslaget vil også gælde ved en eventuel placering af centralmyndighedsopgaven hos en anden myndighed, hvis afgørelser f.eks. som følge af et over/underordnelsesforhold ellers kan påklages til anden administrativ myndighed.

Da de afgørelser, som Socialministeriet efter gældende ret træffer efter de omhandlede administrative forskrifter med tilhørende konvention, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, vil forslaget ikke begrænse parternes klageadgang.

Til § 6

Til nr. 1

Har forældre fælles forældremyndighed, og er der risiko for, at den ene af dem vil bringe barnet ud af landet og derved foregribe en afgørelse om forældremyndigheden, kan socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, efter § 27, stk. 1, i forældreansvarsloven midlertidigt tillægge den anden af forældrene forældremyndigheden alene.

Virkningen af, at den anden forælder midlertidigt tillægges forældremyndigheden, er bl.a., at den midlertidige forældremyndighedsindehaver kan bestemme, at barnet ikke må forlade landet og dermed undgå, at barnet bortføres til udlandet. Bestemmelsen i § 27 i forældreansvarsloven hænger derfor sammen med reglerne i børnebortførelsesloven, der bl.a. har til formål at sikre, at et bortført barn tilbagegives til den stat, barnet er blevet bortført fra, med henblik på, at afgørelsen om uenigheden mellem forældrene om forældreansvaret i forhold til barnet kan blive afgjort til barnets bedste i den stat, hvor barnet boede på bortførelsestidspunktet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

I Socialministeriet blev opgaverne som centralmyndighed efter børnebortførelsesloven indtil den 1. februar 2026 varetaget af Koordinationsenheden for Børnebortførelser, der også behandlede sager efter § 27 i forældreansvarsloven. Pr. 1. februar 2026 blev Ankestyrelsen udpeget som centralmyndighed. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1. Samtidig blev socialministerens afgørelseskompetencen efter § 27 i forældreansvarsloven ved bekendtgørelse nr. 218 af 28. januar 2026 om delegation af social- og boligministerens beføjelser i sager om børnebortførelse m.v. delegeret til Ankestyrelsen.

Det foreslås, at i *§ 27, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil« til »centralmyndigheden, jf. § 3 i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser)«.

Forslaget vil betyde, at delegationen pr. 1. februar 2026 til Ankestyrelsen af socialministerens kompetence til at træffe afgørelser om midlertidig forældremyndighed efter § 27 i forældreansvarsloven vil skulle ophæves, og at centralmyndigheden i stedet direkte i loven vil være tillagt kompetencen til at træffe disse afgørelser. Denne afgørelseskompetence vil blive udøvet af Ankestyrelsen, der som nævnt ovenfor pr. 1. februar 2026 blev udpeget som centralmyndighed efter børnebortførelsesloven.

Til nr. 2

Har forældre fælles forældremyndighed, og er der risiko for, at den ene af dem vil bringe barnet ud af landet og derved foregribe en afgørelse om forældremyndigheden, kan socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, efter § 27, stk. 1, i forældreansvarsloven midlertidigt tillægge den anden af forældrene forældremyndigheden alene.

Om bestemmelsen og om delegation af socialministerens afgørelseskompetence efter § 27 i forældreansvarsloven til centralmyndigheden efter børnebortførelsesloven (dvs. Ankestyrelsen) henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 6, nr. 1.

Da Ankestyrelsen er en underordnet myndighed i forhold til Socialministeriet, kan Ankestyrelsens afgørelser efter § 27 i forældreansvarsloven, herunder om aktindsigt i disse afgørelsessager, som følge af delegationen påklages til So-

cialministeriet. Det var ikke formålet med delegationen at etablere en sådan klageadgang.

Socialministeriets afgørelser efter § 27 i forældreansvarsloven, herunder om aktindsigt, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at der i *§ 27, stk. 1,* som *2. pkt.* indsættes en bestemmelse, hvorefter centralmyndighedens afgørelser efter 1. pkt. ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Forslaget vil betyde, at de afgørelser om midlertidig forældremyndighed efter § 27 i forældreansvarsloven, som centralmyndigheden træffer, jf. den ved lovforslagets § 6, nr. 1, foreslåede ændring af afgørelseskompetencen efter bestemmelsen, ikke vil kunne påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende vil de afgørelser om aktindsigt, som centralmyndigheden træffer i sager, hvor centralmyndigheden skal træffe eller har truffet afgørelse efter § 27 i forældreansvarsloven, heller ikke kunne påklages til anden administrativ myndighed. Forslaget vil også gælde ved en eventuel placering af opgaven som centralmyndighed efter børnebortførelsesloven hos en anden myndighed, hvis afgørelser f.eks. som følge af et over/underordnelsesforhold ellers kan påklages til anden administrativ myndighed.

Da de afgørelser, som Socialministeriet efter gældende ret træffer efter § 27 i forældreansvarsloven, herunder om aktindsigt, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, vil forslaget ikke begrænse parternes klageadgang.

Til § 7

Til nr. 1

Det fremgår af friplejeboliglovens § 3, stk. 2, at retten til frit at vælge at indgå lejeaftale med en friplejeboligleverandør er uafhængig af, om friplejeboligen ligger i opholdskommunen eller i en anden kommune.

Af § 3, stk. 3, fremgår det, at retten dog er betinget af, at friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere alle de tilbud, som opholdskommunen har truffet afgørelse om at personen skal tilbydes.

Det foreslås, at der i *§ 3, stk. 2* og *3,* i stedet for henvisning til opholdskommunen henvises til handlekommunen, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Forslaget medfører ikke materielle ændringer, men skal ses i sammenhæng med, at begrebet »opholdskommune« som angivelse af, hvilken kommune der skal træffe afgørelse om hjælp og støtte efter de love, der er omfattede af retssikkerhedsloven, med lov nr. 754 af 13. juni 2023, blev ændret til »handlekommune«. Der henvises til Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 95 som fremsat, side 16.

Ved en fejl blev begrebet på dette tidspunkt ikke ændret i friplejeboliglovens § 3.

Da retssikkerhedsloven gælder, når kommunalbestyrelsen behandler og afgør sager efter friplejeboliglovens kapitel 2, jf. § 1, nr. 13, i bekendtgørelse nr. 861 af 19. juni 2025, vil det korrekte udtryk i friplejeboliglovens § 3, stk. 2 og 3, være »handlekommunen« med henvisning til retssikkerhedslovens § 9 og 9 b.

Til nr. 2

Det fremgår af, friplejeboliglovens § 3, stk. 1, at en person, som kommunalbestyrelsen har visiteret til en plejebolig eller en lignende boligform, har ret til frit at vælge at indgå lejeaftale med en friplejeboligleverandør.

Af § 3, stk. 3, fremgår det, at retten dog er betinget af, at friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere alle de tilbud, som opholdskommunen har truffet afgørelse om, at personen skal tilbydes.

Det foreslås, at der i *§ 3* indsættes et nyt *stk. 4* om, at for friplejeboligbebyggelser omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5, i lov om socialtilsyn, er retten desuden betinget af, at friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.

Forslaget vil medføre, at det vil blive en betingelse for, at en borger, som kommunalbestyrelsen har visiteret til en plejebolig eller en lignende boligform, vil kunne vælge at indgå lejeaftale med den pågældende friplejeleverandør, jf. friplejeboliglovens § 3, stk. 1, at socialtilsynet har godkendt fri-plejeboligbebyggelsen.

Forslaget vil svare til de tilsvarende regler for de øvrige plejefamilier og tilbud omfattet af socialtilsynet, jf. servicelovens § 4, stk. 3, § 12, stk. 2, i barnets lov og § 141, stk. 6, i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 275 af 12. marts 2025, hvoraf det fremgår, at socialtilsynets godkendelse er en betingelse for at kommunerne kan anvende henholdsvis tilbud efter serviceloven og anbringelsessteder efter barnets lov og tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af friplejeboliglovens § 4, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om betingelsen i § 3, stk. 3. Indebærer kommunalbestyrelsens afgørelse, at personen ikke kan vælge den ønskede friplejebolig, kan afgørelsen indbringes for Ankestyrelsen.

Det foreslås, at henvisningen i *§ 4* til § 3, stk. 3, udvides til også at omfatte henvisning til stk. 4.

Forslaget vil medføre, at kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe afgørelse efter friplejeboliglovens § 4 om betingelsen i § 3, stk. 3, også vil komme til at omfatte en

vurdering af, om den friplejeboligbebyggelse, som borgeren ønsker at indgå lejeaftale med, jf. friplejeboliglovens § 3, stk. 1, er godkendt af socialtilsynet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2 og 4-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af friplejeboliglovens § 5, stk. 1, at Sundhedsstyrelsen certificerer friplejeboligleverandører.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 7, stk. 2, at Sundhedsstyrelsen kan fastsætte vilkår for certifikationen, herunder krav til personalets faglige profil, krav om friplejeboligleverandørens økonomiske soliditet og krav om systematiserede kontrolsystemer.

Det foreslås, at i *§ 7, stk. 2,* indsættes efter »profil,« »krav om socialtilsynets godkendelse, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn«.

Forslaget vil medføre, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med certificeringen af en friplejeboligleverandør, som ønsker at etablere en friplejeboligbebyggelse, som vil være omfattet af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 5, som foreslået ved lovforslagets § 1, nr. 4, vil kunne fastsætte som vilkår, at friplejeboligbebyggelsen efterfølgende godkendes af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1. Socialtilsynets efterfølgende godkendelse af friplejeboligbebyggelsen bliver således en forudsætning for Sundhedsstyrelsens certifikation.

Hvis Sundhedsstyrelsen har fastsat som vilkår for certifikationen, at friplejeboligbebyggelsen efterfølgende godkendes af socialtilsynet, og socialtilsynet ikke kan godkende friplejeboligbebyggelsen, vil det medføre, at friplejeboligleverandørens certifikation tilbagekaldes, og at friplejeboligleverandøren dermed ikke kan drive friplejeboligvirksomhed. Det samme vil gælde, hvis socialtilsynet på et tidspunkt træffer afgørelse om ophør af en friplejeboligbebyggelses godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 10, som med lovforslagets § 1, nr. 6, bliver stk. 9.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32,, § 7, nr. 2, 3 og 5-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af friplejeboliglovens § 89, stk. 1, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med friplejeboliger beliggende i kommunen og i den forbindelse påser, at boligerne udlejes til og bebos af den berettigede personkreds, jf. friplejeboliglovens § 1.

Det foreslås, at der efter § 89 indsættes en ny *§ 89 a* om, at socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn, jf. § 7, stk. 1, i lov om socialtilsyn, med friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, og stk. 2, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.

Forslaget medfører, at det vil komme til at fremgå udtrykkeligt af friplejeboligloven, at det er socialtilsynet, der fører det driftsorienterede tilsyn med de friplejebebyggelser, som jf. lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås omfattet af socialtilsynet.

Forslaget vil supplere kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse efter friplejeboliglovens § 89. Kommunalbestyrelsen vil således fortsat skulle føre tilsyn med boligerne og med at boligerne udlejes til og bebos af den berettigede personkreds, jf. friplejeboliglovens § 1.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32,, § 7, nr. 2-4, og 6-8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af friplejeboliglovens § 93, stk. 1, at en certifikation kan tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis friplejeboligleverandøren

1) ikke opfylder betingelserne for certifikation, jf. kapitel 3,

2) groft eller gentagne gange undlader at efterkomme kravene i § 8, stk. 1, og § 9,

3) ikke efterkommer påbud, jf. § 5, stk. 4, § 89, stk. 2 og 3, § 90 og § 91, stk. 3,

4) har optrådt svigagtigt om forhold, der har været bestemmende for meddelelse af certifikationen, eller

5) har betydelig og forfalden gæld, der indebærer, at driftssikkerheden er i fare.

Af socialtilsynslovens § 5, stk. 10, som med lovforslagets § 1, nr. 6, bliver stk. 9, fremgår det, at socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse.

Af socialtilsynslovens § 5, stk. 11, som med lovforslagets § 1, stk. 6, bliver stk. 10, fremgår det, at en godkendelse bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov. Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.

Det foreslås, at der efter *§ 93, stk. 2,* indsættes et nyt stykke

om, at certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven kan tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen for friplejeboligleverandører, der driver friplejeboligbebyggelser godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn, hvis socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af den meddelte godkendelse, jf. § 5, stk. 8, i lov om socialtilsyn, eller godkendelsen bortfalder, jf. § 5, stk. 10.

Forslaget vil medføre, at Sundhedsstyrelsen kan tilbagekalde sin certifikation til at levere ydelser efter serviceloven af en friplejeboligleverandør, der driver en friplejeboligbebyggelse, hvis socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af friplejeboligbebyggelsens godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 10, som med lovforslagets § 1, nr. 6, bliver stk. 9, eller godkendelsen bortfalder, jf. § 5, stk. 11, som med lovforslagets § 1, stk. 6, bliver stk. 10.

Forslagets skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, §7, nr. 2-5, 7 og 8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af friplejeboliglovens § 93, stk. 5, at kreditinstituttet kan opsige lånet i forbindelse med tilbagekaldelse af støttetilsagn efter stk. 3.

Det foreslås, at i *93, stk. 5,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 7, nr. 6, hvor der foreslås indsat et nyt stk. 3 i § 93, og stk. 3 bliver stk. 4.

Forslaget er en konsekvensændring.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-5 og 8, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af friplejeboliglovens § 93, stk. 1, at en certifikation kan tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis friplejeboligleverandøren

1) ikke opfylder betingelserne for certifikation, jf. kapitel 3,

2) groft eller gentagne gange undlader at efterkomme kravene i § 8, stk. 1, og § 9,

3) ikke efterkommer påbud, jf. § 5, stk. 4, § 89, stk. 2 og 3, § 90 og § 91, stk. 3,

4) har optrådt svigagtigt om forhold, der har været bestemmende for meddelelse af certifikationen, eller

5) har betydelig og forfalden gæld, der indebærer, at driftssikkerheden er i fare.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 94, at en certifikation bortfalder, hvis der afsiges konkursdekret vedrørende friplejeboligleverandøren.

Af friplejeboliglovens § 95, fremgår det, at ejes friplejeboligerne af en fysisk eller juridisk person, hvor en enkeltperson er eneejer eller har bestemmende indflydelse, bortfalder certifikationen samtidig med, at den pågældende kommer under værgemål efter værgemålsloven eller dør.

Det fremgår af friplejeboliglovens § 96, at Sundhedsstyrelsen træffer afgørelse om tilbagekaldelse og bortfald af certifikation efter §§ 93-95.

Det foreslås, at der efter § 96 indsættes en ny *§ 96 a* om, at Sundhedsstyrelsen orienterer socialtilsynet, hvis certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven tilbagekaldes eller bortfalder, jf. §§ 93-95, for en friplejeboligleverandør, og friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.

Forslaget vil medføre, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med afgørelse om tilbagekaldelse eller bortfald af certifikationen af en friplejeleverandør, som driver en friplejeboligbebyggelse omfattet af socialtilsynets § 4, stk. 1, nr. 5, som foreslået med lovforslagets § 1, nr. 4, skal orientere socialtilsynet, som vil skulle fjerne friplejeboligbebyggelsen fra Tilbudsportalen, da bortfald eller tilbagekaldelse af Sundhedsstyrelsens certifikation af friplejeboligleverandøren medfører, at socialtilsynets godkendelse af friplejeboligbebyggelsen bortfalder, den foreslåede nye § 5, stk. 11, jf. lovforslagets 1, nr. 9.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 5, hvoraf det fremgår, at det foreslås at blive en betingelse for socialtilsynets godkendelse af friplejeboligbebyggelser, at friplejeboligleverandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven.

Forslagets skal desuden ses i sammenhæng med, at socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 10, stk. 3, har pligt til uden unødigt ophold at videregive oplysninger til anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt, hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed som f.eks. Sundhedsstyrelsen.

Bestemmelsen vil blive suppleret af en udtrykkelig bestemmelse i socialtilsynsbekendtgørelsen om, at socialtilsynet skal orientere Sundhedsstyrelsen, når der træffes afgørelse om ophør af en godkende for en friplejeboligbebyggelse omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, eller når en friplejeboligbebyggelses godkendelse bortfalder, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 11, som med

lovforslagets § 1, nr. 6, bliver stk. 10, eller den foreslåede nye § 5, stk. 11, jf. lovforslagets 1, nr. 9.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4, 5, 9, 15, 16, 25 og 32, § 7, nr. 2-7, og § 10, stk. 1.

Der henvises til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Til nr. 1

Det fremgår af straffelovens § 81, nr. 8, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningen er begået i udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *§ 81, nr. 8,* at ændre »i udførelsen« til »under udførelsen«.

Der er tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at præcisere samt angive nærmere retningslinjer for, hvornår bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i relation til et strafbart forhold begået i tilknytning til offentlige eller private sociale tilbud, og herved hvornår et forhold i denne sammenhæng i almindelighed vil skulle indgå som skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen vil medføre, at det vil blive præciseret, at kriminalitet, herunder berigelseskriminalitet, som bliver begået f.eks. som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud, i almindelighed ved straffens fastsættelse skal indgå som skærpende omstændighed, såfremt det pågældende strafbare forhold har en sådan tilknytning til udførelsen af tjenesten eller hvervet, at det kan karakteriseres som misbrug. Bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i forhold til f.eks. ejerkredsen, bestyrelsesmedlemmer og ansatte på det sociale tilbud. Bestemmelsen vil bl.a. kunne finde anvendelse på sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-4, samt friplejeboliger, som i medfør af lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås tilføjet som § 4, stk. 1, nr. 5, i socialtilsynsloven. Dette kan også omfatte tilbud som f.eks. forsorgshjem og herberger, krisecentre, anbringelsessteder for børn og unge samt botilbud til voksne.

Det vil med den foreslåede ændring være forudsat, at bl.a. formueforbrydelser, herunder de forbrydelser der fremgår af straffelovens 28. kapitel, som bliver begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud, vil kunne være omfattet af straffelovens § 81, nr. 8, i det omfang forbrydelsen har en sådan tilknytning til driften af eller ansættelsen på det sociale tilbud, at det kan karakteriseres som misbrug. Bestemmelsen vil bl.a. kunne være relevant, hvis forbrydelsen angår misbrug af offentlige midler.

Den foreslåede ændring vil bl.a. kunne omfatte situationer, hvor der i forbindelse med driften af det sociale tilbud er blevet begået hvidvask omfattet af straffelovens § 290 a. Den foreslåede ændring vil herudover f.eks. kunne finde anvendelse i situationer, hvor gerningspersonen er blevet fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 114 b (terrorfinansiering), § 279 (bedrageri) eller § 289 (skattesvig m.v. af særligt grov karakter) i tilknytning til driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud.

Det bemærkes, at straffelovens § 81, nr. 8, fortsat ikke vil være begrænset til bestemte forbrydelsestyper. Dette vil bl.a. indebære, at bestemmelsen efter omstændighederne bl.a. også vil være anvendelig i tilfælde af personfarlig kriminalitet, narkotikakriminalitet eller banderelateret kriminalitet. Det kan f.eks. omfatte personfarlige forbrydelser efter straffelovens 25. kapitel (forbrydelser mod liv og legeme) samt overtrædelser af straffelovens § 191 (kvalificerede overtrædelser af lov om euforiserende stoffer), såfremt betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Det forudsættes, at særskilte strafforhøjelsesregler, herunder straffelovens § 81 a (bandeparagraffen), vil finde anvendelse ved siden af den foreslåede præcisering af straffelovens § 81, nr. 8. Dette indebærer, at hvis der er tale om kriminalitet, som er omfattet af f.eks. straffelovens § 81 a, og som er begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud, vil der efter omstændighederne både skulle ske en skærpelse af straffen som forudsat i § 81 a og efter det foreslåede § 81, nr. 8.

Det vil herved være forudsat, at bestemmelsen bl.a. i disse situationer vil finde anvendelse, såfremt det strafbare forhold har en sådan tilknytning til udførelsen af tjenesten eller hvervet (dvs. det sociale tilbud), at det kan karakteriseres som misbrug. Der kan i den forbindelse henvises til bemærkningerne til det gældende § 81, nr. 8, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3322.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Der henvises til pkt. 3.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2027. Forslaget vil betyde, at lovforslaget vil træde i kraft den 1. januar 2027.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i stk. 1 vil indebære, at de ved lovforslagets §§ 4-6 foreslåede ændringer af børnebortførelsesloven, lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og forældreansvarsloven også vil finde anvendelse for sager, som Ankestyrelsen, herunder som central myndighed, har under behandling ved lovens ikraft-

træden, og som afgøres efter det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt. Om klage over de afgørelser, som Ankestyrelsen, herunder som centralmyndighed, har truffet før lovens ikrafttræden, henvises til lovforslagets § 10, stk. 11, og bemærkningerne hertil.

Til § 10

Det foreslås i *stk. 1*, at friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, som ved lovens ikrafttræden er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven, jf. § 5 i lov om friplejeboliger, skal være godkendt efter reglerne i lov om socialtilsyn senest den 1. januar 2029, for fortsat at kunne vælges af borgere, jf. § 3 i lov om friplejeboliger. Godkendelse sker efter ansøgning fra friplejeboligleverandøren.

Forslaget vil betyde, at friplejeboligbebyggelser, som med lovforslagets § 1, nr. 4, vil blive omfattet af socialtilsynet, og som opfylder betingelsen om at være certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2027, vil have 2 år til at indrette sig på betingelserne for godkendelse fra socialtilsynet og opnå socialtilsynets godkendelse. Samtidig vil socialtilsynet som konsekvens heraf have op til 2 år til at godkende friplejeboligbebyggelser, som var certificeret den 1. januar 2027. Det er den enkelte friplejeboligleverandørs ansvar at ansøge socialtilsynet om godkendelse i tide til at blive godkendt inden for fristen. Borgere kan i perioden fra den 1. januar 2027 til den 1. januar 2029 fortsat vælge de nævnte friplejeboligbebyggelser, selv om de endnu ikke har opnået godkendelse fra socialtilsynet. Friplejeboligbebyggelser, som certificeres af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter serviceloven efter den 1. januar 2029 vil skulle godkendes af socialtilsynet, som forudsætning for, at de kan vælges af borgerne, jf. § 3 i lov om friplejeboliger.

I *stk. 2* foreslås det, at reglerne om anvendelse af tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og processen herfor, jf. § 5, stk. 6, og § 5 b, stk. 5, i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. januar 2026, § 4, stk. 4, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 1. juli 2026, og § 12, stk. 3, i barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 1. juli 2026, fortsat finder anvendelse til og med den 31. december 2027.

Forslaget vil betyde, at det fortsat vil være muligt at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, jf. servicelovens § 4, stk. 4, og tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov frem til og med den 31. december 2027. Baggrunden herfor er, at den nye bestemmelse i socialtilsynslovens § 5 c, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, om forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger vil træde i kraft den 1. januar 2027, og først fra dette tidspunkt vil socialtilsynet kunne begynde at godkende sådanne tilbud, der vil skulle erstatte tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet. Kommunerne vil allerede fra det tidspunkt, hvor de første tilbud og plejefamilier er blevet forhåndsgodkendt af socialtilsynet til at varetage akutforanstaltninger, kunne begynde at bruge disse, hvorved behovet for at anvende tilbud og plejefamilier, der ikke er godkendt af socialtilsynet, i perioden frem til 31. december 2027 vil være faldende.

I *stk. 3* foreslås, at ændring af reglerne om betingelse for godkendelse af sociale tilbud og om sociale tilbuds videregivelse af straffeattester til socialtilsynet, jf. § 12 a, stk. 4 og 5, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 24, ikke finder anvendelse for tilbud og plejefamilier, hvis ansat personale, ledere, vikarer eller bestyrelsesmedlemmer i tilbuddet eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, dømmes for et strafbart forhold begået før lovens ikrafttræden, uanset om dommen afsiges før eller efter lovens ikrafttræden. For sådanne tilbud og plejefamilier finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Forslaget vil indebære, at den nye betingelse for godkendelse, som foreslås indsat i socialtilsynslovens § 12 a, stk. 4, ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor de pågældende personer i tilbuddet eller plejefamilien, har begået et strafbart forhold før lovens ikrafttræden, uanset om de idømmes straf for forholdet før eller efter lovens ikrafttræden. Det er således kun strafbare forhold begået af sådanne personer efter lovens ikrafttræden, der kan medføre, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan godkendes eller opretholde sin godkendelse. Baggrunden herfor er at sikre, at bestemmelsen ikke får tilbagevirkende kraft.

Forslaget vil endvidere indebære, at muligheden for at tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, uden samtykke kan videregive straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a på ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen, til socialtilsynet, som foreslås indsat i § 12 a, stk. 5, ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor de pågældende personer, har begået et strafbart forhold før lovens ikrafttræden, uanset om de idømmes straf for forholdet før eller efter lovens ikrafttræden. Et tilbud skal i denne situation sikre sig, at den person som straffeattesten vedrører har givet sit samtykke, før straffeattesten videregives til socialtilsynet. Det er således kun strafbare forhold begået af personer efter lovens ikrafttræden, der kan medføre, at tilbuddet kan videregive straffeattesten til socialtilsynet uden samtykke fra de pågældende personer.

I *stk. 4* foreslås, at skærpelse af kravene til private tilbuds bestyrelser, jf. § 14, stk. 2 og 3, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 26 og 27, ikke finder anvendelse for medlemmer af bestyrelsen for private tilbud, som er udpeget før lovens ikrafttræden. For sådanne medlemmer af bestyrelsen finder de hidtil gældende regler anvendelse. Fra den 1. juli 2028 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 26 og 27.

Forslaget vil indebære, at ved nyudpegning af et bestyrelsesmedlem for et tilbud efter lovens ikrafttræden skal alle betingelser i socialtilsynslovens § 14 være opfyldt, hvori-

mod en person, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede er medlem af bestyrelsen for et tilbud, kan fortsætte med sit hverv, indtil den pågældendes periode udløber eller senest indtil den 1. januar 2029, uanset at betingelserne i socialtilsynslovens § 14 ikke er opfyldt. Baggrunden herfor er at sikre, at tilbud har tilstrækkeligt med tid til at sikre, at bestyrelser opfylder de nye betingelser i socialtilsynslovens § 14 samtidig med, at bestyrelserne i overgangsperioden er kompetente og beslutningsdygtige.

I *stk. 5* foreslås, at skærpelse af reglerne om karantæne, jf. § 14 a i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 30, ikke finder anvendelse for fysiske personer, der ved lovens ikrafttræden har afhændet deres ejerandele og stemmerettigheder eller er fratrådt deres stilling som leder eller bestyrelsesmedlem i tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn. For disse personer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Forslaget vil indebære, at fysiske personer, der har været ejer af, bestyrelsesmedlem for eller ansat som leder i et tilbud i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør, ikke vil kunne blive pålagt karantæne, hvis de før lovens ikrafttræden har afhændet deres ejerandele eller stemmerettigheder, er fratrådt deres stilling som leder eller er fratrådt deres hverv som bestyrelsesmedlem. Baggrunden herfor er at sikre, at skærpelsen af karantænereglen ikke får tilbagevirkende kraft.

I *stk. 6* foreslås, at reglerne om rettighedsfrakendelse, jf. § 14 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, ikke finder anvendelse for personer, som dømmes for et strafbart forhold begået før lovens ikrafttræden, uanset om dommen afsiges før eller efter lovens ikrafttræden.

Forslaget vil indebære, at særreglen om rettighedsfrakendelse, som foreslås indsat i socialtilsynsloven, ikke vil finde anvendelse i de situationer, hvor det strafbare forhold er begået før lovens ikrafttræden, uanset om der idømmes straf for forholdet før eller efter lovens ikrafttræden. Det er således kun strafbare forhold begået efter lovens ikrafttræden, der kan medføre rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse i § 14 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 31. Dette udelukker imidlertid ikke, at der vil kunne ske rettighedsfrakendelse efter straffelovens § 79 for strafbare forhold begået før lovens ikrafttræden, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

I *stk. 7* foreslås, at kravet om indhentelse af straffeattester jf. § 142 a i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, ikke finder anvendelse for personer, der før lovens ikrafttræden er ansat af leverandøren til at levere enkeltydelser efter §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 i lov om social service til borgere i sociale tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn.

Forslaget vil for det første betyde, at den foreslåede bestemmelse i servicelovens § 142 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, kun finder anvendelse for leverandører, der efter lovens ikrafttræden ansætter personer til at levere enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, herunder friplejeboliger, jf. lovforslagets § 1, nr. 4. Baggrunden herfor er at sikre, at bestemmelsen ikke får tilbagevirkende kraft.

Forslaget vil for det andet betyde, at handlekommunens pligt til at påse, at leverandøren har indhentet straffeattester, jf. det foreslåede § 142 a, stk. 2, i serviceloven, alene vil omfatte indhentelse af straffeattester for personer, der efter lovens ikrafttræden ansættes af leverandøren til at levere enkeltydelser efter servicelovens §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, herunder friplejeboliger, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

I *stk. 8* foreslås, at kravet om indhentelse af straffeattester, jf. § 156 a i barnets lov, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 5, ikke finder anvendelse for personer, der før lovens ikrafttræden er ansat af leverandøren til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 i barnets lov til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn.

Forslaget vil for det første betyde, at den foreslåede bestemmelse i barnets lov § 156 a, stk. 1 jf. lovforslagets § 3, nr. 5, kun vil finde anvendelse for leverandører, der efter lovens ikrafttræden ansætter personer til at levere enkeltydelser efter §§ 32, 33 og 90 i barnets lov til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Baggrunden herfor er at sikre, at bestemmelsen ikke får tilbagevirkende kraft.

Forslaget vil for det andet betyde, at handlekommunens pligt til at påse, at leverandøren har indhentet straffeattester, jf. det foreslåede § 156 a, stk. 2, i barnets lov, alene vil omfatte indhentelse af straffeattester for personer, der efter lovens ikrafttræden, ansættes af leverandøren til at levere enkeltydelser efter barnets lov §§ 32, 33 og 90 til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn.

I *stk. 9* foreslås, at reglerne om begrænsning af klageadgang, jf. § 3, stk. 3, i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), § 2, 2. pkt., i lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og § 27, stk. 1, 2. pkt., i forældreansvarsloven, som affattet henholdsvis ved denne lovs § 4, nr. 2, § og § 6, nr. 2, ikke finder anvendelse for afgørelser, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Efter de omhandlede bestemmelser vil de afgørelser, som centralmyndigheden efter lovens ikrafttræden træffer efter børnebortførelsesloven og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen med tilhørende konventioner m.v. samt efter § 27 i forældreansvarsloven, ikke kunne påklages administrativt, herunder ikke til Socialministeriet. Der henvises til bemærkningerne til de tre bestemmelser.

Det foreslåede stk. 9 vil betyde, at de afgørelser, som Ankestyrelsen, herunder som centralmyndighed, har truffet efter førnævnte regelsæt i perioden fra den 1. februar 2026, hvor afgørelseskompetencen efter disse regelsæt blev overført til Ankestyrelsen, og indtil lovens ikrafttræden, ikke være omfattet af de foreslåede bestemmelser om begrænsning af klageadgang. Derimod vil de hidtidige klageregler finde anvendelse. Disse afgørelser vil således efter lovens ikrafttræden fortsat kunne påklages til Socialministeriet.

Til § 11

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at §§ 4-6 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Forslaget vil betyde, at de ændringer af børnebortførelsesloven, lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og forældreansvarsloven, der følger af lovforslagets §§ 4-6, ikke vil gælde for Grønland, men at ændringerne ved kongelig anordning helt eller delvist vil kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Det fremgår af de tre love, at de helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland. Lovene er sat i kraft for Grønland ved kongelige anordninger, men lovene vil ikke kunne sættes i kraft for Færøerne, da Færøerne efterfølgende har overtaget sagsområdet person-, familie- og arveret.

Lovforslagets øvrige bestemmelser vil hverken gælde for Færøerne eller Grønland, fordi de love, der foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og ikke indeholder en hjemmel til at sætte lovene i kraft for Færøerne eller Grønland. Af ordensmæssige hensyn foreslås det, at der medtages en bestemmelse om, at alle dele af lovforslaget ikke vil gælde for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. januar 2026, som ændret ved § 3 i lov nr. 1703 af 30. december 2024 og § 19 i lov nr. 729 af 1. september 2026, foretages følgende ændringer:
§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service, barnets lov og kapitel 40 i sundhedsloven. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.	**1.** I *§ 1, 1. pkt.,* indsættes efter »barnets lov«: », lov om friplejeboliger«.
§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, stk. 3, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, stk.1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis 1) --- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og 3) --- *Stk. 2.* Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse *Stk. 3.* Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.	**2.** I *§ 2 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 1, nr. 2,* og *stk. 2* og *3, § 5, stk. 2, § 7, stk. 6, 1. pkt., § 11 a, stk. 1, § 12, stk. 3* og *5, § 12 a, stk. 1, 1. pkt.,* og *stk. 2, 1. pkt.,* og *§ 18, stk. 1, 1. pkt.,* ændres »nr. 2-4« til: »nr. 2- 5«
§ 3. Socialtilsynet kan tilbyde 1) --- 2) udførelse af opgaver efter delegation fra det ansvarlige regionsråd, jf. § 5, stk. 8, i lov om social service og § 158, stk. 1, i barnets lov, eller fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service og § 157, stk. 1, i barnets lov. *Stk. 2-3.* ---	**3.** I *§ 3, stk. 1, nr. 2,* ændres »§ 148 a, stk. 4« til: »§ 148 a, stk. 3«.
§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud: 1-4) --- *Stk. 2-4.* ---	**4.** I § 4, stk. 1, indsættes som *nr. 5:* »5) Friplejeboligbebyggelser, jf. lov om friplejeboliger, som ikke er registreret i plejeoversigten, jf. § 27, stk. 2 og 3, i ældreloven.«
§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning og dialog med ansøger afgørelse om godkendelse som generelt egnet af	**5.** I § 5, stk. 1, indsættes som *2. pkt.:* »For friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, er det desuden en forudsætning for godkendelse, at friplejeboligle-

tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 11 a-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,

2) antal pladser,

3) målgruppe,

4) tilbudstype og

5) tilbuddets ydelser.

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social service og § 12, stk. 3, i barnets lov, kan anvendes i yderligere 3 uger. Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Stk. 7. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.

Stk. 8. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Stk. 9-10. ---

Stk. 11. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 43, stk. 1, nr. 1-3, i barnets lov. Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.

Stk. 12. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om socialtilsynets verandøren er certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter lov om social service efter reglerne i kapitel 3 i lov om friplejeboliger.«

6. *§ 5, stk. 6,* ophæves.

Stk. 7-11 bliver herefter stk. 6-10

7. I *§ 5, stk. 7,* der bliver stk. 6, ændres »stk. 1, 8 og 9« til »stk. 1, 7 og 8«.

8. *§ 5, stk. 8, 1. pkt.,* der bliver stk. 7, 1. pkt., ændres »og 7« til: »og 6«, og i 2. pkt. ændres »stk. 9« til: »stk. 8«.

9. Efter *§ 5, stk. 11,* der bliver stk. 10, indsættes som nyt stykke*:*

»Stk. 11. For friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, bortfalder godkendelsen, hvis Sundhedsstyrelsens certifikation til at levere ydelser efter lov om social service er tilbagekaldt eller bortfaldet, jf. §§ 93-95 i lov om friplejeboliger.«

10. I *§ 5, stk. 12,* udgår »og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6«.

forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 6.

§ 5 b. Kommunalbestyrelsen kan under helt særlige omstændigheder anmode socialtilsynet om at undergive en ansøgning om godkendelse som plejefamilie, jf. § 5, stk. 1, og § 5 a, en særlig hurtig behandling, jf. stk. 3, hvis følgende betingelser er opfyldt:
1) Barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet ved en afgørelse truffet efter § 143, stk. 1, i barnets lov i en plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov, der ikke er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, og § 5 a.
2-4) ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i sin anmodning til socialtilsynet, jf. stk. 1, redegøre for, hvordan den finder at betingelserne i stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt, og begrunde, hvordan plejefamilien vurderes at kunne imødekomme barnets eller den unges behov for hjælp og støtte.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens anmodning efter stk. 1 skal sendes til det kompetente socialtilsyn, jf. § 2, samtidig med orienteringen af socialtilsynet om anvendelsen af den ikke-godkendte plejefamilie, jf. § 12, stk. 3, i barnets lov.

11. *§ 5 b, stk. 1, nr. 1,* ophæves.

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 1-3.

12. I *§ 5 b, stk. 2*, ændres »nr. 1-4« til: »nr. 1-3«.

13. I *§ 5 b, stk. 5,* udgår », samtidig med orienteringen af socialtilsynet om anvendelse af den ikke godkendte plejefamilie, jf. § 12, stk. 2, i barnets lov«.

14. Efter § 5 b indsættes før overskriften før § 6:

»Forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger

§ 5 c. Socialtilsynet kan efter ansøgning fra tilbud og plejefamilier omfattet af § 4, stk. 1, som er godkendt eller som søger om godkendelse, jf. § 5, stk. 1, træffe afgørelse om, at tilbuddet eller plejefamilien forhåndsgodkendes til at varetage akutforanstaltninger, jf. § 4 a i lov om social service og § 12 a i barnets lov, uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, jf. § 5, stk. 2 og 3. Forhåndsgodkendelse, jf. 1. pkt., forudsætter, at socialtilsynet henset til tilbuddets eller plejefamiliens generelle kvalitet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien vil kunne varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde. Socialtilsynet kan fastsætte betingelser for godkendelsen, herunder at den kun gælder for et nærmere fastsat antal borgere ad gangen, for en nærmere fastsat periode eller så længe visse kompetencer er til stede i tilbuddet.

Stk. 2. Når der iværksættes akutforanstaltninger inden for rammerne af forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, bliver akutforanstaltningerne omfattet af socialtilsynets tilsyn med det godkendte tilbud eller den godkendte plejefamilie, jf. § 7, stk. 1.

Stk. 3. Hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke kan varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, jf. stk. 1, 2. pkt., eller konstaterer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke har overholdt betingelserne fastsat i medfør af stk. 1, 3. pkt., kan socialtilsynet træffe afgørelse om, at forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1, ophører.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om forhåndsgodkendelsen, jf. stk. 1-3, herunder om socialtilsy-

nets og tilbuddets eller plejefamiliens forpligtelser i forbindelse med forhåndsgodkendelsen, om ophør af forhåndsgodkendelsen og om tilsynet med iværksatte akutforanstaltninger.«

§ 7. ---
Stk. 2. ---
Stk. 3. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder
1-2) ---
3) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, fra handlekommunerne for de enkelte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,

5-6) ---

Stk. 4-5. ---
Stk. 6. Socialtilsynet skal som minimum aflægge tilsynsbesøg i tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, hvert tredje år. Socialtilsynet skal som minimum aflægge tilsynsbesøg i plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, hvert andet år.
Stk. 7-8. ---

§ 10. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, skal socialtilsynet underrette handlekommunerne for de enkelte borgere, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

§ 11 a. Ved vurderingen af, om et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 5, skal socialtilsynet tage stilling til følgende forhold:
1-4) ---
Stk. 3-5. ---

§ 12. ---
Stk. 2 ---
1) ---
2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om handlekommunerne for borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
3-4) ---
5) af egen drift og uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet, og
6) ---
Stk. 3. Tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

15. I *§ 7, stk. 3, nr. 3, § 10, stk. 1,* og *§ 12, stk. 2, nr. 2,* indsættes efter »nr. 1-3«: »og 5«.

16. I *§ 7, stk. 3,* indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:
»5) indhente oplysninger fra Sundhedsstyrelsen om friplejeboligbebyggelser omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5,«.
Nr. 5 og 6 bliver herefter nr. 6 og 7.

17. I *§ 12, stk. 2, nr. 5,* ændres »og om, « til: », som har betydning for socialtilsynets risikovurdering, herunder om«

1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds og koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold og
2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

18. *I § 12, stk. 3, nr. 1*, ændres »forhold og« til »forhold,«.

19. *I § 12, stk. 3, nr. 2,* ændres »forhold.« til »forhold,«.

20. I *§ 12, stk. 3,* indsættes som *nr. 3-5:*
»3) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om fratrædelse af en leder med ansvar for den daglige drift,
4) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale, som er i familie med eller i øvrigt er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og
5) af egen drift og uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ansættelse af personale i et tilbud, som også er ansat i en eller flere andre virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion.«

Stk. 4. ---

Stk. 5. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed, som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab

Indhentelse af straffeattester

21. *Overskriften* til § 12 a affattes således:

»Indhentelse af straffeattester m.v.«

§ 12 a. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, skal, inden de ansætter personale og ledere, indhente straffeattest for disse personer. Indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. gælder også ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Stk. 2. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet efter § 5, skal, inden de ansætter personale og ledere, indhente straffeattest for disse personer. Indhentelse af straffeattest efter 1. pkt. gælder også ved ansættelse af vikarer, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Stk. 3. ---

22. I *§ 12 a, stk. 1, 1. pkt*., indsættes efter »ledere«: »eller udpeger medlemmer af bestyrelsen«.

23. I *§ 12 a, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »ledere af tilbuddet«: »samt allerede udpegede medlemmer af bestyrelsen«.

24. I *§ 12 a* indsættes som *stk. 4* og *5*:

»*Stk. 4*. Det er en betingelse for, at tilbud og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, kan godkendes eller opretholde deres godkendelse, jf. § 5, stk. 1, at ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen i et tilbud eller personer, der varetager opgaven som plejefamilie, ikke ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens §§ 81 a, 81 b, 98 eller 99, § 100, stk. 1, §§ 101-102 eller 104-108, § 109, stk. 1, § 110, stk. 1, §§ 110 a eller 110 b, § 110 c, stk. 1, § 110 c, stk. 3-5, §§ 110

d, 111-113, 114-114 j eller kapitel 13 a, §§ 122, 125 a, 128, 132 a, 144, 180 eller 181, § 183, stk. 1-2, §§ 183 a eller 191, § 191 b, stk. 1, §§ 192 a, 210 eller 213, § 215, jf. § 261, §§ 216-220, eller 222-243, § 244, stk. 2, §§ 245-246, 249-254, 260, 262 a, 262 b eller 266, § 276, jf. § 286, stk. 1, § 276 a, jf. § 286, stk. 1, § 278, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 279, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 280, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, § 281, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, § 282, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 1, § 283, jf. § 285, stk. 1, eller § 286, stk. 2, §§ 288 eller 289, § 290, stk. 2, §§ 290 a, 299, 300 a, 300 b, 301 eller 302.

Stk. 5. Tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan som led i oplysningspligten efter § 12 videregive straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter § 12 a, stk. 1, på ansat personale, ledere, vikarer og medlemmer af bestyrelsen, til socialtilsynet uden samtykke fra disse personer. Socialtilsynet kan, til brug for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1, af tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, og tilsynet, jf. § 7, med allerede godkendte tilbud, anmode tilbuddet om at få udleveret straffeattester, som tilbuddet har indhentet efter stk. 1 på ansat personale, ledere, vikarer eller medlemmer af bestyrelsen uden samtykke fra disse personer.«

25. I *§ 12 b* indsættes som *2. pkt.:*

»Dette gælder dog ikke for friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5.«

§ 12 b. Det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

§ 14. ---

Stk. 2. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

26. I § 14, stk. 2, indsættes efter »tilbuddets leder«: »og en fysisk person, som direkte eller indirekte ejer en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder«.

Stk. 3. Følgende personer må ikke tilsammen udgøre flertallet i bestyrelsen:

1-4) ---

27. I *§ 14, stk. 3,* ændres »tilsammen udgøre flertallet« til: »indgå«.

Stk. 4. Tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst 1 medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation.

28. I *§ 14, stk. 4,* indsættes før 3. pkt. som nyt punktum: 1. pkt. gælder kun, hvis der er mindst en ansat i tilbuddet, som ønsker at indgå i bestyrelsen.«

29. Før § 14 a indsættes:

»Karantæne og rettighedsfrakendelse«.

30. *§ 14 a* affattes således:

»**§ 14 a.** Socialtilsynet kan i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 9, træffe

afgørelse om karantæne over for fysiske personer, der har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse, og som på tidspunktet for afgørelsen om ophør er eller i op til 6 måneder forud for afgørelsen om ophør var
1) direkte eller indirekte ejer af en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5,
2) bestyrelsesmedlem i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, eller
3) ansat som leder af et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5.

Stk. 2. Afgørelse om karantæne efter stk. 1 medfører, at personen i en periode på 5 år fra afgørelsen om ophør, jf. § 5, stk. 9, ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.

Stk. 3. Det er en betingelse for, at et tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, at tilbuddet ikke er direkte eller indirekte ejet af fysiske personer eller har bestyrelsesmedlemmer eller en leder, som har fået en afgørelse om karantæne, jf. stk. 1.

Stk. 4. Når der er truffet afgørelse om karantæne, jf. stk. 1, skal det socialtilsyn, som har truffet afgørelsen om karantæne, orientere de øvrige socialtilsyn om afgørelsen.

Stk. 5. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, videregive oplysninger om afgørelser om karantæne, jf. stk. 1, af hensyn til tilbuddets godkendelse eller fortsatte godkendelse, jf. stk. 3.«

31. Efter § 14 a indsættes før overskriften før § 15:

»**§ 14 b**. Den, der som led i driften af eller arbejdet i et socialt tilbud eller varetagelsen af opgaven som plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, overtræder en af de bestemmelser i straffeloven, der er nævnt i § 12 a, stk. 4, kan ved dom frakendes retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller varetage opgaven som plejefamilie.

Stk. 2. Straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse ved frakendelse efter stk. 1.«

§ 15. ---

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, omfatter ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 7-10, 11 a og 11 b, § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 og sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., tilsyn med,

1-2)

Stk. 7-9. ---

32. I *§ 15, stk. 6*, ændres »§§ 16-18« til: »§§ 14 a, 16-18 i denne lov, § 89 a i lov om friplejeboliger«.

§ 18. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering

Stk. 2-9. ---

§ 19. ---

Stk. 2. Klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 10, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf.

32. I *§ 19, stk. 2, 1.pkt*., ændres »stk. 10« til: »stk. 9«.

§ 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

§ 23 a. Socialtilsynenes takster og objektive finansieringsandele, jf. § 23, stk. 1-3, afholdes inden for en samlet økonomisk ramme, som fastsættes af social- og boligministeren. Beløbet pris- og lønreguleres årligt pr. 1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks.

Stk. 2. ---

§ 4. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. I tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af det tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud anvendes i yderligere 3 uger.

34. I *§ 23 a, stk. 1, 1. pkt*., indsættes efter »socialministeren«: », der endvidere fastsætter nærmere regler om regulering af den økonomiske ramme«, og *2. pkt.* ophæves.

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

1. *§ 4, stk. 4,* ophæves.

2. Efter § 4 indsættes:

»**§ 4 a**. Hvis der er et akut behov for at placere en borger i døgnophold, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse, hvis tilbuddet er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn. En akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og må maksimalt vare 12 uger.

Stk. 2. Handlekommunen skal straks orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Stk. 3. Akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet og handlekommunen under hensyn til tilbuddets udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.«

3. Efter kapitel 25 indsættes:

»Kapitel 25 a
Indhentelse af straffeattester

§ 142 a. Leverandører, der efter aftale med borgerens handlekommune, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 82 b, 83 eller 85, § 86, stk. 2, eller §§ 97-99 til borgere i sociale tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-5, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Stk. 2. Handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.«

§ 3

I barnets lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 642 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

§ 12. ---
Stk. 2. ---
Stk. 3. I tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere et barn eller en ung og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, jf. stk. 2, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres straks om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud kan anvendes i yderligere 3 uger.

1. *§ 12, stk. 3,* ophæves.

2. Efter § 12 indsættes før overskriften før § 13:

»**§ 12 a.** Hvis der er akut behov for at anbringe et barn eller en ung, og der ikke kan findes et egnet godkendt anbringelsessted eller en egnet godkendt plejefamilie, kan handlekommunen indgå aftale med et godkendt tilbud eller en godkendt plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn om varetagelse af en konkret akutforanstaltning uden for rammerne af tilbuddets eller plejefamiliens generelle godkendelse, hvis tilbuddet eller plejefamilien er forhåndsgodkendt hertil af socialtilsynet, jf. § 5 c i lov om socialtilsyn. En akutforanstaltning skal vare så kort tid som muligt og må maksimalt vare 12 uger.

Stk. 2. Handlekommunen skal straks orientere socialtilsynet, når akutforanstaltningen, jf. stk. 1, iværksættes.

Stk. 3. Akutforanstaltningen, jf. stk. 1, finansieres efter aftale mellem tilbuddet eller plejefamilien og handlekommunen under hensyn til tilbuddets eller plejefamiliens udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen.«

§ 124. Kommunalbestyrelserne i regionerne skal oprette et børnehus i hver region til undersøgelse af et barns eller en ungs forhold, når barnet eller den unge har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom.

Stk. 2. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om børnehusenes indretning, drift, finansiering og opgaver m.v. Social- og boligministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler for politiets og sundhedsvæsenets anvendelse af børnehuset.

3. I *§ 124, stk. 1,* udgår »i regionerne« og »et børnehus i hver region« ændres til: »børnehuse«.

4. I *§ 124, stk. 2, 1. pkt.,* indsættes efter »nærmere regler om«: », hvilke kommunalbestyrelser der skal indgå i samarbejde om oprettelse af et børnehus og«.

5. Efter kapitel 19 indsættes:

»Kapitel 19 a
Indhentelse af straffeattester

§ 156 a. Leverandører, der efter aftale med barnets eller den unges handlekommune, jf. § 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, leverer enkeltydelser efter §§ 32, 33 eller 90 til børn og unge, der er anbragt på anbringelsessteder omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om socialtilsyn, skal indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Stk. 2. Handlekommunen skal påse, at leverandøren har indhentet straffeattester efter stk. 1.«

6. *§ 210* affattes således:

§ 210. Den, der i strid med reglerne i denne lov anbringer eller modtager et barn eller en ung i pleje eller fjerner et barn eller en ung fra familiepleje, straffes med bøde.

»**§ 210**. Med bøde straffes den, der forsætligt og i strid med reglerne i denne lov

1) anbringer eller modtager et barn eller en ung på et anbringelsessted, jf. § 43, stk. 1,
2) placerer eller modtager et barn eller en ung i privat familiepleje, jf. § 42, stk. 1 og 3, eller
3) fjerner et barn eller en ung fra privat familiepleje, jf. § 42, stk. 4.

§ 4

I lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser), jf. lovbekendtgørelse nr. 1078 af 11. august 2023, som ændret ved § 5 i lov nr. 1687 af 30. december 2024 og § 25 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændringer:

§ 3. Centralmyndigheden skal:
1) modtage og formidle henvendelser i henhold til konventionerne,
2) samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, som har tiltrådt konventionerne, og
3) udføre de opgaver, som ifølge konventionerne i øvrigt påhviler centralmyndigheden.
Stk. 2. ---

1. I *§ 3, stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »øvrigt«: », denne lov og § 27 i forældreansvarsloven«.

2. I *§ 3* indsættes som *stk. 3*:
»Stk. 3. Centralmyndighedens afgørelser efter denne lov, jf. de konventioner, der er nævnt i § 2, stk. 1 og 2, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 18 a. Socialministeren udpeger efter ansøgning et antal advokater, som må anses som særligt egnede til beskikkelse i sager efter § 18, stk. 2.
Stk. 2. ---
Stk. 3. Socialministeren kan tilbagekalde en udpegning efter stk. 1, hvis advokaten væsentligt har tilsidesat sine pligter som advokat i sager om børnebortførelse eller der foreligger andre særlige grunde.

3. I *§ 18 a, stk. 1* og *3, § 20 a, stk. 1* og *3*, *og § 20 d, stk. 1* og *3*, ændres »Socialministeren« til: »Centralmyndigheden«

§ 20. Er et barn, som bor her i landet, bortført til udlandet eller tilbageholdt der, kan socialministeren eller den, der bemyndiges dertil, efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden træffe beslutning om, at handlingen er ulovlig.
Stk. 2.-3. ---

4. I *§ 20, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, der bemyndiges dertil,« til: »centralmyndigheden«.

§ 20 a. Socialministeren kan efter ansøgning yde retshjælp til indehaveren af forældremyndigheden over et barn, som ulovligt er ført fra Danmark til udlandet eller ulovligt tilbageholdes dér, til dækning af omkostninger i forbindelse med

handlinger af retlig karakter og konfliktmægling, der foretages med henblik på tilbagegivelse af barnet.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Socialministeren kan i særlige tilfælde yde retshjælp til dækning af omkostninger i forbindelse med handlinger af retlig karakter, der foretages med henblik på tilbagegivelse af et barn, selv om betingelserne i stk. 1 og 2 ikke er opfyldt.

Stk. 4. ---

Stk. 5. Ansøgning om retshjælp til udgifter, der er omfattet af stk. 1-4 eller § 20 b, skal indgives til Socialministeriet, inden 6 måneder efter at indehaveren af forældremyndigheden har fået meddelelse om, at centralmyndigheden har afsluttet sagen. Socialministeriet kan i særlige tilfælde behandle en ansøgning efter 1. pkt., selv om ansøgningen er indgivet efter udløbet af fristen i 1. pkt.

Stk. 6. ---

§ 20 d. Socialministeren udpeger efter ansøgning et antal advokater, som ministeren kan anbefale forældremyndighedsindehaveren at benytte i sager om børnebortførelse.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Socialministeren kan tilbagekalde en udpegning, hvis betingelserne i § 18 a, stk. 3, er opfyldt.

5. I *§ 20 a, stk. 5, 1.* og *2. pkt*., ændres »Socialministeriet« til: »centralmyndigheden«.

§ 5

I lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, jf. lovbekendtgørelse nr. 777 af 7. august 2019, som ændret ved § 26 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. *§ 2* indsættes som *2. pkt.:*

»Centralmyndighedens afgørelser efter konventionen og forskrifter udstedt i medfør af 1. pkt. kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 2. Social- og boligministeren udpeger en centralmyndighed, jf. konventionens artikel 29, og kan fastsætte regler for dens virksomhed, herunder i samråd med vedkommende minister, om at overlade dele af dens opgaver til andre myndigheder.

§ 6

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 1. juli 2026, foretages følgende ændringer:

§ 27. Har forældre fælles forældremyndighed, og er der risiko for, at den ene af dem vil bringe barnet ud af landet og derved foregribe en afgørelse om forældremyndigheden, kan socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, midlertidigt tillægge den anden af forældrene forældremyndigheden alene.

1. *I § 27, stk. 1,* ændres »socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil« til: »centralmyndigheden, jf. § 3 i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser)«.

2. I *§ 27, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»Centralmyndighedens afgørelser efter 1. pkt. kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 2-3. ---

§ 7

I lov om friplejeboliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1254 af 28. oktober 2025 foretages følgende ændringer:

§ 3. ---

Stk. 2. Retten til frit at vælge at indgå lejeaftale med en friplejeboligleverandør er uafhængig af, om friplejeboligen ligger i opholdskommunen eller i en anden kommune.

Stk. 3. Retten er dog betinget af, at friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere alle de tilbud, som opholdskommunen har truffet afgørelse om at personen skal tilbydes.

1. I *§ 3, stk. 2* og *3*, ændres »opholdskommunen« til: »handlekommunen, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,«.

2. I *§ 3* indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4*. For friplejeboligbebyggelser omfattet af § 4, stk. 1, nr. 5, i lov om socialtilsyn, er retten desuden betinget af, at friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

§ 4. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om betingelsen i § 3, stk. 3. Indebærer kommunalbestyrelsens afgørelse, at personen ikke kan vælge den ønskede friplejebolig, kan afgørelsen indbringes for Ankestyrelsen.

3. I *§ 4, 1. pkt.,* ændres »betingelsen i § 3, stk. 3« til: »betingelserne i § 3, stk. 3 og 4«.

§ 7. ---

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte vilkår for certifikationen, herunder krav til personalets faglige profil, krav om friplejeboligleverandørens økonomiske soliditet og krav om systematiserede kontrolsystemer.

4. I *§ 7, stk. 2*, indsættes efter » profil,«:

»krav om socialtilsynets godkendelse, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn,«.

5. Efter § 89 indsættes:

»**§ 89 a.** Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn, jf. § 7, stk. 1, i lov om socialtilsyn, med friplejeboligbebyggelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 5, og stk. 2, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

§ 93. ---

1-6) ---

Stk. 2. ---

6. Efter *§ 93, stk. 2,* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For en friplejeboligleverandør, hvor friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn, kan certifikationen til at levere ydelser efter lov om social service tilbagekaldes af Sundhedsstyrelsen, hvis socialtilsynet træffer afgørelse om ophør af den meddelte godkendelse, jf. § 5, stk. 8, i lov om socialtilsyn, eller godkendelsen bortfalder, jf. § 5, stk. 10.«

Stk. 3 til 5 bliver herefter stk. 4 til 6.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Kreditinstituttet kan opsige lånet i forbindelse med tilbagekaldelse af støttetilsagn efter stk. 3.

7. I *§ 93, stk. 5*, der bliver stk. 6, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

8. Efter § 96 indsættes før overskriften før § 97:

»**§ 96 a.** Sundhedsstyrelsen orienterer socialtilsynet, hvis certifikationen til at levere ydelser efter serviceloven tilbagekaldes eller bortfalder, jf. §§ 93-95, for en friplejeboligleverandør, og friplejeboligbebyggelsen er godkendt af socialtilsynet, jf. § 5, stk. 1, i lov om socialtilsyn.«

§ 8

§ 81. Det skal ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som skærpende omstændighed,
1-7) ---
8) at gerningen er begået i udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt,
9-15) ---

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, § 2 i lov nr. 358 af 3. marts 2026, § 17 i lov nr. 764 af 8. september 2026 og § 6 i lov nr. 766 af 8. september 2026, foretages følgende ændring:

1. I *§ 81, nr. 8,* ændres »i udførelsen« til: »under udførelsen«.